

በአጭሩ

እምነታችንን ለመሳደግ የሚረዱ በርካታ ዘዴዎችን በዚህ ምዕራፍ አየን። የሚሠራው ግን ዘዴው ሳይሆን አግዚአብሔር መሆኑን እንደገና ባሳስባችሁ ደስ ይለኛል። የምናምነው እምነታችንን ሳይሆን፤ እምነታችን እንዲሠራ የሚያደርገውን አግዚአብሔርን ነው። ሆኖም እነዚህ ዘዴዎች ከአግዚአብሔር ቃል የወጡ ናቸው። በታላቁ አግዚአብሔር ላይ ያለንን እምነት ለማጎልመስ በጣም ጠቃሚ ዘዴዎች ሆነው ታገኟቸዋለችሁ። ቀጥሎ ወደ ሶስተኛው የመጽሐፉ ክፍል እንገባለን። ለእምነታችን ጠንቅ የሆኑትን ዘመናዊ እንቅፋቶችን በዚህ ክፍል እናያለን።

ክፍል ሶስት የእምነት እንቅፋቶች

አሁን ደግሞ እምነትን ለየት ካለ አቅጣጫ ወይም ለወጥ ባለ ርዕዮት (perspective) እንየው፤ እምነት ጠላት አለው። ስለዚህ ውጊያ አለበት። እንግዲህ ጊዜው መሣሪያችንን የምናነሳበት፤ አካኪ ዘራፍ ብለን የምንታጠቅበት፤ ጊዜ ነው። ምክንያቱም እምነታችንን እንደ አደገኛ ነገር የሚመለከቱ ኃይላት በአለም ወስጥ አየሠሩ ናቸው። ከእነዚህ አንዳንዶቹ ባሕላዊና ማሳበራዊ ናቸው፤ አንዳንዶቹ ደግሞ ግላዊ ናቸው፤ የአንዳንዶቹ መነሻ ከነፍሳችን ጠላት ከሆነው ከሰይጣን ነው፤ አንዳንዶቹ ደግሞ ከተሳሳተ ትምህርት የሚመነጩ ናቸው። ያንን ትምህርት ከቤተ ክርስቲያንም አግኝተነው ሊሆን ይችላል። እነዚህ ተዋጊዎች ሁሉ እምነታችንን ለማሳነስ፤ ወይም በእምነታችን የተሳካ ውጤት እንዳናገኝበት ለማደናቀፍ ይሠራሉ። ስለዚህ እነዚህን ሁኔታዎች ለመመርመር የታጠቅን መሆን አለብን። በዚህ ክፍል ውስጥ ያሉት አሳቦች አንዳንዶቹ ከበድ ያሉ የአዕምሮ ነገር ወይም በትምህርት ብቻ የተገኙ ሊመስሏችሁ ይችላሉ። ግን ተስፋ ቆርጣችሁ አታቁሙ። ሥጋ ሥጋውን እየበላችሁ አጥንቱን ወደ ዳር አስቀምጡትና አለፉ። ምን ይታወቃል ክፍሉን ከመጨረሳችሁ በፊት አጥንቱ ራሱ ሥጋ ይሆን ይሆናል፤ ያውም መክክ ብሎ የበሰለ። የእምነት ጉዳይ እኮ ፈርጁ ብዙ ነው።

ምዕራፍ አምስት

ባሕልና ርዕዮት

የአማርኛ ቃላት ሲያጥረኝ ወደ ቤተ ክርስቲያናችን ረዳት መጋቢ ፓስተር አለማየሁ ደምሴ ዘንድ ሄጄ ትርጉም አጠይቀዋለሁ። እርሱ አዳዲስ ቃላት ሲያገኝ ከነ ትርጉማቸው የሚይዝበት ማስታወሻ ደብተር አለው። ርዕዮት ከእርሱ ካገኘኋቸው ብዙ ቃላት አንዱ ነው። perspective የሚለው የእንግሊዝኛ ቃል ትርጉም ነው። ርዕዮት አመለካከት ብቻ ሳይሆን ወደፊት ሊሆን የምንፈልገውንና የምናቅደውን የምናይበት የአስተሳሰባችን አቀራረጽ ነው።

አውነት የሚቀርብበት ማህደር ወይም ዐውድ (context) አለው። በሌላ አነጋገር አውነት መፈክር ብቻ ከሆነ ኃይሉን የሚገልጽበት ዐውድ አለገኘም። “ኢየሱስ ጌታ ነው” ማለት አውነት ነው። ግን ኢየሱስ ጌታ የመሆኑን አውነት በግል ሕይወታችን ካልገለጽነው፣ በቤተሰብና በመኅበረሰብ ተቋሞች ካልኖርነው፣ ከዚያም እንኳን አልፎ በኢኮኖሚው በፖለቲካው፣ በሶሺያልና በሳይኮሎጂካል ዐውድ ካላቀረብነው ትርጉም የለውም፤ “ተፈጥሮን አናሸንፋለን” ይባል ከነበረው ባዶ መፈክር የተሻለ አይሆንም። ግን አውነትነቱ አይለወጥም።

ዐውድ (context) ሊለዋወጥ ይችላል። ምክንያቱም ተጨባጭ ነው ያልነው ነገር (reality) ነውጥ (dynamic) አለው። ስለዚህ አውነት ራሱ ባይለወጥም፣ ተግባራዊነቱ ይለዋወጣል። ለዚህ ነው ከትምህርት ቤት ጨርሰን ከወጣን በኋላ እንኳን ወደኋላ እንዳንቀር ማንበብ ያለብን፣ ለዚህ ነው ለዘመኑ የሚሆኑ አዳዲስ መጻሕፍት መጻፍ ያለባቸው። ባሕል ደግሞ አውነት ከተያዘባቸው ማሕደሮች አንዱ ነው። ለዚህ ነው አባት ለልጁ “በእንተ እድሜ በነበርኩበት ጊዜ...” ማለቱ የማያበቃው፤ ምክንያቱም በመካከሉ ታላላቅ የሆኑ ባሕላዊ ለውጦች ተከስተዋል።

ልጁ መልሶ አባቱን “የእኔን እድሜ ሆነህ እታውቅም” ቢለው ብዙ የተሳሳተ አይሆንም፤ ምክንያቱም አሁን ልጁ በቆመበት ጨማሪ ውስጥ አባቱ ቆሞ አያውቅም። ይህ ደግሞ ከማንም የበለጠ በዲያስፖራ ትውልድ ጉልህ ሆኖ ይታያል።

በአያንዳንዱ ትውልድ የሰውን አሰምሮ ለመያዝ የሚሻው የኃይሎች ውጊያ አለ። ሰዎች ስለሚያሰቡት ወይም ስለማያሰቡት፣ ስለሚያምኑት ወይም ስለማያምኑት ለመወሰን ብዙ ሽሚያ አላቸው፤ በተለይ ከአምነት አንጻር በዘመናችን አስፈላጊ የሆኑትን አንዳንድ ባሕላዊ ሁኔታዎችን በዚህ ምዕራፍ እናያለን። በዚህ ቦታ የምናቀርባቸውን አንዳንዶቹን አሳቦች ለመያዝ ትንሽ ማሰላሰልን ይጠይቃሉ። የሚከተሉትን ሰባት አሳቦች አጥርቶ ማጤን ለብዙ መረዳቶች በር ከፋች ይሆናል።

1. ሉአላዊ አመለካከት (Worldview)

ባሕላዊ ሁኔታዎችን በምንገመግምበት ጊዜ ሉአላዊ አመለካከት ትልቅ ሚና ይጫወታል። ሉአላዊ አመለካከትን ብዙ ምሁራን ሲተረጉሙት ሰዎች አለምን እንደት እንደሚያዩትና አውቀውም ሆነ ሳያውቁ የሚያዩትን የሚተረጉሙበት መላ ወይም ግምት ነው። ሰዎች ይህንን አመለካከታቸውን ለማጥፋት የሚጠቀሙበት ወንፊት የተለያየ ነው። ባህላዊ የሆነ ነውጥ ሲንቀሳቀስ በተለይ በኢንተርናሽናል ዲፕሎማሲ በፖለቲካ፣ ንግድ፣ ሃይማኖት፣ የጦር ትብብርና የትምህርት ልውውጥን በሚመለከት፣ በዘር ልዩነት፣ ሌላው ቀርቶ በወንድና በሴት አለመግባባት ሉአላዊ አመለካከት ትልቅ ቦታ አለው። ብዙ ጠበብቶች ግኑነትን አየተሰፋፋ ሲሄድ፣ ሰዎች ከተወለዱበትና ከአደጉበት አካባቢ ወደ ሌላ አየሄዱ መኖር ሲቀጥሉ ሉአላዊ አመለካከት አየተቀራረበ ይመጣል የሚል ተስፋ አላቸው። እንደ አሜሪካ ያሉ ብዙ የውጪ ዜጎችን የሚቀበሉ አገሮችም ሉአላዊ አመለካከታቸው ቶሎ ቶሎ ይለወጣል ይላሉ።

ዛሬ ተቀባይነት ያለው ሉአላዊ አመለካከት ከአውሮፓውያን ያስተሳሰብ ሂደት የተወረሰ ምላ ምትን (assumption) ወደ ምክንያታዊነት (rationalism) በመለወጥ ላይ የተመሠረተ ነው። ታዋቂው ፈላስፋ ሪኔ ዴካርቲስ “አስባለሁ ስለዚህ እኔም ነኝ” (I think therefore I am) የሚል ብዙ ተቀባይነት ያለው አባባል አወጡ። የአባባሉ ይዘት በቀላሉ ሲተረጎም ርዕዮቱ እኔ ራሴ በማሰበው አሳብ የተመሠረተ ነው እንደ ማለት ነው። ይህ አመለካከት ታዲያ አውቀትን (intellect) በምአራባውያን አስተሳሰብ ሚዛናዊ ያልሆነ ከፍተኛ ቦታ ሰጠው። ከአስራ ስምንተኛው ምዕተ አመት ጀምሮ

ይህ አመለካከት ሳይገታና ሳይታረም አስከዛሪ ድረስ እንዳለ ነው። ይህ አመለካከት የሰውን መንፈስ ዝቅ ያለና ባይተዋር አደረገው። ስለዚህ በደመ ነፍስ የማወቅ ችሎታ (intuition) ምናብ (imagination) እና የመንፈስ ንቃት (conscience) በአስተሳሰብ ሂደት ውስጥ ከግምት የማይገቡ ሆኑ። ይህ አስተሳሰብ አያደገ መጥቶ አብርሆት (Enlightenment) ተብሎ ተሰየመ። አብርሆት በዚህ መልኩ ሲታይ አራት ክፍሎች ብቻ ነው ያሉት፡ ምክንያታዊነት (rationalism) መማር (learning) መጠራጠር (Skepticism) የሳይንስ ህግ (Empiricism)። በእነዚህ ያልተደገፈ አስተሳሰብ ተቀባይነት የለውም። እነዚህን ህጎች ዘርዘር አድርገን እንተርጉማቸው።

ሀ. ምክንያታዊነት፡- እንደን አሳብ ለመቀበል ወይም ለመቀበል ዋናው ወሳኝ ምክንያት ብቻ እንደሆነ አድርገን የምንከተለው መንገድ፣ ወይም የምናደርገው ልምምድ።

ለ. መማር፡- አውቀትንና ብልሃትን መቅሰም፣ መሰብሰብ።

ሐ. መጠራጠር፡- አውነት ነው ተብሎ የሚቀርብ ነገር ሁሉ መጠየቅ አለበት። እንዳውም ያንን አውነት በመጠራጠር የምናመጣቸው ጥያቄዎች ለአመለካከታችን ወሳኝነት አላቸው።

መ. የሳይንስ ህግ፡- አውቀትን ለመፈለግ የምንከተለቸው መንገዶች፣ ለምሳሌ መመልከት (observation), ሙከራ (experimentation)፣ በእነዚህ መንገዶች የተገኘ ግኝት ብቻ ነው ተቀባይነት ያለው ብሎ ማመን ነው።

የአብርሆት መልካምነቱ ይህንን ዘዴ በመከተል አለማችንን ለማሻሻል በጣም ብዙ ነገሮች ተፈልሰፈዋል። ዘመናዊ ህክምና፣ የግንኙነት ግኝቶች ከቴሌፎን አስከ ቴሌቪዥን አስከ ኢንተርኔት፣ ሚኒኒካል የሆኑ ቁሳቁሶች፣ የአመራርና የአስተዳደር ዘዴዎችን እንኳን ሳይቀሩ ያሻሻሉ ብዙ ግኝቶች የዚህ መንገድ ውጤቶች ናቸው። አብርሆት ባይኖር ኖሮ አለም ከዚህ የባሰች የቅግርና የረሀብ ቦታ ትሆን ነበር። ሆኖም ይህ መንገድ መልካም ያልሆኑ ውጤቶችንም በአለማችን ትቷል።

አስቲ በአሳባችሁ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል መስመር እንዳለ ተመልከቱ።

እግዚአብሔር

የሰው ዘር

አብርሃም የሚለው አንዲህ ነው። እግዚአብሔር ካለ ሳይንሳዊና ምክንያታዊ መንገዶችን በመጠቀም፣ የመጠራጠርን ጥያቄዎች አልፎ በትምህርት ብዛት መገኘት አለበት። በሌላ እነጋገር ሰው በራሱ ችሎታና ጥበብ፣ በራሱ ምርምርና ፍለጋ ያንን መካከል ላይ ያለውን ግድግዳ ተሻግሮ እግዚአብሔርን ማግኘት አለበት። ይህ መንገድ ሌሎች አማልክትን ለመገናኘት መጠቀሚያ መንገድ ሊሆን ይችላል። ከእውነተኛው አምላክ ከእግዚአብሔር ጋር ለመገናኘት ግን ያንን በመካከል ያለውን ግድግዳ ማለፍ ካልቻለ አብርሃም (Enlightenment) የሚለው “ግድግዳውም የለም፣ ስለዚህ እግዚአብሔርም የለም” ነው።

አብርሃም ሊደርስበት የሚችለው የመጨረሻው የበሰለና ከፍተኛ መልስ ይሄ ነው። ለምሳሌ አንድን ቁስ (matter) በሁለት አቅጣጫ (Two Dimension) ማየት አንችላለን። ያንኑ ቁስ በሶስት አቅጣጫ (3-D) አሁን ደግሞ በተሻሻለው በአራት አቅጣጫ (4-D) ማየት አንችላለን።

በአራተኛው አቅጣጫ የምናየውን አንዳንዱን የቁሱን ክፍል በሁለት ወይም በሶስት አቅጣጫ እንኳን ለማየት፣ መኖሩን እንኳን ማወቅ አንችልም። መንፈሳዊ አቅጣጫ Spritual Dimension) ደግሞ ከዚህ የተለየና የመጠቀሚያ ነው። በሁለት ወይም በሶስት ወይም በአራት አቅጣጫ በምናገኛው አውቀት ብቻ ልንረዳው አንችለን።

መጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት ግን (ከሉአላዊ አመለካከት ጋር ሲነጻጸር) ያንን ግድግዳ አልፎ መሔድ የሚችል እግዚአብሔር ብቻ ነው ይላል። ያንን ግድግዳ አልፎ የመምጣቱ ከስተት መገለጥ (Revelation) ይባላል። ስለ እግዚአብሔር የምናውቀው ነገር ሁሉ እርሱ ራሱን ለእኛ ስለገለጠልን ብቻ ነው። ስለ እርሱ ያለን አውቀት በሙሉ፣ ከተፈጥሮ ቢሆን፣ ከመጽሐፍ ቅዱስ፣ ከቤተ ክርስቲያን ሕይወት፣

ከእርሱ ጋር ባለን የጥሞና ጊዜ፣ በምንም መንገድ ስለ እርሱ ላለን አውቀት መነሻው እርሱ እግዚአብሔር ብቻ ነው።

እግዚአብሔር ለሰው ዘር በአጠቃላይ መንገድ ራሱን ገልጿል። ይህን ራሱን የገለጸውን እግዚአብሔርን የማወቅ ችሎታ ደግሞ በግል ለአያንዳንዳችን የተሰጠን ስጦታ ነው። ከብዙ ዘመን በፊት ለኢሳይያስ የተገለጠ እውነት አለ፣ እኔ ደግሞ የዚያ እውነት ተጠቃሚ እንደሆን ዛሬም ለእኔ መገለጥ አለበት። በተጨማሪም በዚህ መጽሐፍ ምዕራፍ ሁለት እንዳየነው፣ እግዚአብሔር ራሱን የሚገልጸው ለአዕምሯችን (የንቃተ ህሊና መቀመጫ) ሳይሆን ለመንፈሳችን ነው ከእግዚአብሔር የሆነውን ነገር ሁሉ መቀበል የሚችለው የእኛነታችን ክፍል መንፈሳችን መሆኑን አይተናል። የሰው ምርምርና ጥናት ምንም የመጠቀሚያ የጠለቀ ቢሆን፤ በራሱ እግዚአብሔርን ማግኘት አይችልም።

ምክንያታዊ ብቻ ለሆነ ሰው (Rationalist) መንፈስ ቅዱስም ሆነ የሰው መንፈስ የሚባል ነገር የለም። ምክንያቱም በሳይንስ መንገድም ሆነ በምክንያታዊ መንገድ ሊረጋገጡ አይችሉም። ይህ ግን ብዙ የሚናገረው ስለእውነተኛ ነገር (reality) ሳይሆን ስለ ምክንያታዊነት (rationalism) ነው። የምክንያታዊ ሰው አስተሳሰብ እርሱ ራሱ ሳያስበው ነው የሚሠራው፤ ምክንያታዊ ሰው በሕይወቱ ላይ ተፅእኖ ስላላቸው ኃይሎች የሚያውቀው በጣም ትንሽ ነው፤ እርሱ ሊረዳው ያልቻለ ለየት ያለ አመለካከት ካጋጠመው፣ የሚገባውን ትኩረት እንኳን ሳይሰጠው እንደ ተረት ያየዋል ወይም ያረጀ ያፈጀ ፈሊጥ ብሎ ይጥላል። ስለዚህ መንፈሳዊው ክፍል ምናብንና (Imagination) በደመ ነፍስ የማወቅ ችሎታን ጨምሮ (Intuition) በምክንያታዊው ሰው ዘንድ ጥቅም የሌለው ይሆናል። ለዚህ ነው የምዕራባውያን አመለካከት ለምሥራቁ (ለቡዲስትና ሂንዱ) እንዲሁም ለእስላሞችና ለሶስተኛው አለም ክርስቲያኖች እንኳን ባዶ የሚሆንባቸው። የእነኚህ ባሕሎችና ሕዝቦች አመለካከት ለመንፈስ ቦታ ይሰጣል። በእነኚህ ባህሎች መንፈስ፣ አርግማን፣ መላዕክት፣ አጋንንት፣ ምትሃት፣ እና የመሳሰሉት ገለጣሞች ቦታ አላቸው። አተረጓጎሙ የየግሉ ቢሆንም፤ አንዳንዶቹ ከክፉ መናፍስት ጋር መገዳገንና አብሮ መስራት የሚያዋጣ ቢመስላቸውም፣ ከክፉታቸው ደግነትን የሚያገኙ መስሎ

ቢታያቸውም፤ ህልውናቸውን ግን ያምናሉ። ለአነኚህ ባሕሎች የምዕራቡ ባሕል ባዶና ርካሽ ሲሆንባቸው፤ ለምዕራቡ ደግሞ የአነኚህ ባሕል ኋላ ቀርነትና የድንቁርና ምልክት ይሆንባቸዋል። ልዩነቱን ለማጥበብ እንኳን አይቻልም፤ የዕውቀትን ባለ ህቅነትን ማመቻመቻ (compromising intellectual integrity) ይሆንባቸዋል።

2. ርዕዮትና አምነት

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከተደረጉ ድርጊቶች ለመቀበል የሚያስቸግራችሁ አለ? ለምሳሌ እንዳንድተአምራት ወይም ከስተቶች በእርግጥ መሆናቸው ያጠራጥራችኋል? ያ ከሆነ ምናልባት ከምታስቡት በላይ በእውነት (Enlightenment) ርዕዮታችሁን አየተጫነው ነው። በተለይ በምዕራቡ ባሕል ብዙ ለቆየን ሳይታወቅን ነው አየተለወጠን ያለነው። ብዙዎቹ ለመቀበል የሚያስቸግሩን በመጽሐፍ ቅዱስ የተገለጹ ድርጊቶች ከተፈጥሮ መንገድ ውጪ የተከሰቱትና እኛ ተአምራዊ ብለን የምንጠራቸውም ናቸው። ያ ማለትም የኦብርሆት ሰዎች አጥብቀውና ተደራጅተው የሚያጸኑትን ብቻ መቀበል ማለት ነው። ለምሳሌ ጸሎት በብዙ ምዕራባውያን ዘንድ ክርስቲያኖች እንኳን ሳይቀሩ ለበሽታ መፍትሔ ያመጣል ብለው መቀበል ያልተለመደ ነው። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ካሪዝማቲክ እንቅስቃሴ ባለባቸው አብያተ ክርስቲያናት ለበሽተኛ መጸለይ የሚታይ ልምምድ አየሆነ መጣ እንጂ ከእርባእና ከአምሳ አመት በፊት በወንጌላውያን ቤተ ክርስቲያኖች እንኳን ለበሽተኛ መጸለይ የተለመደ ነገር አልነበረም። የመንፈስ ቅዱስ እንቅስቃሴ ወደ አገራችን በገባበት ጊዜ ሲጸለይና አጋንንት ሲጮሁ ከምዕራብ የመጡ ሚሲዮናውያን ግራ ይገባቸው ነበር። ምክንያቱም የብዙዎቹ አስተሳሰብ ሕክምና ካለፈው ተስፋ የለውም የሚል ነበር። የአምነት ጸሎት እንዳንዴ ቢሞከርም እንኳን፤ ዋናውና የመጀመሪያው ልምምዳቸው ሳይሆን በሌለው ነገር ሁሉ ተስፋ ከቆረጡ በኋላ የሚደረግ ሙከራ ብቻ ነበር።

አውነተኛ ፈውስና ተአምር በሶስተኛው አለም ክርስቲያኖች ዘንድ የሚሰጠው ትልቅ ግምት በምዕራቡ አይሰጠውም። በእርግጥ እንደ ፈረንጆቹ አቆጣጠር ከ 1980ዎቹ ጀምሮ ለቴሌቪዥን ተመልካች የሚሆኑ የፈውስ ፕሮግራሞች በዝተዋል። እዚህ ላይ የምጠቅሰው ይህንን አዲሱን ልምምድ ሳይሆን ባሕላዊ ቅርስን ነው። መሠረታዊ

ነጥባችንን እንደገና ለስታውሳችሁ፤ መታዘዝ መረዳትን ይቀድማል። በፈቃድ የሆነ መታዘዝ፤ በእውቀት የተገኘ መረዳትን ይቀድማል። እግዚአብሔር በእውቀት የተገኘ መረዳትን አይወድም ማለቱ አይደለም፤ ግን መረዳት የአምነት ውጤት ነው እንጂ የአምነት ምክንያት ሊሆን አይችልም።

ርዕዮታችን በመንፈስ አለም የሚሆነውን ነገር ተቀባይ ካልሆነ የአምነታችን ጠላት ነው። እንደገና ገለጽ ባለ መንገድ ለስቀምጠው፤ በሁሉ ነገር ላይ እርግጠኛ ካልሆንን ብለን ከጠበቅን፤ ወይም የተጨበጠ መረጃ የሌለው ነገር እግዚአብሔርን የመታዘዝ እርምጃ ከመውሰድ የሚከለክለን ከሆነ፤ አመለካከታችን የአምነታችን ጠላት ነው። አውቃለሁ ይህ አባባል በጣም አጠቃላይ የሆነና አላፊነት የጎደለው አባባል ይመስላል። ታዲያ ይህ ከሆነማ ሰው ሁሉ በሰሜቱ የተሰማውን ብቻ ያድርግ ማለት ይመስላል፤ አይደለም! ያም የአምነት መንገድ አይሆንም። እርግጠኛ ለመሆን አምነት የሚጠይቃቸውን ነጥቦች ማስታወስ ይጠይቃል።

“ያለ አምነት እግዚአብሔርን ደስ ማሰን አይቻልም ምክንያቱም ወደ እግዚአብሔር የሚቀርብ ሁሉ እግዚአብሔር መኖሩንና ከልብ ለሚሹትም ዋጋ እንደሚሰጥ ማመን አለበት” ዕብራውያን 11:6።

ጥቅሱ “ወደ እግዚአብሔር የሚቀርብ ሁሉ እግዚአብሔር መኖሩን ... ማረጋገጥ” አይደለም የሚለው፤ ወይም “መኖሩን ... በማያጠያይቅ ጥናት መደገፍ” አይልም። “መኖሩን . . . ማመን” ነው የሚለው። እንዲያውም የጥቅሱ መንፈስ እርግጠኛነትን መፈለግ እግዚአብሔርን እንደሚያስደስተው ነው። ምክንያቱም እግዚአብሔርን የሚያስደስተው አምነት ነው ይላል። ታዲያ ታያለችሁ በጣም የበሰለ፤ በአላፊነት የተሞላና ምጥቅና ጥልቅ የሆነ የሚመስለው የምዕራባውያን አመለካከት ሳይታወቅ የአምነት ጠላት እንዳሆነ?

ለአንዳንድ አንባቢዎች ይህ የማይዋጥ መዘለበድ እንደሚሆንባቸው እርግጠኛ ነኝ። አንዳንዶቻችሁም ደህና ጀምሮ ነበር አሁን ግን መዘባርረቅ ውስጥ ገባ ትሉኝ ይሆናል። ግን ግደላችሁም ለጥቂት ጊዜ እንቻቻል። በዮሐንስ ምዕራፍ 6 ውስጥ ሰዎች ጌታ የሱስ የነበራቸውን አመለካከት ሲያዘበራርቅባቸው እንደዚያ ገምተውት

ነበር። እንዲያውም ሰው በላነትን (Cannibalism) ተለማመዱ ያላቸው ነበር የመሰላቸው። እርሱ ግን ለየት ባለ መንገድ ይላቸው የነበረው እርግጠኛ መሆኑን ከመፈለግ ይልቅ አመኑ፤

“መንፈስ ሕይወትን ይሰጣል፤ ሥጋ ግን ምንም አይጠቅምም” የሐንስ 6:61-63።

ጌታ የሱስ ሥርዓትና ወጋቸውን በመጣስ እንደሚያስቆጣቸው በደንብ ያውቅ ነበር። በሌላ መንገድ ደግሞ መልስ የሚያገኙት በአምነት ብቻ እንጂ በገለጻ አለመሆኑንም ያውቃል። ከላይ ያየነው ጥቅስ ዝቅ ብሎ

“ብዙዎቹ ወደ ኋላ ተመለሱ፤ አልተከተሉትም” ቁጥር 66 ይላል።

እርሱን መከተል ትተው ሲሄዱ ዝም አላቸው ማለት ነው። የተቆጡበትን የአመለካከት ነገር አስተካክሎ ተከታዮቹ ሊያደርጋቸው አልፈለገም፤ በዚያ አይነት መንገድ ተከታዮቹ ከሚሆኑ በአምነት ቢከተሉት ይወዳል። በጌታ አመለካከት መታዘዝ ከመረዳት ይቀድማል። ታዲያ ከማመናችን በፊት መረዳት ብንፈልግ ጌታ ለዕውቀታችን ይተወናል። ይህንኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል አስቲ አሁንም ዝቅ ብለን እንየው። እነዚያ ትምህርቱ ያስቆጣቸው ትተውት ከሄዱ በኋላ ደቀ መዛሙርቱን፤

“እናንተም ደግሞ መሄድ ትፈልጋላችሁ? አላቸው” ቁጥር 67 ይላል።

ደቀ መዛሙርቱን እንዲሄዱ ከተዋቸው ለአኛ የተለየ የሚያደርግ ይመስላችኋል? ጴጥሮስ የመለሰው መልስ ብዙ ቁም ነገር አለው። ተመልሰው መሄድ እንኳን ቢፈልጉ የተሻለ ምርጫ እንደማይሆንላቸው ነው የገለጸው፤

“ጌታ ሆይ ወደማን እንሄዳለን? አንተ የዘለአለም ሕይወት ቃል አለህ፤ አንተ እንድያ የእግዚአብሔር ቅዱስ እንደሆንህ አምነናል አውቀንማል” ቁጥር 68-69።

የሁለቱን የመጨረሻ ቃላት የአቀማመጣቸውን ቅደም ተከተል አስተውሉ፤

“አምነናል አውቀንማል” ። ጌታ ግን አሁንም በእነርሱ መተማመን እንደጎደለው ነው የሚነግራቸው፤

ቁጥር 70 “አስራ ሁለታችሁን የመረጥኋችሁ እኔ አይደለሁምን? ነገር ግን በእናንተ አንዱ ዲያቢሎስ ነው”

ይህ ተግሳጽ እንጂ መተማመንን የሚያሳይ ንግግር አይደለም። በዚህ ሁሉ ውስጥ ደግሞ ማስታወስ ያለብን የመጀመሪያውን “የሰው በለሽነትን” ጥያቄ አልመለሰውም። “ሥጋውን መብላት አለባችሁ” የሚለው አባባል ያስነሳውን ጥያቄ አንጠንጥሎ ነው የተወው። ይህ አባባል ዛሬ እኛ በትርጉም ስለምንረዳው እንግዳ አባባል አይደለም። ለእነርሱ ግን

“ይህ የሚያስጨንቅ ነው” ቁጥር 60 ነው ያሉት።

ጌታ ትርጉሙን ያሳወቃቸው ቆይቶ በሌላ ጊዜ፤ በሌላ ቦታ ነው። ደቀ መዛሙርቱ ግን የአምነትን ፈተና አለፉ። የሚለውን ባይረዱም፤ የሚለው ነገር ቢያስጨንቃቸውም፤ ባይረዱ አመኑበት። ትምህርቱ እያስጨንቃቸውም ተከታይነታቸውን ቀጠሉ።

“መንፈስ ሕይወትን ይሰጣል” ቁ. 63

ስላላቸው፤ ያንን ተከትለው ባስጨንቃቸው ነገር ላይ እንኳን ስለሙን እንደሚያበዛላቸው ተማምነው ራሳቸውን ሰጡት።

አመለካከታችን ከእግዚአብሔር ሊያርቀን ወይም ወደ እግዚአብሔር ሊያቀርብን ይችላል። አምነታችን ግን እንድንከተለው ያስችለናል። እነዚህ ሁለቱ በሚጋጩበት ጊዜ ከአምነታችን ጋር እንተባበር።

3. የፍልስፍና ተጽእኖ

የሚቀጥለው ነጥብ አብርሆት (enlightment) ሉአላዊ አመለካከት (worldview) በባህላዊ ፍልስፍና ላይ ያስቀመጠውን አሳዛኝ ተጽእኖ የሚመለከት ነው። በምክንያታዊነት፤ በመማር በመጠራጠርና ባይንሳዊ በሆነ መንገድ

ላይ የተመሠረተ አመለካከት ከአይሁዳዊ ክርስትና (Judial-Christian) አመለካከት ጋር ብዙ አብረው መጓዝ አይችሉም፤ ግጭት ይፈጠራል። የአብርሃት አመለካከት ነው ዛሬ ያለውን የህብረተሰብ ፍልስፍና ለመፍተል ድርጅ ማግ የሆነው። በምዕራብ (አውሮፓና ሰሜን አሜሪካ) በ18ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የክርስትና ሥነ መለኮት (theology) ወይም መጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት በምክንያታዊነት መወገዝና መነቀፍ ጀመረ። እንደ ቦታ ላይ እንኳ ሁለት ፍልስፍናዎች መንገድ ለዩ፤ ያልታወጀ ውጊያም ጀመረ። ልዩነታቸው ከክርስትና አንጻር ሲታይ በጣም መሠረታዊ በሆነ ነገር ላይ ነው። የልዩነታቸው ስር እንዲህ የሚል ነው። የእውነተኛ ነገር (reality) መካከለኛ አግዚአብሔር ነው ወይም ሰው ነው፤ ሁለቱም ሊሆኑ አይችሉም። የአይሁዳዊ-ክርስትና አመለካከት መካከለኛው አግዚአብሔር ነው ይላል፤ የሰብዓዊ ፍልስፍና (humanistic) ደግሞ መካከለኛው ሰው ነው ይላል።

የሰውነት ወይም የአካል ባለቤትነት ወይም ሰውነትን ማን መቆጣጠር አለበት የሚለው የፍልስፍና ግጭት ብዙ ግለዊና ባህላዊ የሆኑ ድርጊቶች ላይ ተጽእኖ አለው። ለምሳሌ ያህል አስቲ ራስን ስለመግደል አንይ።

በ1990ዎቹ አመታት ውስጥ በአሜሪካ አገር በየጊዜው በዜና ማሠራጫ ላይ የሚወጡ እንደ የሕክምና ደክተር ነበሩ። ስማቸው ዶክተር ጃክ ኬቨርኪያን ይባላል። በዚያን ጊዜ አሜሪካ ውስጥ የነበራችሁ ብዙዎቻችሁ የኒህ ሰው ስም ትዝ የሚላችሁ ይመስለኛል። ኮቪርኪያን የታወቁት ሕመምተኛ በበሽታ ከመሰቃየት ራሳችንን መግደል እንፈልጋለን ካሉ ራሳቸውን እንዲገድሉ በመርዳት ነው። በዚህም የሚሰነዘርባቸውን ነቀፋ ሁሉ እየተሟገቱ ይከላከላሉ፤ አስር ቤት አስከመውረድም ደርሰዋል። “ሰዎች መሰቃየት ካልፈለጉ ያለመሰቃየት መብት አላቸው” ይላል የሰብዓዊ ፍልስፍና፤ “የራሴ ሰውነት የራሴ ነው፤ በዚያ ላይ ማንም ሥልጣን የለውም፤ ራሴን መግደል ብፈልግ ማንም ሊከለክለኝ አይገባም” የሚል ነው የፍልስፍናው መካከለኛ ክርክር፤ በእርግጥ ደግሞ በሰው ላይ ለተኮረ ፍልስፍና ይህ ክርክር ትርጉም ይሰጣል። በአግዚአብሔር ላይ ለተኮረ ፍልስፍና ግን የሕይወት ባለቤት አግዚአብሔር ነው።

“ምድርና በእርሷ ያለው ሁሉ፤ አለምና በውስጧ የሚኖረው ሁሉ

የአግዚአብሔር ነው” መዝሙር 24:1።

በሌላ ቦታ ደግሞ ሐዋርያው ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች እንዲህ ብሎ ጽፏል፤

“እናንተም የራሳችሁ አይደላችሁም፤ በዋጋ ተገዝታችኋልና” 1 ቆሮንቶስ 6: 19-20።

መቼ እንደምንሞት የአግዚአብሔር ውሳኔ ነው። ሰቃይም እንኳን ቢኖርበት፤ የራሳችንን ሕይወት ለመፈጸም ውሳኔው የእኛ አይደለም። ይህ የክርስቲያናዊው ፍልስፍና አመለካከት ነው። ከዚያም በላይ ክርስትና የሚለው የሕይወታችን ባለቤት አግዚአብሔር መሆኑ ለእኛ የተሻለ ነው፤ ትርፍ አለው። ያ ትርፍ አሁን የሚታይ ይሁን ወይም ዘላለማዊ ይዘት ይኑረው አናውቅ ይሆናል። ነገር ግን ሞታችንና የአሟሟታችን ሁኔታ ለአግዚአብሔር የተተወ መሆን ይገባዋል። ይህ አመለካከት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው፤ ለግልም ለህብረተሰቡም ጥሩ ነው፤ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት ደግሞ ሕብረተሰቡን ያጎላል።

ሰብዓዊነት (humanism) በሰው ላይ ማተኮሩ ብቻ ሳይሆን ከዚያም ጠብብ ብሎ በግለሽነት ላይ ያተኮረ ነው። ይህም ማለት የግል መብት ከህብረተሰቡ መብት የቀደመ ነው። በምዕራብ አስተሳሰብ ለደገ ይህ አመለካከት ትርጉም መስጠት ብቻ ሳይሆን ህጋዊ መብትም ነው። ለዚህ ነው በምዕራብ ሳብረተሰቦች ብቸኝነት (privacy) በመመለክ ደረጃ የሚከበረው። በእስያ፤ በአፍሪካና በደቡብ አሜሪካ እንዲሁም በሌሎች ተመሳሳይ ሳብረተሰቦች የቤተሰብ፤ የቤተዘመድ፤ የሳብረተሰብ ጉዳይ ቀዳሚ ነው። ሚስት ክሌንተን (የቀድሞ የአሜሪካ ፕሬዚዳንት ቢል ክሌንተን ባለቤት) ቀዳሚ አመቤት (First Lady) በነበሩበት ጊዜ የልጆች ጉዳይ ከሚያራምዱት አጀንዳ አንዱ ነበር። በዚህ ነገር ላይ ንግግር ሲያደርጉ “ልጅን ማሳደግ የመንደሩ ሰው ሥራ ነው” (It takes a village to raise a child) ብለው ተናገሩ። (በኋላም በሽያጭ ስኬታማ የሆነ መጽሐፍ Best seller Book) ወጣው)። ይህ አባባል በሌሎች ሳብረተሰቦች ለምሳሌ በአፍሪካ ቢሆን የታዋቂ ከመሆኑ የተነሳ እንደ አባባል እንኳን አይቆጠርም ነበር። በአሜሪካ አገር ግን እንደ አዲስ ስር ነቀፋ አሳብ ተቆጥሮ ብዙ የሚዲያው መነጋገሪያ አሳብ

ሆኖ ከረመ። ወንጀልን በሚመለከት የምንሰማው እንዳንድ የፍርድ ቤት ጉዳይ በተለይ ለአኛ በሌላ ባህል አድገን ለመጣን አልገባ የሚለን ለዚህ ነው። ሰክሮ ራሱን የጎዳ ሰው የጠባበቅን መጠጥ ቤትና መጠጡን የሰራውን ፋብሪካ መክሰስ ይችላል፤ መክሰስ ብቻ ሳይሆን ለጉዳታቸው ብዙ የካሳ ገንዘብ ያገኙም አሉ። ከአመታት በፊት ማክዶላንድ ከተባለው ታዋቂ ምግብ ቤት ትኩስ ቡና ገዝታ አቃውን በጭኗ መካከል ይዛ መኪና ስትነዳ ‘የሽጡልኝ ቡና ለበለበኝ’ ብላ ከሳ የተፈረደለት ቤት ትዝ ትላችኋለች? ከዚያም የተነሳ የማክዶላንድ ሰዎች ቡናቸውን ለብ ያለ ብቻ እንዲሆን አርገው ነበር በኋላ የገበያው ማነስ እንዲያስተካክሉ አደረጋቸው እንጂ። ታዲያ ይህ ሁሉ ህተታ ከአምነት ጋር ምን ያገናኘዋል? አራት ነጥቦችን አስቲ እንመልከት።

አንደኛ፤ አግዚአብሔር የአርሱን ፈቃድ የሚጻረርን ውሳኔ አይባርከውም። ምንም ውሳኔው የተደረገው በደግነት፤ በጥንቃቄና መልካም በሆነ ግምት ቢመሰለንም፤ የአግዚአብሔርን ፈቃድ የሚጻረር ከሆነ የሰው ደግነት ብቻ ትክክል ሊያደርገው አይችልም። ለምሳሌ በሸተኛ መሆኑን (pre-birth congenital deformity) ከመወለዱ በፊት ወለጆቹ አውቀው ሳያስወርዱ ወልደው በሸተኛ ሆኖ እንዲኖር በማድረጋቸው ልጁ ከሶ ሁለት መቶ ሺያለር የተፈረደለት ሰው አለ) ። ይህ ፍርድ በደግነት፤ በጥንቃቄና መልካም ከሆነ ግምት የመነጨ ሊሆን ይችላል። አግዚአብሔር ግን አይባርከውም።

ሁለተኛ፤ ሰብዓዊነት (humanism) በሞራል ከፍተኛውን ደረጃ እንደያዘ አድርጎ ነው ራሱን የሚያቀርበው። የተማራ ቀልጣፋ ንግግር አዋቂዎች የሰብዓዊነትን ፍልስፍና ሲያስተላልፉ የክርስትናን ፍልስፍና የሚያዳሉ፤ ጥበብ የጎደለው፤ ያረጃ፤ ኋላ ቀር፤ ቀዝቃዛ አድርገው ነው የሚያቀርቡት። በብዙ መንገድ ወደው አይደለም፤ ክርስቲያኖች የምንለካበት ልክ፤ የምንቀርብበት ደረጃ፤ የምናስተምርበት ሥልጣን የተለየ ነው። በእርግጥ እንዲረዱን እንፈልጋለን፤ ግን ያ የሚሆን ነገር አይደለም። ምክንያቱም እነርሱ የሚረዱት ቀደም ሲል በዚህ ምዕራፍ እንዳየው ከ 2-D አስከ 4-D ባለው መንገድ ነው። መንፈሳዊ አትጣጫ (Spritual D) መኖሩን እንኳን አያውቁም። በሌላ አነጋገር ለመረዳት አውቀት ሳይሆን አምነት ያስፈልጋቸዋል። ስለዚህ አኛ ማድረግ የምንችለው የሰብዓዊነትን ግፊት በመቋቋም የአግዚአብሔርን

ሥራ ለማራመድ በአምነት መጠንከር ነው። ይህ ማለት ግን በክርስቲያኖችና ክርስቲያን ባልሆኑ መካከል ለመነጋገር ቦታ የለም ማለት አይደለም። ሰብዓዊነትና ክርስትናም በሁሉ ነገር አይሰማሙም ማለትም አይደለም። አምነት ተሻግሮ ምክንያትን መድረስ ይችላል። አምነት ነውጣዊ (dynamic) ነው። ክልልንና ድንበርን መጣስ ይችላል። አምነትና ሎጂክ ብዙ ጊዜ አብረው ጉዞ ይጀምራሉ፤ ሎጂክ አልቆ ሲወድቅ አምነት ግን ይቀጥላል።

ሶስተኛ፤ አማኞች አስቸጋሪ የሆኑትን የዘመኑን ችግሮች የሚፈቱበትን መላ ለማግኘት፤ አምነትንም በሥራ የሚገልጹበትን ዘዴ ለማወቅ ወደ አግዚአብሔር ቃልና ወደ መንፈስ ቅዱስ ምሪት መሄድ አለባቸው። መጽሐፍ ቅዱስም፤ መንፈስ ቅዱስም አስፈላጊዎች ናቸው። መንፈስ ቅዱስ የመጽሐፍ ቅዱስ ደራሲም ተርጓሚም ነው።

ያለ መንፈስ ምሪት ሰው መጽሐፍ ቅዱስን የፍርድና የቁጣ ቃል ብቻ አድርጎ ነው የሚቀበለው። ያለ መንፈስ ቅዱስ እንኳን የብሉይ የአዲስ ኪዳን ቃል ገዳይ ነው።

“እርሱም በፊደል ሳይሆን በመንፈስ ላይ የተመሠረተውን የአዲስ ኪዳን አገልጋዮች እንደገሆን ብቁዎች አደረገን፤ ምክንያቱም ፊደል ይገድላል፤ መንፈስ ግን ሕይወትን ይሰጣል” 2 ቆሮንቶስ 3፤ 6።

ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን የፍርድ ወይም የሞት መጽሐፍ አድርገው ሲያቀርቡት ሰምታችሁ ታውቃላችሁ? ያ የሚመነጨው ቃሉን ያለ መንፈስ ቅዱስ እርዳታ እንበቦ ለመረዳት ከመሞከር የተነሳ ነው። በአግዚአብሔር ቃል ካልተደገፈ መልእክትም ንግግርም ከአግዚአብሔር ነው ብሎ መቀበል ወደ ስህተት ሊመራ ይችላል፤

“ወዳጆች ሆይ መንፈስን ሁሉ አትመኑ፤ ነገር ግን መናፍብት ከአግዚአብሔር መሆናቸውን መርምሩ” 1 ዮሐንስ 4፤ 1።

በካሪዝማቲክ ክርስቲያኖች አካባቢ ይህ ስህተት ብዙ ይታያል፤ በመንፈስ ቅዱስ ያልተመረመረ ነገር ግን ከመንፈስ ቅዱስ የመጣ የሚመስልን መልዕክት ለመቀበል ተሎ እርምጃ ይወስዳሉ። መገለጥም ሆነ ትንሲት በአግዚአብሔር ቃል የተደገፈ መሆኑን ጊዜ ወስዶ መመርመር አለማመን አይደለም፤ ትጋትን ግን ይጠይቃል፤

ከብዙ ጥያቄና ችግርም ያወጣል።

አራተኛ፡ “ሰብዓዊ ፍልስፍና ከአምነት ጋር አይስማማም በማለት ፍልስፍናን ሙሉ በሙሉ ለሰብዓውያን መተው የለብንም። ቤተ ክርስቲያንም የፍልስፍና ሰዎች ያስፈልጓታል። አምነታቸውን አጥርተው መናገር ብቻ ሳይሆን በተቀላጠፈ ሁኔታ ማስረዳት፣ ማሳመን የሚችሉ ሰዎች መነቃቃት አለባቸው። ጳውሎስ ከአቴና ፈለስፋዎች ጋር የነበረው ልውውጥ ሙሉ በሙሉ በአዕምሮ ደረጃ ነበር። ግን በአዕምሮ ደረጃ ብቻ ወደ አግዚአብሔር ሊያቀርባቸው እንደማይችሉ ስለወቀ ነው። ጳውሎስ የአዕምሮን ነገር ወስዶ ወደ መንፈሳዊነት ያዞረው (የሐዋርያት ሥራ 17) ።

4. ሰኔና ሰኞ (Timing)

ሰኔና ሰኞ ገጠመ የሚል አባባል አለ በእገራችን። ፈረንጆቹ (Friday the 13th) የሚሉትን አይነት ነው። የጊዜንና የሁኔታን መገጣጠምን ለመግለጽ ይመስለኛል። በዚህ ክፍል ትንሽ ስለ ጊዜ እንመለከታለን። አምነትንና ባህልን ለመግለጽ ጊዜ ደግሞ ምን ቦታ አለው? ብላችሁ ትጠይቁ ይሆናል፤ ጥሩ ጥያቄ ነው። ለጊዜ ያለን አመለካከት በጣም አየተለወጠ ነው።

ቤታችን ቁጭ ብለን ቴሌቪዥን ስናይ፣ በመንገድ ላይ መኪና አየነዳን ስንሄድ፣ ወይም ሱቅ ወይም ራስቴራንት ሄደን ተራ ስንጠብቅ መጠበቅ የሚለው የጊዜ ተመናችን በጣም ተለውጧል። ከሃያ ወይም ከሰላሳ አመት በፊት የነበረን አመለካከትና አሁን ያለን እንኳን በጣም የተለያየ ነው። መቸኮል፣ ቶሎ ቶሎ ማለት ዘገየ ብሎ መበሳጨት በጣም የተለመደ ሆኗል። የቴክኖሎጂ ግኝቶች ነገሮችን ለማድረግ የጊዜውን መጠን ባላጠራልን ቁጥር የኛ የመጠበቅ ችሎታ ግን በበለጠ ፍጥነት እያነሰ ነው።

በእርግጥ አግዚአብሔር ስለ ጊዜ ያለንን ችኩልነት ያውቃል። ግን እርሱ በዚያ የሚገፋ አይደለም። እርሱ አግዚአብሔር ነው። እኛ ራሳችንን ከምናውቀው የበለጠ ያውቀናል፤ የፀንፈራችንን ቁጥር ሳይቀር ለይቶ ለሚያውቀው ለእርሱ (ሉቃስ 21፡ 18) ለጸሎታችን አስፈላጊውን መልስ መቼና እንዴት መስጠት እንደሚችል ማመንና ማወቅ አለብን። እርሱ ስለ እኛ ሙሉ እውቀት አለው።

ሁኔታችንን፣ ታሪካችንን፣ ፍላጎታችንን፣ ችኩልነታችንንም ጭምር በደንብ ያውቀዋል። የአምነታችንን መጠን፣ መቼ የአምነታችንን ውጤት እንደሚያስጨብጠን እርሱ ጊዜውን በእርግጥ ያውቀዋል። እኛ በሁኔታችን የተያዝን ነን፤ እርሱ ግን ሁኔታችንን የያዘነው። እርሱ ለጊዜ ያለው ግምት ፍጹምና ትክክል ነው። ታዲያ ዘመኑ በተለዋወጠ ቁጥር የእኛ ቶሎ ቶሎ ቢጣደፍ፣ እስከ 11፡59 (እኩለ ሌሊት ሊሆን እንድ ደቂቃ አስቲቀረው ድረስ ለማለት ነው) ሊያስጠብቁን ይችላል፤ ግን አይዘገይም።

“የሚዘገይ ቢመስልም ጠብቀው፣ በእርግጥም ይመጣል፣ ከቶም አይዘገይም” ዕንባቆም 2፡ 3።

ሰአቱ ደርሶ እንዳውም ያለፈ ይመስለናል። ችኩል ሰዓታችንን ማስተካከል ያለብን ግን እኛ ነን። መጠበቅን የሚወድ ማንም የለም፤ ነገር ግን መጠበቅ በራሱ የሚያስተምረን ብዙ ነገር አለ፤ “ካለገኘሁት ብሞት ይሻለኛል በሚል ጉጉት አጠብቅ የነበረውን ነገር ባንድ ሌሊት ውስጥ ከሚሆንብኝ ብሞት ይሻለኛል ያልኩበት ውሳኔ ደርሻለሁ” ያለኝ ሰው ንጥፈኛ (extremist) ሊመስለን ይችላል፤ ግን ሁላችንም በዚያ አቅጣጫ የሚሄድ ታሪክ እናጣም። ጆሮ ማየርስ “How to Hear From God” ውስጥ በዚህ አሳብ ላይ እንዲህ ብለው ጽፈዋል። “እንደን ነገር ለማድረግ ካስቸኮለኝ ቢያንስ ለ24 ሰዓት መጠበቅ እንደሚገባኝ ተምራለሁ። ነገርን ለጥቂት ሰዓቶች እንኳን እንዲቆዩ ማድረግ ምን ያህል የአስተሳሰብ ልውጥ እንደሚያመጣ ያስደንቀኛል። አግዚአብሔርን መጠለቅ ብንማር ራሳችንን ከብዙ ችግር እንሰውራለን” ስለዚህ የኛ የአምነት ጸሎት እንዲህ መሆን አለበት፤ “ጌታ ሆይ ስለመቆየት ያለኝን አመለካከት ታውቃለህ፤ ግን መልሴንም መቼ መመለስ እንዳለብህ የምታውቀው አንተ ነህ፤ አንተ ሩሀሩህ ነህ፤ ለእኔ ያለህም አሳብ በጎና ያማረ እንደሆነ አውቃለሁ፤ አስክታደርግልኝም ድረስ አጠብቅሃለሁ”።

5. ቀላልና ከባድ

ቀጥሎ ልጠቅሰው የምፈልገው አምነትን የሚነካ ባህላዊ ነጥብ ከእኛነታችን ጋራ የታተመ ከመሆኑ የተነሳ ሳናስተውል የምንወሰነው ውሳኔ ነው። ይህም አንድ ነገር እንዴት ቀላል እንደሆነ ወይም እንዴት ከባድ እንደሆነ አስቀድመን በውስጣችን ወስነን አምነትን ግን መለማመድ ሳናስታውስ መቅረታችን ነው።

ባህላችን ነገርን ቀላል ለማድረግ ከፍተኛ ያለ ዋጋ ይከፍላል። ደካምን የሚቀንሱ፣ ሥራን የሚያቀላጥፉ ቁሳ ቁሳ ገበያውን ሞልተውታል እንዳንዴ የሚሰጡት አገልግሎት ከዋጋቸው ጋር ሲወዳደር ተመጣጣኝ ባይሆንም ከፍለን እንገዛቸዋልን፤ ከዚያም ሕይወታችንን በእነርሱ የተደገፈ አድርገን አልሠራ ባሉ ቁጥር ጸጉራችንን እንነጫለን። የብዙዎቻችን ወላጆች እንኳን የቤት የህዝብ ስልክ በሌለበት ሁኔታ እኛን አሳድገው እዚህ ሊያደርሱን በቅተዋል።

ዛሬ ከምንይዛቸው አይ-ፎን፣ አይ-ፖድ፣ ስማርት ፎን አንዱ መሥራት ቢያቆም የኦርማኒያን (ጦርነት የሚያክል ሽብር ይሆናል። ማይክሮዌቮ ከተበለሸ ቤቱ ጦም አደረ ማለት ነው። አንድ የመሥሪያ ቤት አለቃ ነበረኝ፤ ሴል ፎን እንዲህ ባልበዛበት ዘመን የመሰረደቤት ስልክ እንዲሰጠን የምንሆነውን ሁኔታ ሲያይ “ይህ የሶስት ሺ አመት ስልጣኔ ያለ ሴል ፎን እንዴት እዚህ ሊደርስ እንደቻለ ይገርመኛል” ይለን ነበር። የሚያስቁ ታሪኮች አያሉ በኢንተር ኔት ላይ የሚያቀርቧቸው አንዳንድ አውነተኛ ታሪኮች አሉ። ሰውዬው ቢሮ ቁጭ ብሎ ሲሠራ ኮምፒውተር ያስቸግረዋል፤ ከዚያ ተናጾ ኮምፒውተሩን መምታት ይጀምራል። በአካባቢው ኪዩቢክልስ (ትንንሽ ቢሮዎች) ያሉት ሰዎች ተደንቀው ያፍታል፤ የሰውዬው ንዴት እየጨመረ ይሄድና ኮምፒውተሩን ከቢሮው ወርውሮ ይጥለውና አወደቀበት ቦታ ሄዶ በርግጫና በቦክስ ያናፍጠዋል። ያ ሰው እኮ ከጥቂት አመታት በፊት እርሱ ምናልባት ሁለት ቀን ፈጅቶ የሚሰራውን ሥራ ኮምፒውተሩ ለምን በሁለት ሰዓት አልጨረሰም ብሎ ይሆናል ያ ሁሉ ጠብ።

“ሕይወት ቀላል ነው አትበሉኝ፤ ይሄ ጌታ የሱስ መጥቶ ካልገለገልኝ እኔ በጣም ሰልጥኛል” አለች ይባላል አንዲት ሚሲዮናዊት አዲስ አበባ ሸራተን ወይ ሂልተን

መዋኛው አጠገብ ቁጭ ብላ “የሜካፕ ሙዳይሽ ከሌለው አቃሽ ጋር አልደረሰም” ባለት የአየር መንገድ ሠራተኛ ምርር ብላ። የምግብ ትሪዋን ሊያስቀምጥለት ጎንበስ ቀና ይል የነበረው አሳላፊ ሰዎች ነው አሉ ወሬው የወጣው፤ እውነት ባይሆን ኖሮ ያስቅ ነበር።

ራሳችንን በሐቀኝነት ለማየት ድፍረቱ ቢኖረን በጣም ተሞላቀናል። በተለይ የምዕራቡ ባህል ሰዎች መሞላቀቅን ሀጋዊ መብታቸው አድርገውታል። ሪሞት ኮንትሮል ስለ ጠፋባት 911 (ለአጣዳፊ አደጋ የሚደወለውን ቁጥር) የደወለችዋ ሴትየ፣ የፈጣን ምግብ ቤት የመስኮት አገልግሎት ስለቆመ የከሰሰው ደንበኛ፤ ያዘዘው ፒዛ ስለ ዘገየበት አንደገና ደውሎ ፒዛ እምጪውን እንደሚገድለው ስለሰፈራራ ፒዛው በፖሊስ ተልኮለት ታስሮ የተወሰደው፤ እነኚህና ተመሳሳይ ብዙ የኢንተርኔት ታሪኮች የምዕራቡን አመለካከት ያንፀባርቃሉ። አንዳንድ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያኖች ኑዛዜ (Confession) በቴክስት ለመቀበል አሳቡን አያብሉሉት እንደሆነ አንዳንድ ዜና ማሰራጨዎች የአንድ ሰሞን ሰበር ዜና አርገውት ነበር።

በመጀመሪያ ኢራክ የሄድኩ ጊዜ ያየሁትና ያስገረመኝ ነገር ነበር። አንዳንዶቹ ኢራካውያን የኮሌጅ ምሩቆች ሆነው ሳሉ ለመጀመሪያ ጊዜ ኮምፒውተር ያዩት እኛ ይዘን የሄድነውን ነበር። ግን አንዳንዶቹ የሰራቸው ጥራት በኮምፒውተር የተሰራውን ያስንቅ ነበር። ሆኖም እኛ የደረሰንበትና መሻሻል ብለን የያዝነው ቁሳዊነት ላይ ስላልደረሱ ቁልቁል ነበር የምንመለከታቸው፤ የሥራቸውንም ውጤት ሊሰጠው የሚገባውን ዋጋ አልሰጠነውም። እነርሱ በድካም የሰሩትን እኛ በቀላሉ ልንሰራው ስለቻልን እንበልጣለን የበለይ ነን የሚል ሰሜት አሳደርንባቸው።

ምዕራባውያን ከምሥራቃውያን በተለይም ከአረቦችና ከአንዳንድ የአስያ ክፍሎች እንዲሁም ከአፍሪካ ባህል መግባባት የማይችሉበት አንዱ ችግር ይህ ነው። የመሻሻልን ልክ ራሳቸው (ምዕራባውያን) ባበጁት መለኪያ ተምነው በዚያ መለኪያ መተመን የማይፈልጉትን ዝቅ አድርገው ያያሉ። ትልቅ ዋጋ አለው ብለው የሚገምቱትን ነገር ሌሎች ያን ያህል ዋጋ ካልሰጡት የኋላ ቀርነት ምልክት ያደርጉታል፤ ከዚህ ጋር የሚሄደውን ቸርነታቸውን ካልተቀበሉም እንደ ምስጋና ቢሶች አድርገው ይገምቷቸዋል። የሀያ አምስት ሚሊዮን ዶላር ክፍያ በአናቱ የተደረገበት ቢን ላዲን

ያን ያህል ዘመን ከምዕራብ ተደብቆ ሊኖር የቻለው ያን የሚያውቅ ሰው ጠፍቶ የመስለችኋል? አይደለም፤ ምስጢር መጠበቁን ከገንዘብ የበለጠ ዋጋ (value) ስለ ሰጡት ነው።

ታዲያ አግዚአብሔር የሚመርጠው የትኛውን ባህል ነው? በምዕራብ ትምህርትን ለማቅለል ብዙ ጥረት ይደረጋል። ትምህርት ስርዓትን የተከተለ ነው፤ በትምህርት ቤት ውስጥ የሆነ፤ በተማሪው ላይ ሳይሆን በአስተማሪው ብቃት ላይ ያተኮረ፤ ካሪኩለም የተከተለ ነው። የሌሎች ባህላዊ ትምህርት ደግሞ ብዙ ስርዓትን ያልተከተለ ብዙ ከመናገር ይልቅ በሥራ የሚገለጽ ፤ በተማሪው ላይ ያተኮረ በምሳሌና በፈሊጥ የተደገፈ ነው። የትኛው ነው ከባድ የትኛውን ነው ቀላል? ከሰው ሃይልና ከንብረትስ (ረዕሐርቸስ) አኳያ ሲታይ የትኛው የተሻለ ምርጫ ነው?

ቅደም ተከተላችንን ለማስተካከል ምርጫ ማድረግ አለብን። ጊዜያችንን፣ ጉልበታችንን፣ ንብረታችንን በምን ላይ ማዋል እንደሚገባን ቀላልና ከባዱ ምን እንደሆነ ለመለየት ዳራ (background) ወሳኝ ነው። አንዳንድ ነገሮች እየከበዱ ሲመጡ አጥብቀን የያዝነውን ለመለወጥ ትግል ስለሚሆን በአግዚአብሔር ፈቃድ መተማመን ያስቸግራል። በዚያን ጊዜ የቀላልና የከባድ አመለካከታችንን እንኳን ለጌታ መስጠት ይኖርብናል። ሙሉ አውቀት ያለው አርሱ ብቻ ነው፤ አርሱ ያውቃል።

አርሱ ምን እንደምንፈልግ ያውቃል፤ ለኛ ደግሞ በጎና መልካም የሆነውን ብቻ ያቅድልናል፤ ለፈቃዱም ያለንን መልስ በግልፅና በዝርዝር ያውቃል። ካንድ ቦታ ተነስተን የተጠበቀበት ቦታ እንዴት እንደምንደርስ ያውቃል። አግዚአብሔር በመምህሩ ላይ እንዳተኮረ አስተማሪ ሳይሆን ትኩረቱ በተማሪው ላይ ነው። ይህም ማለት ትኩረቱ በአንቺ ላይ ነው፤ በአንተ ላይ ነው።

የማህበራዊ ሕይወትሽን ብቻ ሳይሆን የግል ሕይወትሽን በዝርዝር ያውቀዋል፤ በቤትሽ ውስጥ ሊያስተምርሽ ነው የሚፈልገው፤ ብዙ ስርዓት ያልበዛበት፤ ካሪኩለምም ያልተከተለ፤ እንደ ትርብ ጓደኛ ሆኖ ሊያስተምርሽ ይወዳል። ክፍል ውስጥ ቆሞ በሀተታ ሊያስተምረን ሳይሆን አጠገባችን ቁጭ ብሎ እጃችንን ይዞ

ሊመራን፤ የሕይወትንና የግንኙነትን ምስጢር ሊገልጽን ይፈልጋል። የሚገባንና የሚጣፍጥ ታሪክ በመናገር ያስረዳናል። አውቀትን ከመስጠት የበለጠ አላማው ባህሪን መገንባት ነው። ጌታ የሱስ ራሱን እንደሰጠ፤ አኛም በመጨርሻ በፊቱ ሰንቆም ከጌታ ጋር አብረን

“የሰጠሽኝን ሥራ በመፈጸም በምድር አክበርኩህ” ዮሐንስ 17፣ 4 ማለት እንደንችል ያሠለጥናል።

ጌታ የሱስ አባቱ ያለውን ሁሉ አድርጓል። ነገር ግን በእኛ መደረግ ያለበት ብዙ ሥራ አለ። መደረግ ያለበትን በእኛ እንደሚያደርግ አናምናለን? ወይስ ቀላል ነው ብለን ንቀነዋል፤ ከባድ ነው ብለን አልፈነዋል? ወይስ ቀላል የሆነው ላይ ብቻ በማተኮር ከባድ የሆነው የእኛ እንዳልሆነ አያለፍነው ነው? ባህላችንና የጀርባ ታሪካችን ልናደርገው የሚገባንን ነገር እንዳይመርጥልን ማስተዋል ይገባናል። አግዚአብሔር አኛንም ባህላችንንም ከኛ የበለጠ ያውቀዋል፤ ማድረግ የሚገባንን እንድናደርግ ይረዳናል ብለን እንመነው።

6. ሰኬትና ውድቀት

ሰኬትና ውድቀት ብዙ አይነት ልክ ወይም ሚዛን አለው። በአንድ በኩል ሲለካ ሰኬት ተብሎ የተተረጎመው በሌላው በኩል ውድቀት ይባላል። አሜሪካ በአልካይዳ ቴረሪስቶች የተመታች አለት (ዛሬ 9-11 በመባል ብቻ በታወቀው ክስተት) ለብዙዎች የውድቀት ቀን ሆኖ ሰው ሲለቀስ በምሥራቅ አፍጋኒስታን ቶራ ቦራ ተራራዎች ግን እንደ ትልቅ ሰኬት ስለተቆጠረ ይጨፈር ነበር። (በቶራ ቦራ ተራራዎች ውስጥ ያሉ ዋሻዎች የረጁም ጊዜ የአልካይዳ ምሽጎች ነበሩ)። ሰኬትና ውድቀት ከምንገምተው በላይ የተቀራረቡ ናቸው። አሁን ሰኬት የመሰለን ወዲያው ተገልብጦ ራሱ ያ ነገር ውድቀት ይሆናል። ታዋቂው የኔዘመን ጋዜጠኛ ጳውሎስ ፕሮየየሚተርኩት አንድ ታሪክ ነበር። ታሪኩ

በመንግሥቱ ነዋይ መፈንቅለ መንግሥት መካሄድ ጊዜ የሆነ ነው። “ጀኔራል መንግሥቱና አባሮቹ ንጉሡ ውጪ አገር ሆነው ሥልጣን በያዙበት ትንሽ ጊዜ ውስጥ ዜናው በራዲዮ ሲሰማ ብዙ ህዝብ አራዳ ጊዮርጊስ ተሰበሰበ። አዲሱ መንግሥት

የተሳካለት ስለመሰለን “አዲሱን መንግሥት አንደግፋልን” ብለን መዘፈን ጀመርን፤ ጭፈራው እየደመቀ መጣና ወደ ሰልፍ ተለውጦ ያንኑ ዘፈን እየዘፈንን ወደ ቤተ መንግሥት አመራን። አሁን የሰልፍ የፊት ጫፍ ትምህርት ሚኒስቴርን አልፎ ቁልቁል ወደቤተ መንግሥት ሲተም “ንጉሡ ገቡ” የሚል ወሬ መጣ። ወሬው የደረሰባቸው ፊት ጫፍ አካባቢ ያሉት ዘፈናቸውን ለውጠው “ለንጉሳችን አንሞታለን” ማለት ጀመሩ። ወሬው ያልደረሰባቸው ከኃላ ያሉት ግን አሁንም “አዲሱን መንግሥት አንደግፋለን፤” ሲሉ ለንጉሳችን አንሞታለን” እየተባለ ሲጨፈር የተነሳውን ለማንሳት፤ የወደቀውን ለመጣል መሐሉ ላይ ድብልቅቅ ሆነ”።

ስኬትና ውድቀትን ለመተርጎም የሚችለው አግዚአብሔር ብቻ ነው። ምክንያቱም እርሱ ብቻ ነው ወደፊት አይቶ የቅርብም ሆነ የሩቅ ውጤቱን ማወቅ የሚችል። በሆነልን ብለን የተመኛነው ባለመሆኑ በኋላ ደስ የተሰኘበት ነገር አጋጥሞን አያውቅም? በሪሰርቻችን ተመክተን፤ በአውቀታችን ተገፋፍተን በሰሜታችን ተቀስቅሰን ራሳችንን የምናታልልበት ጊዜ በዙ ነው። እንኳን እኛ በነገሩ ሊቃውንት የተባሉት ሰንቴ ይሳሳታሉ?

ሱካር ለሕዳናት ጥሩ ነው እንጂ አይጎዳቸውም አንዳውም በቂ ሰኳር ካለገኙ አስፈላጊ የሆነ ንጥረ ነገር ያጣሉ የሚል ጥናት በቅርቡ ጋዜጣ ላይ አነበብኩ። ያ ከሆነ ልጆቼን ይቅርታ መጠየቅ አለብኝ ማለት ነው ብዬ አስብኩ። ምክንያቱም ሰኳር አንዳያበዙ እየተቆጣሁ የሚያስፈልጋቸውንና የሚወዱትን ሰኳር እየነፈግሁ ነው ያሳደግኋቸው ብዬ አስብኩ። ግን የሚወጡት ጥናቶች እስኪሰማሙ ከመጠበቅ አግዚአብሔር እንዲረዳኝና ትክክለኛውን ውሳኔ እንዳደርግ ስለ አገዘኝ አመሰግኜ ማረፍ አችላለሁ።

የውሳኔዬን መሠረት ከጥናትና ከሪሰርች ወደ አግዚአብሔር ለመለወጥ አችላለሁ። አግዚአብሔር ጥናትን ይጠላል ማለቱ እንዳልሆነ በዚህ ጊዜ መቼም ታውቃለችሁ? ጥናት ግን የእርሱን ቦታ እንዲወስድ አይፈልግም። ስብ (fat) የሌለው ምግብ አለመብላት ጥሩ ነው በተለይ ጣዕም የለሽነቱን መቋቋም ከቻልን፤ ለኮሌስትሮል ቁጥጥር በጣም ይጠቅማል። ነገር ግን በአንዳንድ ሰዎች እንደሚታየው ስብ የለሽ ምግብ በአምልኮት ደረጃ ተይዞ ትንሽ ስብ የገባበት ምግብ መርዝ የገባበትን ያህል

ነው የሚፈራው። እንደዚያ ግን መሆን የለበትም። ባለቤቱ ኤልሲ ስለምንበለው ነገር ትጠነቀቃለች። ብዙ ጊዜ በዚህ አደንቃታለሁ፤ “ጥሩ ነው፤ ነገር ግን ሃይማኖት እንዳናደርገው አላታልሁ”። ጥናቱ ሁሉ ይለዋወጣል፤ አስተማማኝም አይደለም፤ ስኬትና ውድቀታችንም በአንኝህ ጥናቶች ላይ ብቻ የተመረኮዘ መሆን የለበትም። በአግዚአብሔር መደገፍ ግን ሁሉ አስተማማኝ ነው። ምክንያቱም እርሱ አይለወጥም። ከእርሱ ጋር ከቆምን ደግሞ ውጤታችን ውድቀት የለበትም። ሁል ጊዜ ስኬት ነው።

7. አቤት ውሸት!

ትልቁ ውሸት አንግዲህ “ምክንያታዊ ካልሆነ ትክክል አይደለም” (If it is not logical, it is not so) የሚለው ነው። የሰብዓዊነት አንቅስቃሴ ከ 1970ዎቹ ጀምሮ ይህንን ውሸት በማሻሻል አዲስ ፈርጅ ጨምሮለታል፤ “ካልተሰማህ ትክክል አይደለም”። በሰው ላይ ለተኮረ ፍልስፍና አዕምሯችን መርምሮ ወይም ሰሜታችን ተሰምቶት ካለረጋገጥነው አውነት አይደለም የሚለውን ይህን አሳብ መቀበል ይቀለዋል። የዚህ የሰብዓዊነት አስተሳሰብ ውጤት ታዲያ የአንተ ሰሜትና ከዚያም ተነስተህ የምትደርስበት ግብ ከሌለው የተለየ ስለሚሆን፤ አውነት አንድ ብቻ ሊሆን አይችልም፤ አይችልም ይላል። ስለዚህ አውነት ተለዋዋጭ (relative) እንጂ ፍጹም (absolute) አይደለም። በአግዚአብሔር ላይ ባተኮረ አመለካከት ግን አውነት አግዚአብሔር እንዳለ ነው። ስለዚህ አውነት እኔ ከምረዳው በላይ ነው፤ ወይም ሰሜቴ እንደሚነግርኝ ብቻ አይደለም ብል ለአውቀት ወይም ለአምነት ያለኝን ታማኝነት (integrity) ማታደሌ አይደለም ወይም አይቀንሰውም።

እንዲት በቅርብ የማውቃት ሴት ከባሏ ተፋታ ባሏ የበደለት ሁሉ በውስጧ እንደ ቁስል ሆኖባት ነበር። እንደ ጊዜ ስታጫውተኝ ታዲያ ይቅር እንድትለው ነገርኳት። ‘ይቅር ብትዬው ለራስሽም ፈውስ ታገኚያለሽ’ አልኳት

“ይቅር አለዋለሁ ብል ውሸት መናገሪ ይሆናል” አለችን

“ለምን እንደዚያ ትያለሽ?”

“ይቅር እንድለው የሚገፋፋ ሰሜት የለኝም” አለችኝ

“ባይሰማሽ ምንም አይደለም፤ እንቺ ይቅርታ ልታደርግለት ከወሰንሽ ሰሜትሽም ቀስ ብሎ ይከተላል” አልኳትና “አሞክራለሁ” ብለኝ ተለያየን።

ከጥቂት ሳምንታት በኋላ ሰንገናኝ “ሰሜትሽ እንዴት ነው?” ስለት “አየተከተለ ነው” አለችኝ። ካመንን ይሰማናል፤ እንዲሰማን ከጠበቅን ግን ማመን አንችልም። ትልቁ ውሸት ታዲያ ሰዎችን አሳባችሁን ወይም ሰሜታችሁን ብቻ ተከተሉ የሚለው ነው።

በአጭሩ

በሚቀጥሉት ቀናት ጋዜጣ ስታነቡ ከሰብዓዊነት አመለካከት የመነጮ አስተያየቶችን ለማየት ሞክሩ። ከዚያ ደግሞ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከትን የሚያንጸባርቁ አሳቦችን ፈልጉ፤ ባህላዊ አመለካከትም ከበስተ ጀርባ ሆኖ በእምነት ላይ ተጽእኖ ያደርግ እንደሆነ እስኪ መርምሩ።

በሚቀጥለው ምዕራፍ እምነታችንን ስለሚዋጉ መንፈሳዊ ኃይላት እናያለን።

ምዕራፍ ስድስት

መንፈሳዊ ውጊያ

ባለፉት ሀያ አምስትና ሰላሳ አመታት እንዳየሁት በዕውቀት ንቃትና በቁስ ማካበት ላይ በተመሠረተው በምዕራቡ ባህል ሳይቀር ዋናው የእምነት ውጊያ መንፈሳዊ ውጊያ መሆኑን ነው። ታላቁ እንግሊዝዊ ደራሲ ሲ ኤስ ሉዊስ Christian Reflections በተባለው ጽሁፋቸው ካቀረቡት አሳብ ጋር ይህ ሁኔታ ይመሳሰላል። “በሉአላዊ (Universal) አለም ውስጥ ተፅእኖ የሌለበት (Neutral) ቦታ የለም። አያንዳንዱ ሰንዝር ቦታ፤ አያንዳንዱ ኢምነት ጊዜ በሙሉ የተያዙ ናቸው። ወይ በእግዚአብሔር ተይዟል ወይ ሰይጣን ይዞታል።” ጳውሎስ ስለዚህ ውጊያ ሲያስተምር

“የሚንበለበሉትን የክፋውን ፍላጻዎች ሁሉ ልታጠፉ የምትችሉበትን ...”

ኤፌሶን 6፣ 16።

ይህ ቦታ የሚናገረው ስለ እምነት ነው። ጠላት ከሚያጠቃቸው የእኛነታችን ክፍሎች ዋናው እምነታችን ነው። እምነታችንን ሊያስጥለን ወይም፤ የተሳሳተ እምነት እንዲኖረን ለማድረግ፤ ጠላት የተቻለውን ሁሉ ያደርጋል። እምነትን እንዳንለማመድ ያስፈራራናል፤ ይፈትነናል፤ ይነቅፈናል።

ጳውሎስ ይህንን መልዕክት ለኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን የጻፈው እስር ቤት በነበረበት ጊዜ ነበር። ከሚጠብቀው ወታደር ጋር አብሮ ታስሮ ስለነበር፤ የጦርነት ነገር በቅርብ ነው የሚያውቀው።

ሮማዊ ወታደር ሁለት የተለያዩ ጋሻዎች ይጠቀም ነበር። የመጀመሪያው “አስፒስ” የሚባል ነው። ይህ ከብ የሆነ እነስተኛ፤ ጋሻ ዙሪያው ከሁለት ጫማ የማይበልጥ ነው። ይህንን ጋሻ ሮማዊ ወታደር የሚጠቀምበት በጨበጣ ውጊያ ጊዜ ነው። ከጠላቱ የሚሰነዘርበትን መክቶ የራሱን ማጥቂያ መሳሪያ ለመጠቀም ያስችለዋል። ሐዋርያው በዚህ ቦታ የሚጠቅሰው ግን ቱሪዮን የተባለውን ከባድ የብረት ጋሻ ነው። በቁመቱ አራት ጫማ፤ በስፋቱ ሁለት ጫማ የሆነ ባለአጀታ ጋሻ ሲሆን፤ ወታደሩ ከጋሻው

በስተኋላ እሸምቆ መደበኛና ከጠላት የሚወረወርበትን ፍላጻ ሁሉ ማምለጥ ይችላል። የሚፈናጠሩት ቀስቶች ሁለት ሰንዝር (20 ኢንች) ያህል የሚሆኑና ጫፋቸው እንደ ሰም አይነት የሆነ መንደድ በሚቸል (Burning Tar) ፈሳሽ የተነከረ ነው። እነዚህ ቀስቶች በጋሻው መከታ ካልቆሙ ወታደሩን ከመቱት ቆዳውን በስተው ይገባሉ። ቀስቱ እንኳን ከሰውነቱ ውስጥ ተመንጭቆ በወጣ፤ ያ ጫፋ የተነከረበት ነገር በሰውነት ውስጥ ይቀርና መቅለጡንና ማቃጠሉን ይቀጥላል። ወታደሩንም ውስጣዊ ብልቶቹን፣ ጡንቻውንና ነርቮቹን እየነካ፤ አያፈዘዘውና አያደነዘዘው ይሄዳል። ታሲተስ የተባለው በጊዜው የነበረ ታሪክ ጸሐፊ በአንድ ወታደር ጋሻ ላይ 300 የዚህ አይነት ቀስቶች እንዳየ መስከሮ ጽፏል። ቀስቱ አጥፊና አስቃይቶ ገዳይ መሳሪያ ነው። ጋሻው ግን ለተከለሉበት መከታ ነው።

እምነትን በተመለከተ እነዚህ አጥፊና ገዳይ ቀስቶች በሕይወታችን ብዙ ጊዜ ይሰነዘሩብናል አልፎ አልፎም ይመቱናል። ቀስቱ ከሕይወታችን በኋቀልም ያ የቀስቱ ጫፍ በተወው ነገር አየተቃጠልን የፈዘዘንና የደነዘዘን ግን ብዙዎች ነን። ኃጢአት በሕይወታችን በሚተወው ሐፍረትና መሸማቀቅ በመከሰስ ወይም ራስን በመውቀስ የተጨበጥን ብዙዎች ነን። አንዳንድ የቀስቱ ራስ በቀጥታ ባያገኘንም ባጠገባችን ሲወነጨፍ የተነከረውን መርዝ መርጨት ይችላል። አያቸሁ ጠላት ወደ እኛ የሚተኩሰው የተለያዩ አይነቶች የሚንበላበሉ ፍላጻዎች አሉት። ፍርሃት፣ ንዴት፣ ብስጭት፣ መጎዳት፣ ሀፍረት፣ ክፉ ምኞት፣ መደበር (depression)፣ በሽታ፣ አደጋ፣ ችግር፣ ውጊያ፣ የነገር ከቁጥጥራችን ውጪ መሆን፣ (እነሰ ካላችሁ የራሳችሁንም ጨምሩበት)። አንድ እግዚአብሔር ቃል ግን ለዚህ ሁሉ መልሱ ቀላል ነው (ልብ አድርጉ ችግሩ ቀላል ነው አላልኩም)። እነዚህን ሁሉ የሚንበላበሉ ፍላጻዎች ወይም ቀስቶች በእምነት (በትልቁ ጋሻ) ብቻ ነው መቋቋም የምንችለው።

እምነት ተንበልባይ ፍላጻዎችን ወይም ቀስቶችን በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ቀረብ ብለን አንድናይ አፈልጋለሁ። በእነዚህ ፍላጻዎችም ላይ የእምነታችንን ጋሻ እንዴት እንደምናገኝ ጨምረን እንመለከታለን።

1. ፈተና (Temptation)

ፈተና እምነትን የሚጎዳው እንዴት ነው? ኃጢአያት የሚያደርገው የመጀመሪያው ነገር ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት ማቋረጥ ነው። ያ ግንኙነት ከተቋረጠ ደግሞ እምነት የለም ማለት ነው። በፈተና መውደቅ እንግዲህ በሁለት ወገን የሚቆርጥ ሰይፍ ነው።

- ሀ. ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ኅብረት ያበላሸዋል፤
- ለ. ከእግዚአብሔር የምናገኘውን እምነት ያጠፋዋል

በፈተና እንዳንወድቅ

ሰይጣን ክርስቲያኖችን በመፈተን ያሳለፈው ዘመን ክርስቲያኖች ፈተናን ለመቋቋም ካሳለፍነው ዘመን በጣም የበለጠ ነው።

ከልምምድ አንጻር ካየነው እንግዲህ እርሱ ከእኛ የተሻለ እጀማመር አለው። ሰይጣን በእርግጥ የሚውጠውን ፈልጎ እንደሚያገኝ እንበሳ ነው (1 ጴጥሮስ 5፣ 8)። ትግሉን የማያላለ፤ ፋታ የማይሰጥ፤ ‘ከወደቀ አልመታውም’ ብሎ ችላ የማይል፤ መጥፎ፤ ርኩስ፤ ጨካኝ ጠላት ነው። ለትግሉ ደግሞ ስልት አለው፤ ከሚያገኝ እንበሳ እስከ ብርሀን መልእክ ድረስ ያለውን ርቀት የሚያጠቃልል ነው። ሰይጣን ለፈተና ከሚጠቀምባቸው ስልቶች አንዱና ምናልባትም የመጀመሪያው፤ ፈተናችንን በራሳችን የምቋቋመው እንደምንችል አድርገን አንድናስብ ማድረግ ነው።

የሰንበት ትምህርት ቤት እስተማሪ የሚያስተምረው የዘጠኝ አመት ወጣቶችን ነበር ይባላል። “ሰይጣን ቤታችሁ መጥቶ በሩን ቢያንኳኳ ምን ታደርጋለችሁ?” ብሎ ጥያቄ ጠየቃቸው። አንዲት ወጣት እጇን አውጥታ “ጌታ የሱስ በሩን እንዲከፍት አጠይቀዋለሁ” ብላ መለሰች።

ለልጅ የሚሰማማ ታሪክ ይመስላል፤ ብዙ አዋቂዎች ግን ያልተረዱት ምስጢር ነው። በራሳችን በሩን ለመክፈት እንሸቀዳደማለን። ጥበበኛነት ግን ብቻውን ሊቋቋመውና ሊያሸንፈው የሚችለውን ጌታን መለክ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ እኮ ጳውሎሳዊ በሆነ አጻጻፉ ሊነግረን የፈለገው ጌህንን ነው።

“አግዚአብሔር ታማኝ ነው፤ ስለዚህ ከምትችሉት በላይ እንድትፈተኑ አይተዋችሁም፤ ነገር ግን በምትፈተኑበት ጊዜ ፈተናውን መታገስ እንድትችሉ መውጫ መንገዱን ያዘጋጅላችኋል” 1ቆሮንቶስ 10:13።

በፈተና ከወደቅንስ?

ሀሊና በመንፈሳችን የሚገዛ የእኛነታችን ክፍል ነው። ኃጢአት ከማድረጋችን በፊት ሀሊናችን “ተው አታድርግ” ይለናል። ይህንን በተለያዩ መንገድ ልንለማመድ አንችላለን። እረፍት ሲነሳን ወይም ባዶነት ሲሰማን፤ ትክክል ያለመሆናችን ግንዛቤ ሲኖረን፤ በደንብ ካዳመጥነው ይህ ሁሉ የሀሊና ድምጽ ነው።

አንዳንዴ ተፈጥሮአዊ በሆነ ክስተትም ይገለጻል፤ እውቀትን ኃጢአትን ለመለማመድ ሰንወስን የልባችን አመታት ሲጨምር፤ ለብ ለብ ሲለን ትንፋሻችን መቆራረጥ ሲጀምር ሀሊናችን እያስጠነቀቀን ነው። በዚህ ጊዜ በሀሊናችን ላይ አትመኛች ሆነን ነው በኃጢአት የምንወድቀው።

በፈተና ከወደቅንም በኋላ ሀሊና “ማድረግ አልነበረብህም” እያለ ይወቅሰናል። አሸንፈነው የነበረው ሀሊና እንደገና ይበረታብናል። ስለዚህ ፀፀት ይሰማናል፤ ሐፍረት ያሸማቅቀናል፤ ራሳችንን ኤይጭ አስከምንለው ድረስ እኛነታችን ያስጠላናል፤ መንፈሳዊነታችን ይከብድብናል።

ይህ ግን የአግዚአብሔር ቅጣት አይደለም። ይህን በደንብ ማስተዋል ይገባናል። አግዚአብሔር ለሰው ሁሉ ልጅ ኃጢአት የገዛ ልጁን ቀጥታል፤ አሁን እያንዳንዳችንን የመቅጣት ፍላጎት የለውም። ለመለኮታዊ ቅጣት ደግሞ ማንኛችንም ብቁ አይደለንም፤ ለኃጢአት መስዋዕት ሆኖ ዋጋውን ሊከፍል የበቃው ኃጢአት ያልተገኘበት የአግዚአብሔር ልጅ ብቻ ነው። ፀፀት የሞለው ሀሊና ታዲያ የኃጢአት ቅጣት ሳይሆን ለንስህ የሚያበቃ ማነቃቂያ ነው። ከአግዚአብሔር ጋር ያበላሸነውን ግንኙነት እንደገና መመስረት እንድንጀምር የሚያደርግ ጥቆማ ነው።

በፈተና ሰንወድቅ ሰይጣን ማድረግ የጀመረውን መጨረሱ ሳይሆን ገና መጀመሩ ነው። አሁን ግን ስልቱን ይለውጥና ፈራጅ ሆኖ ይመጣብናል፤ ይረግመናል። ፍርድ

ቂልቀል የሚጨቁን ሲሆን ወቀሳ ግን የሚያነሳ ነው። ከኃጢአት በኋላ ሰይጣንና አግዚአብሔር በሕይወታችን የሚኖራቸው ሚና ይሄ ነው።

“ኑና እንዋቀስ ይላል አግዚአብሔር፤ ኃጢአታችሁ አንድ አለላ ቢቀላ አንድ በረዶ ይነጣል፤ አንድ ደም ቢቀላም አንድ ባዘቶ ነጭ ይሆናል” ኢሳይያስ 1:18።

ሰይጣን ይፈርድብናል፤ አግዚአብሔር ግን ይወቅሰናል፤ ሰይጣን የሚፈልገው በፍርድ ራሳችንን እንድንቀብር ነው። “በድያልሁና ልሙት እኔ ለአግዚአብሔር የማልገባ ነኝ” እንድንል ነው የሚያደርግን። ይቅርታን ጠይቀን ይቅርታ ከመቀበል ይልቅ “ወንድ ይውጣህና ወይም ሴት ይውጣሽና ቀጥልበት ወይም ቀጥይበት አለዚያም ራስህ አስተካክለው አስተካክዩው” ይለናል፤ ለሰህተታችን አለፊነትን የወሰድን ያስመስለዋል። ግን አይደደም፤ በራሳችን ለማስተካከል መሞከሩ የኃጢአት ውጤት እንዲበዛ ነው የሚያደርገው፤ ያ ሁኔታ ደግሞ ከአግዚአብሔር የበለጠ ያርቀናል።

በራሳችን ልናስተካክለው አንችልም፤ የክርስቶስ ደም ብቻ ነው ኃጢአትን ሊያጥብ የሚችለው። እኛ ማድረግ የምንችለው ኃጢአታችንን በመናዘዝ ይቅርታን መቀበል ነው። ይህ እውነት ነው ለብዙዎች የማይዋጥላቸው።

ምንም ያህል ደረት መድቃት፤ ፊት መቧጠጥ፤ ራስን ማንቋሸሽ ኃጢአታችሁን ሊያስወግደው አይችልም። ይህ ምስጢር ነው፤ በሁሉ ነገር ላይ የእርሱነቱ አሻራ እንዲታይ ለሚጣጣር የሰው ልጅ የማይገባው። ይህን በሚያክል ትልቅ መዳን ውስጥ የራሱ የሆነ የሥራ ድርሻ የለበትም ሲባል ሰአው መቀበል ያቅተዋል፤ ስለዚህም ምስጢር ይሆንበታል። ስለዚህ አሁንም ደግሜ አለዋለሁ በኃጢአት ሰንወድቅ ልናደረግ የምንችለው በኃጢአታችን መናዘዝና ይቅርታን መቀበል ብቻ ነው።

አዎን እንደዚህ ቀላል ነው! እንዲያውም ቶሎ ብናደርገው የበለጠ መልካም ነው። ከዚያ በኋላ “እርሱ በፈቃዱ ይቅር ብሎኛልና ይቅር ተብያለሁ” ብላችሁ ለራሳችሁ ንገሩት፤ ቢያስፈልግም ድገሙለት፤ አሁንም አልሰማ ካለ ጮክ ብላችሁ ንገሩት። አንዳንዴ እኮ ጀሮ ከባለቤቱ የራቀ ስለሆነ ጮክ ብሎ መነገር ያስፈልገዋል። ይቅር እንደተባላችሁ አይሰማችሁ ይሆናል፤ ያ ቀስ እያለ ይመጣል። ለማመን ግን

ስሜታችሁን አትጠብቁት።

2. ክስ

“ከሳሻችን” የሚለው ቃል የሰይጣን የተፀዋኦ ስሙ ነው፤ ወይም ከቁልምጫ ሰሞቹ አንዱ ነው። የከሳሽ ዋና ተግባሩ ደግሞ መክሰስ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ሰይጣንን

“የወንድሞቻችን ከሳሽ” ራዕይ 12፣ 10 ይለዋል።

ሰይጣን ሁልጊዜ የሚከሰው የእግዚአብሔርን ሰዎች ብቻ ነው እንጂ አለማውያንን አይደለም። አለማውያን ባለፈው ከፍል እንዳየነው በሰይጣን ፍርድ ሥር ናቸው። በንስሃ አስካለመለጠ ድረስ እነርሱን መክሰስ አያስፈልገውም። የማያቋርጥ ክስ የሚመሰርተው፣ ፋይል የሚከፍተው፣ ዶሴ የሚያከማቸው በእግዚአብሔር ሰዎች ላይ ነው። የሚንበላበሉትን የክስ ፍላጻዎችን ወደ እኛ የሚልከው በተለይ በሶስት ሁኔታዎች በምናልፍበት ጊዜ ነው።

ፈተናን ተቋቁመን እምቢ ስንል

ሰይጣን ባቀረበልን ፈተና ካልወደቅን፣ ኃጢአትን ካልሰራን፤ ዘዴውን ይቀይርና ክስ ይጀምራል። በምን ይከሰናል ለሚለው ጥያቄ መልሱ ራሱ ባቀረበልን ፈተና መልሱ ራሱ ከሳሽ ይሆናል። ራሱ በእሳባችን ያስቀመጠውን አሳብ እምቢ ብንልም በክስ ይመጣና “እቤት እንዴት ከእግዚአብሔር ብትርቅ ነው እንዲህ ያለ ርኩስ አሳብ የምታስተናግደው፣ ደግሞ ፀፀት እንኳን አይሰማህም?” ይለናል። ክሱን የሚያቀርበው ደግሞ የራሳችንን የአስተሳሰብ ዘዴ፣ የራሳችንን ቃላት፣ የራሳችንን ስሜት እየተጠቀመ ስለሚሆን በሰይጣን እየተከሰሰን እንደሆን እንኳን አናውቀውም፤ የራሳችን ሀሊና እየወቀሰን ነው የሚመሰለን። አስፈላጊ ከመሰለው ደግሞ ለክሱ መደገፊያ የሚሆን የእግዚአብሔርን ቃል ይጠቅስልናል። ጌታ የሱስን ሲፈታተን እንዲ የሞከረው ዘዴ ቃሉን መጥቀስ እንደነበረ አስታውሱ (ማቴዎስ ምዕራፍ 4) ። እንዳንደ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ብዙ የማያውቁና ስለ እግዚአብሔር ምንም የማይገዳቸው ሰዎች በጥቅስ ይመቷቸሁ የለም እንዴ? ክሱ እንዲህ ሊቀርብ ይችላል፤ ቀላል ምሳሌ

ሀ. ሰይጣን፤ “ተመልከት ያቺን ሽጋ ወጣት፤ ሽንጥና ዳሌዋ አያንጓም?”

ለ. ክርስቲያን፤ “ጌታሆይ ወደዚች ልጅ ያለንን የተሳሳተ አሳብ እቃወማለሁ፤ የጠላትን አስብ ከኔ አስወግድ”

ሐ. ሰይጣን፤ “አታፍርም እንደ እንዲህ ያለ ርኩስ አሳብ የምታስተናግደው?”

መ. ክርስቲያን፤ “የሰይጣንን ክስ በጌታ ስም እቃወማለሁ”

ሠ. ሰይጣን፤ “መቃወም በፊት ነበር እንጂ፤ ጌታ የሱስ ወደ ሴት አይቶ የተመኛት አመነዘረ ብሎ የለም”

ረ. ክርስቲያን፤ “በመፈተኔ ብቻ ኃጢአተኛ ነህ ብሎ የሚከስ የሰይጣን አሳብ በጌታ ስም ይጥፋ”

ሰ. በዚህ ጊዜ ጌታ ጣልቃ ይገባና ከሳሹን ያባርርልናል።

ብዙዎቻችን በሰይጣን ወጥመድ ጥልቅ የምንለው ደረጃ ሠ ላይ ነው። ማስተዋል ያለብን ግን መፈተን ኃጢአት አይደለም። መፈተን ኃጢአት ቢሆን ኖሮ ጌታ የሱስ ከሁላችንም የባለ ኃጢአተኛ ነበር ማለት ነው። የዕብራውያን ጸሀፊ

“በማንኛውም ነገር የተፈተነ ... ይሁን እንጂ ምንም ኃጢአት አልሰራም” ዕብራውያን 4፣ 15።

ከሳሻችን እንደ ብርሃን መልአክ እየተመላለሰ በመፈተናችን ሲከሰን ለእውቀት ባህሪያችን ተቀባይነት ያለው ጉዳይ ያቀርባል። ነገር ግን ውሸት ነው። ጌታ የሱስ ስለ ሰይጣን ያለውን አስታውሱ።

“እርሱ ሐሰተኛ የሐሰትም አባት...” የሐንስ 8፣ 44።

የእርሱን ውሸት ለማድመጥ ጊዜ ከሰጠነው፤ ላለደረግነው ኃጢአት እንኳን የክስ መጥሪያ ከተቀበልን፤ ውጤቱ ኃጢአቱን ከማድረግ ጋር አንድ ነው። ከእግዚአብሔር

የመለየት ስሜት ይሰማል፤ ኃጢአተኛ ነኝ በማለት ራሳችንን ከአግዚአብሔር አናርቃለን። ሰይጣን በሚከላችሁ ጊዜ ገሰጹት፤ ተቃወሙት። “ብንቃወመው ግን ከእኛ ይሸሻል” ይህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ቃል ኪዳን ነው።

መንፈሳዊ ዝግጅት ሲቃረብ

ይህ ዘዴ መንፈሳዊ እንቅስቃሴ በማዘጋጀትና በመምራት ልምምድ ላለን ለብዙዎቻችን ግልጽ ነው። ይህ ዝግጅት እየተቃረበ ሲመጣ፤ በተለይ በዝግጅቱ ላይ ሙሉ ተሳትፎ ለሚኖራቸው ሰዎች የማይቀር ውጊያ አለ። ከውጊያዎቹ አንዱ ክስ ነው። ራሳችንን ለዚያ አገልግሎት ብቁ አይደለህም ብሎ ይከሰናል፤ ሊያሳምነንም ይጥራል። እኛን በደንብ አድርጎ ስለሚያውቀን ብዙ ጊዜ ክሱን የሚመሰርቱበት ትንሽ አውነት ወጥሮና ዘርግቶ ለአውቀት ባህሪያችን አሰማምቶ ያቀርባታል፤ ራሳችንንም እንድንጠራጠር ያበረታታናል። ለምሳሌ፡

ብዙ ልምምድ የሌለን ከሆነ “አንተ ደሞ ማነኝ ብለህ ነው እንዲህ ያለ ቦታ ጥልቅ ያልከው፤ ራህን አታውቀውም እንዴ? ትዝብት ለማትረፍ ነው። ለራስህ እንኳን የምታደርገውን በደንብ የማታውቅ ሰው ፊት ስትቆም እኮ ያንን ሁሉ ሰው ማታለልህ አኮ ነው”፤

ወይም ይቅርታ ጠይቀን ይቅርታ የተቀበልንበትን ኃጢአት ያነሳና “ይህን ይህን ኃጢአት ስትለማመድበት የነበረው ጊዜ እኮ ሩቅ አልነበረም፤ አሁን ከዚያ ተነስተህ እዚህ ደርሻለሁ ለማለት ነው?”

ወይም በዝግጅታችን ይከሰናል፤ “እንዲህ ያለ ፕሮግራም ሲሰጥህ በጸም በጸሎት የቆየህበት ስንት ቀን ነው? ታዲያ በቂ ይመስልህል?” ወይም “ቃሉን እኮ ለመስበክ ብቻ አጠናክረው/አጠናክረው እንጂ በሕይወትህ/ብሕይወትሽ መቶ ተለማመድሺው?” ወይም “ዘማሪት መባልን ፈልገሽ እንጂ መቶ የዘማሪ ሕይወት አለሽ?”

ወይም እኛ ልንቆጣጠረው በማንችለው ሁኔታ ላይ ይከሰናል፤ “አንተ ገና ወጣት ነህ፤ ይህ የብዙ ጊዜ ልምምድ ላላቸው እንኳን አስቸጋሪ አገልግሎት ነው”

ወይም “ሚስትህ ታማ ቤት ተኝታ እንዴት ብለህ ነው እዚህ ለበሽተኛ አጸልያለሁ የምትለው?”

ሰይጣን በአሳባችን ወስጥ ጥርጣሬ ለማስቀመጥ የሚያስችለውን መንገድ ሁሉ ይጠቀማል። ሰይጣን ትንሽ አውነት ተጠቅሞ ሙሉ ውሸት በማውጣት የረቀቀ ባለሙያ ነው። ታዲያ ለእንዲህ አይነት ክሶች መልሳችን ምንድነው? ጌታ የሱስ ያስተማረው ነዋ!

“ከባለጋሪህ ጋር ፈጥነህ ተሰማማ” ማቴዎስ 5፣ 25።

ምንድነው የምትለው፤ ከሰይጣን ጋር ተሰማማ? ሻረ ቲዮሎጂህን አስተካክል፤ ይህ የብዙዎቻችሁ ጥያቄና ትችት ሊሆን ይችላል። እንደዚያ ማለቴ አይደለም። ግን ክስን ራሱን ወስደን ወደ አግዚአብሔር እንዲያቀርቡን ልንጠቅምበት እንችላለን። አግዚአብሔር ደግሞ ለክስ ሁሉ መልስ አለው።

እስቲ እላይ የቀረቡትን ክሶች ወስደን በዚህ መንገድ መልስ እንሰጣቸው። ሰይጣንን ግራ ለማጋባት ጥሩ መንገድ እርሱ እኛን ሲከስ እኛ ንግግራችንን ከአግዚአብሔር ጋር ብቻ ማድረግ ነው። ይህ ሰይጣንን ግራ ያጋባዋል፤ እንዲበላጭ (frustrate) ያደርገዋል። እንጋፋው የቤተ ክርስቲያን መሪ ዶክተር ክበደ ወልደማርያም ዱሮ እንድ አባባል ነበረው። “ከሰይጣን ጋር ምን መመካከር ያስፈልጋል?”

“አንተ ደሞ ማነኝ ብለህ ነው እንዲህ ያለ ቦታ ጥልቅ ያልከው፤ ራስህን አታውቀውም እንዴ? ሰው ፊት ስትቆም እኮ ያንን ሁሉ ሰው ማታለልህ አኮ ነው”፤ ሲልህ “ጌታ ሆይ! ልክ ነው እኔ ልምምዱም ቅድስናውም የላኝም፤ ነገር ግን ይህ ጉድለቴ ነው በበለጠ ባንተ ላይ እንድደገፍ የሚያደርገኝ”

“ይህን ይህን ኃጢአት ስትለማመድበት የነበረው ጊዜ እኮ ሩቅ አልነበረም፤ አሁን ከዚያ ተነስተህ እዚህ ደርሻለሁ ለማለት ነው?” ሲለን “ጌታ ሆይ ይህ ክስ የበለጠ ራሴን እንድመለከት ስለደረገኝ፤ ገና ያልተናዘዝኩበት ኃጢአት እንኳን ቢኖር ይቅር እንድትለኝ ለመጠየቅ በፊትህ አቀርባልሁ፤ እንደ ቃልህ ደግሞ ኃጢአቴን ይቅር ካልከኝ እንደማታስታውሰው አውቃለሁ”

“በደንብ አልተዘጋጀም” ለሚለን “ጌታ ሆይ እኔ እስከምትለው ድረስ ተዘጋጅቻለሁ፤ የእኔን ዝግጅት እንድትባርከውና እንተ ደግሞ እንድትጨምርበት እጠይቅሁለሁ።”

“የሚገባውን ያህል አልጸለይክም” ሲለን “ይሄም እውነት ነው ጌታ ሆይ፣ ግን መተማመኛዬ የኔ የጸሎት ትሎታ ሳይሆን የእንተ ቸርነት ነው።”

ሰይጣን ክሱን አያቆምም፤ ተስፋ እንደንቆርጥ በረቀቀና በተሻል መንገድ ተመልሶ ይመጣል። ስኬት የምናገኘው እንደ የሰራልንን መንገድ በመጠቀም ወይም ሌሎች ያሳዩንን ዘዴ በመለማመድ ብቻ አይደለም። በእርግጥ ይህ ሁኔታ እንዳንደ ሊሠራ ይችላል። የማይሳሳተውና ሁሉ የሚሰራው መንገድ ግን ያለማቋረጥ በጌታ የሱስ ላይ መደገፍ ነው። ሥራውን እርሱ በእኛ ውስጥ እንዲሰራ መፍቀድ ነው።

እግዚአብሔር ዝም ሲል

በዘመናት ሁሉ ያለፉ የበሰሉ ክርስቲያኖች የሚመሰክሩት እንደ እውነት አለ። ይኸውም በክርስትና ሕይወት ዘመን እግዚአብሔር ዝም ያለ የሚመስልባቸው ጊዜያቶች አልፎ አልፎ መኖራቸው ነው። በሕይወታችን እግዚአብሔር ዝም ያለ ከመሰልን እንግዲህ ብቻችንን አይደለንም፤ ብዙ ታላላቅ የተባሉ የእግዚአብሔር ሰዎች ሁሉ የሚያልፉበት ወይም ያለፉበት ልምምድ ነው።

እግዚአብሔር ዝም ስላለን ብቻ አኛም እነኚያ መንፈሳዊ ሰዎች የደረሱበት ደርሰናል ማለት ባይሆንም ዝምታው ግን በእነርሱ ዘንድ ያመጣውን ስሜት ነው ወደ አኛም የሚያመጣው። የዝምታው አላማ ወይም ግብ ለኛ ለእድገት ለብሰለትና ለክብር ይሆን ይሆናል፤ የዝምታው ጊዜ ግን የከባድ ፈተና ጊዜ ነው።

ፍሎይድ ማክሊንግ “Finding Friendship with God” በሚለው መጽሐፋቸው ይህንን አሳብ በሚመለከት እንዲህ ብለው ጽፈዋል። “እንደ ቀን ጠዋት ከእንቅልፋችን ስንነሳ መንፈሳዊነታችን ሁሉ ይጠፋብናል። እንገልጻለን የሚሆን ነገር ግን የለም፤ ሰይጣንን እነገሰጸለን የሚለውጥ ነገር አይኖርም፤ መንፈሳዊ ልምምዳችንን ሁሉ እናከናውናለን... የምናውቃቸውን እንዲፀልዩልን

እንጠይቃለን... በሕይወታችን ያለ የመሰለንን ኃጢአት ሁሉ እንናዘዛለን፤ ያስቀየምናቸው የመሰሉንን ሁሉ ይቅርታ እንጠይቃለን፤ እንጸማለን ግን ምንም ለውጥ አይኖርም። ይህ መንፈሳዊ ጨለማ እስከመቼ ነው የሚቆየው? ለቀናት፤ ለሳምንታት፤ ለወራት፤ ጭራሹ ማብቂያ አይኖረው ይሆን እንዴ? ሻረ ምን ሆነኩ? አያልን የጭንቀት ጩኸት እናስማለን” ምንም የሆኑት ህገር የለም። ይህ ከእግዚአብሔር ጋር ለሌን ጓደኝነት የማደግና የመብሰል ደረጃ ነው። አያንዳንዱ ታዳጊ ክርስቲያን እሕይወት ዘመኑ ቢያንስ እንደ ብዙ ጊዜ ግን ከእንደ በላይ የሚያልፍበት የእድገት ደረጃ ነው። ኢዮብ በዚህ ሁኔታ ውስጥ ባለፈበት ጊዜ ነው እንዲህ ያለው

“ዳሩ ግን ወደ ምሥራቅ ብሄድ በዚያ የለም፤ ወደ ምዕራብ ብሄድ አላገኘውም፤ በሰሜን አየሠራ ባለ አላየውም፤ ወደ ደቡብ በሚዞርበት ጊዜ ደብዛው አይገኝም። ግን እኔ የምሄድበትን መንገድ ያውቃል፤ ከፈተነኝም በኋላ እንደ ወርቅ አወጣለሁ።” ኢዮብ 23፡ 8-10።

አንዳንዶች ከምንም በላይ የከበዳቸው ፈተና እንደነበር ይናገራሉ። ምክንያቱም እግዚአብሔር ዝም ባለበት ጊዜ ጠላት ብዙ ያወራል፤ ጮክ ብሎ ይናገራል፤ ቀልባችንንም ይይዛል። የእውቀት ባህሪያችን መረዳት በሚችለው አግባቢ መንገድ ሰይጣን ይናገራል። እግዚአብሔርም ዝም ያለበትን ምክንያቶች ይሰጠናል። በጣም ሰላሳዘነው ለመጨረሻ ጊዜ ከኛ እንደተለየ ይነግረናል፤ መድረስ የማይገባን ቦታ ስለ ደረሰን፤ ማድረግ የማይገባንን ስለደረግን፤ መሆን የማይገባንን ስለሆንን እግዚአብሔር ሊደርስልን የማይችል ቦታ እንደሆንን ሊያሳምንን ይጥራል። ‘እግዚአብሔር ለእንተ ግድ የለውም፤ ግድ ቢለውማ ኖሮ ጸሎትህን ይመልስ ነበር፤ ከታላቁ የእግዚአብሔር ፕሮግራም እንጻር ሲታይ የእንተ ሕይወት ኢምንት ነው እኮ፤ ... እንዲያው ተሞኝተህ ነው እንጂ እግዚአብሔር የሚባል የለም፤ ... እግዚአብሔር ቢኖርም ይህ ፈቃር፤ ራሱህ እንተን በግል የሚከታተል የሚሉህ ሐተታ ሁሉ ሰው ሰራሽ ነው’ ይለናል። ፕሮፕር ይፈጠርብናል፤ ስለራሳችን ፕሮፕር፤ ስለ እግዚአብሔር ፕሮፕር’ ... ጥፋቱ የኔ ነው፤ ትግሩ የእግዚአብሔር ትልተኝነት ነው’ አያለ ጠላት ያንኾካሹካል። ይህ ጊዜ በጣም እስቸጋሪ የሚሆነው፤ ሌሎችም ሰዎች በክስ እና በወቀሳ እይን

ሊያዩን ይጀምራሉ። የቅርብ ባላቸው አንዳንድ ሰዎች ላይ የሚደርሰው ነገር አልገባ ሲላቸው የጥያቄ አመልካክት ነው የሚኖራቸው “ጢስ ባለበት በዚያ አሳት አለ” አንደሚባለው አይነት ማለት ነው። ሁላችንም ኃጢአት ስላለብን ደግሞ ለሰዎች የሚቀላቸው በኃጢአታችን እየተቀጣን እንደሆነ እድርጎ መገመት ነው። እግዚአብሔር ዝም ያለ ሲመስለን ግን ከራሳችን አንጻር ማድረግ የሚገቡንን አንዳንድ ነጥቦች እንይ፤

ሀ. መንፈስ ቅዱስን ያሳዘንበት ነገር እንዳለ ለማወቅ ራስን መመርመር፤ ይህ ብዙ ጊዜ የሚወስድ አይደለም። በትህትናና በእውነተኛ መንፈስ ከቀረብን እግዚአብሔር ወዲያው ያሳየናል። ጥፋተኛ ሆነን ራሳችንን ባገኘነው ነገር ላይ ወዲያው ንስሐ መግባት፤ ሐጢአታችንን በክርስቶስ ደም እንዲሸፈንልን ለጌታ መንገር፤ የኃጢአታችን ዋጋ ደግሞ የተከፈለ ስለሆነ ለጌታ ይቅርታ መስጠት ደስ ይለዋል።

ለ. እግዚአብሔር በሕይወታችን የሚሰራው ማንኛውም ነገር ለመልካም እንደሆነ ማመንና፤ ይህ ዝምታም በራሱ ይዞት የሚመጣውን መልካም ነገር ለማግኘትና ለመቀበል መዘጋጀት።

ሐ. የዝምታው ጊዜ ቢረዝምም፤ በእግዚአብሔር ቁጥጥር ስር መሆኑን፤ በራሱም ጊዜ ወደ መጨረሻ እንደሚያመጣው ማመን።

መ. መንፈሳዊ ዲሲፕሊኖችንን ከመለማመድ አለመቆጠብ፤ እነኚህም ጸሎት፤ ቃሉን ማንቡብ፤ እግዚአብሔርን መታዘዝ፤ ሀብረት፤ ምስክርነት፤ አለታዊ ዲሲፕሊኖች ናቸው።

ሠ. ሕይወትን መኖር (ቆሞ መጠበቅ ሳይሆን)

ልብ አድርጉ እነኚህ ሰድስት ደረጃዎች በሙሉ የአምነት ደረጃዎች ስለሆኑ ይህንን በምናደርግበት ጊዜ በሰሜት የሚሰማን ወይም በአሰምሮ የምንረዳው ነገር ላይኖር ይችላል።

አንድሩ መሪይ (Andrew Murray) “ምስጢሩን አገኙት” (They Found the Secret) በተባለው ጽሁፋቸው ይህንን አሳብ በጥሩ ምሳሌ ገልጸውታል

በመጀመሪያ “እዚህ ያመጣኝ አርሱ ነው፤ እዚህ ምድረ በዳ የደረሰኩት የእርሱ ፈቃድ ስለሆነ ነው፤ በዚህ እውነት አርፋለሁ።

ቀጥሎ “እዚህ እስካሁ ድረስ በፍቅሩ ይጠብቀኛል፤ እንደ እግዚአብሔር ልጅ እንደመለለም ጸጋውን ያበዛልኛል።

ከዚያም “ፈተናውን በረከት ያደርግልኛል፤ ልማር የሚገባኝን ትምህርት እንደማርበት ይረዳኛል፤ በውስጤ ሊያበዛ ያሰበውንም ፀጋ እያበዛ ይሰራኛል።

በመጨረሻም “በራሱ ጊዜ ከዚህ ያወጣኛል፤ እንደትና መቼ እንደ ሆነ እርሱ ብቻ ያውቃል። ስለዚህ እዚህ ቦታ ያለሁት

1. በእግዚአብሔር ቀጠሮ ነው
2. በእርሱ ጥበቃ ነው
3. በእርሱ ሥልጠና ስር ነው
4. ጊዜው የራሱ ነው

ይህ ወገኖቹ ሆይ አምነት ነው። ከፈተናና ከክስ ቀጥሎ ሶስተኛው መንፈሳዊ ውጊያ ትንኮሳ ነው።

3. ትንኮሳ (Harrassment)

ይህ ቃል በዚህ አግባቡ ብዙ ነገሮችን ያጠቃልላል። በተለይ ለንድ አገልግሎት ወይም መንፈሳዊ በረከት በምንዘጋጅበት ጊዜ ይህ የመተንኮስ ውጊያ ይፋፋማል። ብዙ ጊዜ ሁኔታው ቀላል ይመስላል። ሰውዬው ሰባኪ ከሆነ ልክ ከቤት ሊወጣ ሲል ማስታወሻ ደብተሩን ያጣዋል ወይ መብራቱ ይጠፋና ሌላ ናት ይዞ ይወጣል።

ከብዙ አመታት በፊት የሆነ እጅግተኛ ታሪክ ልንገራችሁ። ለአጭር ጊዜ ጎንደር

ያኔ ጤና ጥበቃ ኮሌጅ የሚባለው ትምህርት ቤት ገብቼ ነበር። በከተማው የሚኖሩ ዶክተር ሉዊስ የሚባሉ አንድ አንግሊዛዊ ሚሲዮናዊ የአይን ሃኪም ነበሩ። አሁን አሁን ማታ በቤታቸው ውስጥ በተለይ ለውጪ ዜጋዎች በአንግሊዝኛ ቋንቋ የወንጌል ስብሰባ ያካሂዱ ስለነበር አንዳንዴ እኔና አንድ ጓደኛዬ (ተፈራ ድንቁ) እንዲድ ነበር። ዶክተር ሉዊስ የሰብኩትን ፕሮግራም አንዳንዴ ጎንደር ሁለተኛ ደረጃ ለሚያስተምሩ የሀንድ ዜጋ አስተማሪዎች ይሰጡ ነበር። አንድ አሁን ፕሮግራም የተሰጠው ወጣት የኬሚስትሪ አስተማሪ ነበር። የሰብኩት ልምምድ ስላልነበረው ስብክቱን በወረቀት ጽፎ ለማንበብ ተዘጋጅቶ ነበር የመጣው። ግን የዛን አለት ማታ በከተማው ውስጥ መብራት ጠፍቶ ነበር። ሁላችንም እንደምንም ተደነባብረን ደረሰን። የሰብኩት ስለት ደርሶ አዲሱ ሰባኪ በፍርሃትና በድንጋጤ ተነስቶ ወረቀቱን ማንበብ ጀመረ። ይዞ የመጣው ግን የኬሚስትሪ ኖቱን ነበር።

To prepare oxygen in the laboratory Potassium Chlorate and Manganisedioxide.....” ሰባኪው ከመደናገጡ የተነሳ ምን እንደሚል እንኳን አላስተዋለም። ኦክስጂን የተባለውን ንጥረ ነገር እንዴት በለቦራቶሪ ማዘጋጀት እንደሚቻል አነበበልን። ዶክተር ሉዊስ “I think you are reading the wrong side of the paper” (ወረቀቱን ያዞርከው የመሰለኛል) ከዚያ ሰባኪው ወረቀቱን ገልብጦ ማንበብ ቀጠለ (Oxygen is collected by the downward displacement of water) . ሰባኪው ሊቀጥል ነበር። ዶክተር ሉዊስ አቋረጡትና “ዛሬ እግዚአብሔር ስለ ኦክስጂን እንድንማር የፈለገ ይመስለኛል” ብለው አሳቁን። ሰባኪው ግን ለረጂም ጊዜ አፍሮ ከሰብሰባ ቀረ። በዶክተር ሉዊስ ጥረት ነው ወደኅብረቱ የተመለሰው። የመብራት መጥፋት ነው አስተማሪውን የተተናኮሰው።

ትንኮሳ ከባድ ላይሆን ይችላል፤ እንዲያው እንዳይመቸን የሚያደርጉትንን ሃሳቦች ይሆናሉ። በድምራቸው ግን አምነታችንን እንድንጠይቅ፣ መንፈሳዊ ዲሲፕሊኖችንን ችላ እንድንል የሚያደርጉ ይሆናሉ። ትልቅ መንፈሳዊ ስብሰባ በተዘጋጀ ቀን ጉንፋን የሚይዛቸው መሪዎች አታውቁም? ወይ ስብሰባው ሊጀመር አስር ደቂቃ ሲቀረው ጎማ ፈነዳብኝ ብሎ የሚደውል ፕሮግራም መሪ አላጋጠማችሁም? ትንኮሳ በትንሽ

ይጀምርና ደረጃ በደረጃ የሚያድግ ይሆናል።

የሀመም ምልክቶች

በትንሽ ጀምረው ደረጃ በደረጃ ለሚያድጉ ምሳሌ ብሰጥ፤ ጠዋት ስንነሳ ከነሰረን እኛ ደግሞ ሳናውቅ እናሳድግዋለን። “ሊያመኝ ነው መሰለኝ” ብለን እንናግራለን። ጠላት ደግሞ ያንን ይሰማል፤ (ልብ አድርጉ ሰይጣን የምናስበውን ሳይሆን የምናገረውን ብቻ ነው ሊያውቅ የሚችለው) ። ሰይጣን ይህንን ሲሰማ ዘር ለመዝራት ይበቃዋል። እሺ ብለን ካስተናገድነው ደግሞ ዘሩ ይበቅላል። በእርግጥም መታመም እንጀምራለን። ዘሩን ገስጸን ካስወገድነው ግን በሽታው ይጠፋል። ይህንን ነገር ብዙ አገልጋዮች በሕይወታቸው የለመዱት ስለሆነ ሊመሰክሩላችሁ ይችላሉ። በተለይ አንድ ትልቅ የእግዚአብሔርን ሥራ ለመስራት ሲዘጋጁ ይህ ስሜት ይመታቸዋል።

ድብርት (Depression)

አንዳንዴ ደግሞ በራስ ደስ ያለመሰኘት ስሜት ይይዘናል። ራሳችንን ዝቅ አድርጎ መመልከት፣ ነገር አልጥም የማለት፣ የመሰልኛት ስሜት ይመጣብናል። ጠላት ደግሞ ያንን ወስዶ ያፋፍመዋል። ምክንያቱን ሳናውቅ ብስጭት ብስጭት፣ ቁጣ ቁጣ ይለናል። ድብርት ፈርጁ ብዙ ነው። የዚህ አይነት አሳቦች ሲመጡ መገሰጽ አለባቸው፤ ልንረዳቸው መሞከር፣ ምክንያታቸውን መፈለግ በሁኔታው እንድንቆይ ከማድረጉ ሌላ የሚያደርገው የለም። የሚደበር መንፈስ ሁሉ መድኃኒቱ የጌታ የየሱስ ስም ብቻ ነው። ስሙ ሲጠራ የጠላት ኃይል ሁሉ ይፈርሳል። ስትገስጹም ታዲያ ድምጻችሁን አውጥታችሁ መሆን አለበት፤ ጠላት እንዲሰማ።

ድካም

አንዳንዴ ድካም ይለንና የእግዚአብሔር ሥራ የሚከብደን ጊዜ የለም? እንዲት ምዕራፍ የእግዚአብሔር ቃል ማንበብ ያቅተንና ወደ ጋዜጣ ወይ መጽሔት ዞር ስንል ግን እንብብን ጨራርሰን የምናነበው ያልቅብን የለም? ይህም የሰይጣን ትንኮሳ ነው። ለማታው ስብሰባ ለመሄድ ድክምክም ይለናል፤ ቦታውም ይርቅብናል፤ የማታው ግብዣ ግን ቦታው ከዚያም ቢርቅ ቶሎ አልደርስ ይለናል። ይህ መንፈሳዊ ውጊያ

ነው። ገሰጹት፣ ደጋግማችሁ ገሰጹት።

የቁሳቁስ ውጊያ

“ምግብን ሰርቼ እንዳልበላ ይኸው ሰይጣን ቢለዎውን ደበቀብኝ” ብሎ ተበሳጫ አንድ ወንድም፤ ቤቱ ለጸሎት ተሰብስበን ሥጋ ጠብሶ ሊያበላን አየከታተፈ ነበር። ወጣብሎ ሲመለስ ግን ሲከትፍበት የነበረውን ቢለዎውን ማግኘት ስላልቻለ ተበሳጭቶ ነው እንዲህ ያለው፤ ከተሰበሰብነው አንዱ ታዲያ “ወንድሜ ሰይጣን ቢለዎ በማቀበል እንጂ ቢለዎ በመደበቅ ብዙ ስለማይታማ አስቲ ቀስ ብለን እንፈልገው” አለው። ግን የአስተናጋጃችንም ብሰጭት አውነትነት አለው።

ሰይጣን በቁሳቁስ ውጊያም ሰዎችን ይተናኮሳል። የእቃዎች መጥፋት፣ ወይ መሰበር በተለይ የአግዚአብሔርን ጊዜ ጠብቆ አዲስ ነገር አይደለም። ወደ ቤተ ክርስቲያን ለመሄድ ሰንነሳ ደህና አቤት ድረስ መጥቶ የቆመው መኪና አልነሳ ይላል። ቀኑን ሙሉ ሲምከር በደንብ ይሠራ የነበረው ድምጽ ማጉያ መሪው ወጥቶ አምልኮ ሲጀመር ወይ ጨርሶ ይጠፋል፤ ወይ አራ ብሎ መጫህ ይጀምራል። ቤተ ክርስቲያን ምንው ቀራችሁ ስትሏቸው ቁልፌ ጠፍቶብኝ ነው የሚሉ ብዙዎች አላጋጠማችሁም? አንዳቸውም ግን በቁልፍ መጥፋት ምክንያት ከሥራ የቀሩ አይመስሉም። እነርሱም ምክንያት ማብዛታቸው ብቻ እኮ አይመስሉም፤ ስለደረሱባቸው አውቀዋለሁ። መኪናው እምቢ አልነሳም ብሎ የሚገሰጸውን ሞኝ መስሎኝ ፈዝዜ ሳየው ሳለ መኪናው ተነስቶለት ሲፈተለክ ሞኝ እኔ መሆኔን አወቅሁ። ይሄ የጌታ ስም ለካ መካኒክነትም ያውቅበታል። ጠላት በቁሳቁስም ላይ መምጣት ይችላል፤ ተቃውሞ ማባረር ደግሞ ሥልጣናችን ነው።

የመግባባት ችግር

ሌላው የሰይጣን ትንኮሻ አለመግባባትን በመፍጠር ነው። “ለትልቅ መንፈሳዊ ዝግጅት ወደ እርጅንቲና ለመሄድ ሁለት ሳምንት ሲቀረን እኔና ባለቤቴ መነጋገር አቃተን” አሉ ማይክ ፍሊን ሲጽፉ፤ “አንድ ቋንቋ መነጋገራችን እንኳን አጠራጣሪ ሆነ። እርሷ በቀጥታ የተናገረችውን እኔ የምሰማው በሌላ ትርጉም ነው፤ እኔ የተናከርኩት ተቃራኒው ነው ለእርሷ የሚገባት። በዚህ ልውውጥ ውስጥ ጥቂት ቀናት

አሳለፍን። አንድ ቀን ግን ሁለታችንም የሚሆነው ገባንና ተሳሳቅን። የሰይጣን ትንኮሳ እንደሆነ ገባን፤ ስለዚህ ወዲያው ይቅርታ ተጠያይቅን ሰይጣንን መገሰጽ ጀመርን።

ሥጋ አቅሙን ሲያሳይ

በትንሹ ትበሳጫለችሁ? አስቲ የሚያበሳጫችሁን ነገር ቆም ብላችሁ አሰለስሉት፤ እንዲህ ስታደርጉ አንዳንዴ ከጠላት መሆኑን በግልጽ ታውቃላችሁ። በአንዳንድ ሁኔታ ላይ የሚታያችሁ ሁል ጊዜ አለመሳካቱ ብቻ ነው? ምንም እንኳን የበለጠው ክፍል በስኬት ቢሰራም? ትልቁን ትልቅ ትንሹን ደግሞ ትንሽ (majoring in majors and minoring in minors) አድርገን ማየት እንችልበታለን? “ተሳዳሁ፣ ተሰበርኩ” ማለት እናባዛለን? ሌሎች በተማሩበት ትምህርት እኛ እንሰደብስታለን፤ በተጠገኑበት እንሰበርበታለን? ለእንዲህ አይነቶቹ የሰጋ ትንኮሳዎች መፍትሄዎቹ የመንፈስ ፍሬዎች ናቸው። የመንፈስ ፍሬዎችን በሕይወታችን ስንለማመድ የሥጋ ሥራዎች አየከሰሙ ይሄዳሉ። ምክንያቱም አንዱ በገንነበት ሌላው መቆየት አይችልም።

4. የአውቀት ውጊያ

አራተኛው የሰይጣን የሚንበለበል ፍለጻ ማታለል ነው። ማታለል በአውቀት ላይ ያተኮረ ውጊያ ሲሆን አላማው አማኝን ከመጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረቱ ላይ ለማናጋት ነው። ማታለል ለአውቀትና ለምክንያት ባህሪ እንዲሰማማ ተደርጎ፤ በጥናት ተደግፎ፤ ዝነኛ በሆኑ ሰዎች ተናጋሪነት በቅልጥፍና ሲቀርብ ብዙ ጊዜ አይተናል። “አምላክን ፍለጋ” በተባለው በቅርቡ በሚወጣው ሌላው መጽሐፍ የምሥራቅ አምነቶች ይህንን ዘዴ በመጠቀም እንዴት የምዕራብን የሲኒማና የፋሺን መዲና ሆሊ ዉድን እንደወረሱት ጠቅሷለሁ። ዛሬ በአክተርነታቸው ልባችንን በሰረቀና በምናደንቃቸው የሰፖርት ሰዎች ደጋፊነትና አስተዋዋቂነት ተደግፎ የወጣ ዘመቻ (campaign) አለ። መጽሐፍ ቅዱሳዊ አቋም ምክንያታዊ አይደለም፤ ያልሰለጠኑ ሰዎች አመለካከት፣ የኋላ ቀሮች ወይም የአክራሪ ሰዎች አቋም ነው ይሉናል፤ እቤት ሳሉናችን ድረስ መጥተው ይህን ይነግሩናል።

የዚህ ውጊያ ዋና ትኩረቱ እኛ ላይ ሳይሆን መጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት ላይ

ነው። በገንት ውስጥ ሰይጣን በእባብ ተመስሎ ለሔዋን ያለት ያንን ነው ዛሬም የሚደግምልን።

“በእርግጥ እግዚአብሔር ... ብሏልን?” ዘፍጥረት 3፡ 1።

የሔዋን መልስ መሆን የነበረበት “አዎን፤ ልክ እንደዚያ ነው እግዚአብሔር ያለው፤ ስለዚህ እኔ ከአንተ ጋር መነጋገር እያስፈልገኝምና ካጠግቤ ሂድ” ነበር።

እግዚአብሔር ያለውን መጠየቅና አጠራጣሪ ማድረግ የጠላት የመጀመሪያ እርምጃዎቹ ናቸው። ምክንያቱም የእምነት መሠረቱ የእግዚአብሔር ቃል ነው

“እንግዲያስ እምነት ከመስማት ነው፤ መስማትም በእግዚአብሔር ቃል ነው” ሮሜ 10፡ 17።

በእርግጥ እኛ ለቃሉ ያለን ትርጉም እንዳንደ ሰህተት ውስጥ ይከተን ይሆናል። ማስታወስ ያለብን ግን የእግዚአብሔርን ቃል የጻፈው መንፈስ ቅዱስ ስለሆነ፤ የእግዚአብሔርን ቃል ለመግለጽ መንፈስ ቅዱስ ያስፈልገናል። የኛ ውሳኔ ደግሞ የእግዚአብሔርን ቃል በመረዳት ለማድረግ ጌታን ለመከተል ከሆነ፤ መንፈስ ቅዱስ በቃሉ ይመራናል፤ ያስተካክላል፤ ያበረታታናል፤ ይፈውሰናል፤ ይባርከናል።

ጠላት ግን በቃሉ ላይ ጥርጣሬ እንዲኖረን ማድረግ ከቻለ ከእግዚአብሔር ጋር የምንገናኝበትን ዋና መንገድ እያበላሸው ነው። እግዚአብሔር ለቃሉ የሚሰጠው ቦታና ጥንቃቄ በጣም ከፍ ያለ ነው። ቃሉ ከእርሱ ጋር ያለውን እንደነት ለመግለጽ ነው ጌታ የሱስ ሥጋ የለበሰው ቃል ተብሎ የተጠቀሰው

“ቃልም ሥጋ ሆነ፤ በመካከላችንም አደረ፤ ፀጋንና እውነትንም ተመልቶ ከአባቱ ዘንድ የመጣውን የአንድያ ልጁን ክብር አየን” ዮሐንስ 1፡ 14።

ለእግዚአብሔር ያለን ክብር የሚለካው ለቃሉ በምንሰጠው ክብደት ነው። የእግዚአብሔርን ቃል መጠራጠር እምነትን ማናጋት ነው። ለምሳሌ

ጠያቂ፤ “ጌታ የሱስ ከሞት ተነስቷል ብለህ ታምናልህ?”

መለሸ፤ “አዎን”

“እንዴት ሊነሳ ቻለ? አስቲ አስረዳኝ”

“እንዴት ሊነሳ እንደቻለ እኔ አለውቅም፤ መነሳቱን ለማመን ግን እንዴት እንደተነሳ ማወቅ የለብኝም። ቃሉን ማጥናት፤ ማሰላሰልና ማንበቤን አቀጥላለሁ፤ እግዚአብሔር እንድረዳው የሚገልጥልኝን እውነት በመረዳት አድጋልሁ፤ ወደ አለማመን የሚገፋኝን መረዳትም ሆነ አለመረዳት ግን አቃወማልሁ”።

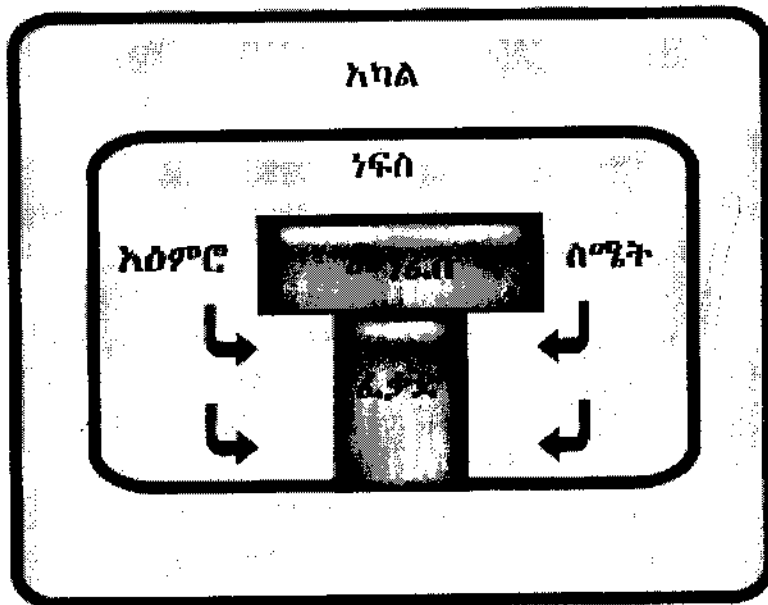
5. የፈቃድ ውጊያ

ፈቃድ የእምነት መሰማሪያ ቦታ ነው። ቀደም ብለን ያየነውን ሰዕል አስቲ ትንሽ አሻሽለን እንየው። በሰዕሉ ውስጥ መንፈስና ፈቃድ የተዘገጉት ሰይጣን ቀጥተኛ የሆነ ግንኙነት ከእነርሱ ጋር እንደሌለው ለማሳየት ነው። መንፈስ የሰው ልጅ ውስጠኛው ክፍል ነው። መንፈስ በሰይጣን ሊታለል የሚችለው በፈቃድ በኩል ነው። ኃጢአት ለማድረግ የሚወስነው ፈቃድ ነው። ኃጢአት ሳይረግ መንፈሴ ይቃወማል፤ የሕሊና ወቀሳ የምንለው ያንን ነው። የሕሊና ወቀሳ መንፈስ የሚጫወተው ሚና ነው። እግዚአብሔርን ባለመታዘዜ ከእርሱ ጋር ያለኝ ሀብረት ሲቋረጥ መታረቅ ያስፈልገኛል። ሀሊናዬን እምቢ ብዬ ከሄድኩ የመንፈሴ መታወክ ወደሌለው ክፍሌ እየተሰራጨ ይሄዳል፤ ያ ሲሆን በአካሌ አታመማለሁ፤ በመንፈሴ አረበሻለሁ፤ በአዕምሮዬ አመሰቃቀላለሁ።

ስለዚህ የሰይጣን ዋናው ትኩረት መንፈሳችን ላይ ነው። ኃጢአት እንድንሰራ ማድረግ ከቻለ ከሰማያዊው አባታችን ጋር ያለን ሳብረት ማናጋት ችሏል ማለት ነው። ራሳችንን በማታለልና በማመጽ በዚያው እንድንቀጥል ካደረገ ከእግዚአብሔር ጋር ባለን ግንኙነት ላይ ከባድ ጥፋት ሊያደርስ ይችላል፤ ያ ከሆነ ደግሞ ለእግዚአብሔር መንግሥት እገልጋይነት ያለን ጥቅም በጣም ያነሰ ይሆናል።

እግዚአብሔር ግን ሲሰራን እንደብልህ ግንቦኛ ነው የገነባን። የመንፈስ ቅዱስ መኖሪያ የሆነው መንፈሳችን ከሰይጣን እርቆ ስለ ሰራው፤ ሰይጣን መንፈሳችን ጋ ሊደርስ የሚችለው በፈቃዳችን በኩል ብቻ ነው። ፈቃዳችን ደግሞ ሊደረስበት የሚችለው

በአዕምሯችንና በሰሜታችን በኩል ነው። ይህ ከሆነ ለሰይጣን ውጊያ የአሰራር አላማው ፈቃዳችን ነው። አምስተኛው የሚንበላበል ፍለጻ ታዲያ የሚቀሰተው ፈቃዳችንን ለመምታት ነው።

ፈቃድ በቀጥታ ከሚመጣው ቀስት የተከለለ ነው። ከመንፈሳችን ጋር በመገናኘቱ ሊደረስበት ቀላል አይደለም። አሠራሩ እንዲህ ነው። የውሳኔ ችሎታ ያለው በፈቃድ ውስጥ ነው። ፈቃድ ውሳኔ ለማድረግ የሚያስችሉትን አሳቦች ከተለያዩ ቦታዎች ያገኛል። መንፈስ የሚለውን፣ አዕምሮ የሚለውን፣ ሰሜት የሚለውን፣ ሥጋና አለም የሚሉትን ሁሉ ያዳምጣል። የፈቃድ ውሳኔ እግዚአብሔርን የሚያስከብር ከሆነ መነሻው ከመንፈስ ነው። ውሳኔውም የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው። ውሳኔው እግዚአብሔር ያለውን የሚቃወም ከሆነ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ውጪ የሆነ ውሳኔ ይሆናል አላማውም ጥፋት ነው።

ለዚህ ሚና የምንጠቀመው ቃል አምነት ይባላል። እግዚአብሔር ሲሠራን ያደረገው አምነት ሊሠራ የሚችለው በፈቃድ ውስጥ ብቻ እንዲሆን አድርጎ ነው። አምነት ሰሜት አይደለም፤ አምነት አውቀትም አይደለም። አምነት በፈቃድ የሚደረግ የውሳኔ ጉዳይ ነው። ታላቁ የእግዚአብሔር ሰው ቢሊ ግርሃም እንዲህ ያሉት ለዚህ ነው “ውሳኔ በእንግሊዝኛ ቋንቋ (ለኛ ደግሞ በአማርኛ ቋንቋ) አሰፈላጊው ቃል ነው”። ጌታ የሱስ ክርስቶስን ወደ ልብ ለማስገባት የሚደረገው ውሳኔ በጊዜያዊነቱም ሆነ በዘላለማዊነቱ አጠያያቂ የሌለው ዋነኛው ቁም ነገር ነው።

ፈቃድ አንድ ጊዜ ዘላለማዊ የሆነ ውሳኔ ወስኖ ቁጭ ማለት አይችልም። ፈቃድ ሁልጊዜ ከጠላት ግፊት ይደርስባታል ወይም አለበት። ውሳኔውንም እንዲቀይር ብዙ ማግባቢያዎችና መገፋፊያዎች ይቀርብላታል። ውሳኔውን ከቀየረ አምነትን ለወጠ ማለት ነው። ለዚህ ነው ያለማቋረጥ ውሳኔን ማጥበቅ፣ ማረጋገጥ፣ ማደስ፣ ማሳደግ ያለብን።

ሰይጣን ደግሞ ይህንን አሳምሮ ያውቃል። አምነት የሚሠራው በፈቃድ እንደሆነ ይረዳል። ከፈቃድ ጋርም ቀጥተኛ ግንኙነት እንደሌለውም ያውቃል፤ ስለዚህ በቀጥታ ሊደርስባቸው የሚችለውን ክፍሎቻችንን በመጠቀም ፈቃዳችን ጋ ለመድረስ ይሞክራል። ከእነኚህ አርሱ ሊደርስባቸው ከሚችለው ክፍሎቻችን (አካል ወይም ሥጋ፣ አዕምሮና ሰሜት) ሰዕሉን ስትመለከቱ ቀስቶቹ ወደ ፈቃድ ተቀስተው ታያላችሁ። የሚንበላበሉት የሰይጣን ፍለጻዎች (ቀስቶች) በየት በኩል አድርገው እንደሚመጡ ለማሳየት ነው። ሰይጣን ሊያደርግ የሚፈልገው ይህንን ነው። አካልን አዕምሮንና ሰሜትን ተጠቅሞ ፈቃድን በማግባባት የራሱ የሆነ ውሳኔ ለማስወሰን ነው። ልብ አድርጎ ውሳኔውን እንድንወስን ሊያደርገን አይችልም፤ ይህንን ነጥብ ማወቅ በጣም አስፈላጊ ነው።

አካላችንን፣ አዕምሯችንን፣ ሰሜታችንን እንደት መጠበቅ እንዳለብን አስቲ እንይ። አካላችን በመንፈሳዊም ሆነ በተፈጥሯዊ እቋሙ ዲስፐሊን ሊኖረው ይገባል። በመንፈሳዊው ረገድ ቁጭ ብሎ የእግዚአብሔርን ቃል የማንበብና የማድመጥ ዲስፐሊን፣ ጉልበትን በእግዚአብሔር ፊት የማንበርከክ ዲስፐሊን፣ በቃልም ሆነ በሕይወት ክርስቶስን የማንጸባረቅ (ምስክርነት) ዲስፐሊን፣ እግዚአብሔር እንዳለ

አንዳዚያ ለመኖር የመጣር ዲስፕሊን፣ ይህም “አምቢ” ማለት ለሚገባን ነገር አምቢ የማለት ዲስፕሊን፣ ማድረግ የሚገባንን የማድረግ ዲስፕሊን፣ መስጠት የሚገባንን የመስጠት ዲስፕሊን፤ ይህ መንፈሳዊ ዲስፕሊን ነው።

ተፈጥሮአዊ ዲስፕሊን ከመንፈሳዊ ጋር የተያያዘ ነው። ለምንበለውም ሆነ ለምንጠጣው ለምንለብለውም ሆነ ለምናገጥበት ነገር ተገዢ አለመሆን ማለት ነው። መቼም ምግብን ባለመቆጣጠር የሚመጣው ጦስ ባሁኑ ጊዜ ምግብ በማጣት ከሚመጣው ጦስ አኩል እየሆነ ነው።

የጤንነት ጉዳይ ብቻ ሳይሆን ለራሳችን ያለን ክብርም እየቀነሰ ስለሚሄድ፣ ዲፕረሽን ወስጥ ገብተን መጉለልን እንጀምራለን። ወደ ሰውነታችን ውስጥ በምናስገባው ሱስ በሚያሰዙ መጠጦችና አዎች አካላችን ከተገዛ ብዙ ሳይቆይ ነገሮች ከቁጥጥራችን ውጪ ይሆናሉ።

በዚህ ሁሉ የድራግ (እፅ) ጦርነት በሚደረገው ደም መፋሰስ የሰይጣን እጅ የሌለበት ከመሰለን መንፈሳዊ አመለካከታችን ሊስተካከል ይገባዋል። መልበሳችንና ማግኘትን በአንድ በኩል ራሳችንን ማክበራችን ስለሆነ በዲስፕሊን አስከተደረገ ድረስ ውበት ይጨምርልናል። በተቃራኒው ደግሞ እንዲያው ሆሊዉዶች አድርገውታል፤ ወይም በቲቪ ቀርቧል ብለን ራሱን የወሲብ ሸቀጥ (sexual commodity) የሚያስመስል ልብስና ጌጥ አድርጎ አደባባይ መውጣት ከዲስፕሊን ውጪ መሆን ማለት ነው። የዚህ እይነት አለባበስ ደግሞ በተለይ አሁን አሁን በአግዚአብሔርም ቤት እየተሰፋፋ ነው። ሰይጣንም ያንን ሁኔታ ለራሱ የሚጠቀምበት መንገድ አለው።

አዕምሯችን የጠላት ማግባባት ከሚደርሰባቸው ክፍሎች ሌላው ነው። አዕምሮ የእውቀት (Information) መከማቻና መገናከቢያ ቦታ ነው። እውቀት ደግሞ በአምስቱ የእውቀት መቅሰሚያ መንገዶች፤ በማየት፤ በመስማት፤ በማሸተት፤ በመቅመስና በመዳሰስ ነው ሊዳብር የሚችለው። በየትኛውም የእውቀት ደረጃ ላይ ያለ ሰው፤ ከፊደል ቆጠራ እስከ ፒኬች ዲ እውቀት የሚቀስመው በእነኚህ መንገዶች ነው። አመለካከታችንም የሚቀርጸው በእነኚህ መንገዶች ባካበትነው እውቀት

ነው። ሰዎች ስለ ከምጥውተር ሲያውሩ (garbage in garbage out) ይላሉ። የከምጥውተሩ ችሎታ ባስገባነው ዳታ ጥራት ላይ የተመሰረተ ነው ለማለት ነው።

የእውቀታችንም ጥራት ባካበትነው ኢንፎርሜሽን ጥራት ላይ የተመሰረተ ነው። በሴኩላር ትምህርት በተለይ በምዕራቡ ከፍተኛ የእውቀት ተቋማት ውስጥ አምነትን የመቃወም አድልኦ (bais) ስላለ እውቀታችን አግዚአብሔርን ለማወቅ የሚገፋፋን ሳይሆን ወደተቃራኒው የሚያደል ነው። ሰይጣንም ያንን አድል በደንብ ይጠቀምበታል። ስለዚህ ነው አምነትን በሚመለከት ሙሉ በሙሉ በሴኩላር እውቀታችን ላይ መመርኮዝ የማንችለው፤ ከፍተኛ የእውቀት ደረጃ ላይ የደረሱ እንኳን አምነትን በሚመለከት አልተማሩም ከሚባሉ ሰዎች መማር የሚችሉትም ለዚህ ነው።

ሰሜት ጠላት ከሚያግባባቸው የእኛነት ክፍላችን ሌላው ነው። የሰሜታችንን ውጤት ለንቅጣጠረው እንችላለን፤ ወይም ሰሜታችን ሊቆጣጠረን ይችላል። ካልተቆጣጠርነው ንዴት፤ ብስጭት፤ ቁጣ፤ መደበር ይፈራረቁብናል። ሰይጣን ደግሞ እነኚህን ሁኔታዎች አያፈራረቀ ካንዱ ወደ ሌላው አየገፋፋ ያታከተናል። በሰሜታችን ተገፋፍተን የምንወሰዳቸው እርምጃዎች በጣም ወሳኞች ናቸው። ሰሜታችንን ሊገራውና ሊያስተካክለው የሚችለው የአግዚአብሔር ቃል ብቻ ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ በገላትያ ውስጥ የአካልን፣ የአዕምሮንና የሰሜትን አሰራር ነው የተገለጸው የሥጋ ሥራ ብሎ የዘረዘረው።

“የሥጋ ሥራ ግልጽ ነው፤ ይኸውም ዝሙት ርክብት መዳራት፣ ጣኦትን ማምለክ፣ ሚርት፣ ጥላቻ፣ ጠብ፣ ቅናት፣ ቁጣ፣ ራስ ወዳድነት፣ መለያየት፣ አድመኝነት፣ ምቀኝነት፣ ሰካር፣ ዘፋኝነት፣ እንዲሁም ይኸን የሚመስለው ነው።” ገላትያ 5፡ 19-20

በአንጻሩ ደግሞ የመንፈስ ፍሬዎችን እክታትሎ በዚያው ሰፍራ አስፍሯቸዋል።

የመንፈስ ፍሬ ግን ፍቅር፣ ደስታ፣ ሰላም፣ ትዕግስት፣ ቸርነት፣ በገነት፣ ታማኝነት፣ ገርነት፣ ራስን መግዛት ነው።። ገላትያ 5፣ 21-22።

እዚህ ቦታ ላይ ሐዋርያው ጳውሎስ ያደረገውን የቃላት ምርጫ ተመልከቱ። “የሥጋ ሥራ”፣ “የመንፈስ ፍሬ”። ሥራ ወዲያው ተወስኖ (impulsively) የሚደረግ ነው። ፍሬ ግን ጊዜ የሚፈጅ፣ ብዙ ዲስፕሊን የሚጠይቅ የመጨረሻ ውጤት ነው።

የበሽታን ምልክቶች በመጠቀም የበሽታን ዘር እንደንቀበል ጠላት እንደት እንደሚገፋፋን ቀደም ብለን እይተናል። ጥሩ ምሳሌ ነው። ትኩረቱ ፈቃዳችን ላይ ነው። ፈቃዳችን እንዲያን ምልክቶችና አሳቦች ተቀብሎ እንዲሰማሚ ካደረገ ሥጋ ለመታመም ዝግጁ ነው። ውጋቱ ይወጥረናል፣ ቁርጠቱ ያጣድፈናል፣ ራስ ምታቱ ይዘቀዝቀናል። ፈቃዳችን ግን ምልክቶቹንና አሳቦቹን አልቀበልም ካለ ላለመታመም ያለን አድል የበለጠ ይሆናል።

ይህ ማለት ግን አካል፣ አዕምሮና ሰሜት ጠላቶች ናቸው ማለት አይደለም። ግሩምና ድንቅ የእግዚአብሔር የእጅ ሥራ የሆነው ሥነ ፍጥረት ክፍል ናቸው። ከሌለው ሥነ ፍጥረታችን ጋር በሥነ ፍጥረት ቀን “እጅግ መልካም” ያላቸው ናቸው ዘፍጥረት 1፣ 31። ነገር ግን የአምነት ባለ አደራዎች አድርጎ አልፈጠራቸውም። ያ የፈቃድ መቃኘት ነው። ጠላት አካሌን አዕምሮንና ሰሜቱን ተጠቅሞ ወደ ፈቃዱ ለመድረስ ሲሞክር፣ ፈቃዱን ተጠቅሜ እንዲሆን ከፍሎቹን አምቢ እንዲሉ ማድረግ ሐላፊነቱ የእኔ ነው።

ምሳሌውን ከዚህ ተማሩ፤ ሁላችንም ልጆቻችንን በጣም እንወዳለን። ልጆቻችን ደግሞ የሚፈልጉትን ነገር እንድናደርግላቸው ሊያግባቡን፣ ሊያታልሉን ይሞክራሉ። እንዳንደ በመሞላቀቅና በማልቀስ ይሞክሩናል። እንደዚያም ሲሆኑ እንወዳቸዋለን። ነገር ግን ያ ሁኔታቸው ውሳኔያችንን የሚያሰለውጠን ከሆነን ልክ እይደለንም። ውሳኔያችን መሆን የሚገባው በእኛ ግምት ለእነርሱ መልካም የሆነ ከሌለው አላፊነታችን ጋር የሚስማማ በመሆኑ ነው።

አከለቴን አወደዋለሁ፣ አዕምሮዬን መጠቀም ደስ ይለኛል፣ ሰሜቴን በመጠቀም ራሴን

እገልጻለሁ። እንዲህ ሁሉ ነገሮች ግን በራሳቸው የሕይወቴን አቋም የሚመለከት ውሳኔ እንዳደርግ ገፋፊዎቹ መሆን የለባቸውም። እንዲህ ከፍሎቻቸው ወሳኝነት አይደሉም፤ ውሳኔ የፈቃድ ተግባር ነው። ስለዚህ ጠላት አካሌን አዕምሮንና ሰሜቱን በመጠቀም ፈቃዱን ሲታገል መቃወም አለብኝ፤ ውሳኔ የፈቃድ ብቻ ነው፤ ስለዚህ አምነት የፈቃድ ተግባር ነው። አምነት ውሳኔ ነው።

በአጭሩ

ሰይጣን በጣም ተንኮለኛ ነው። የሰይጣንን ተንኮል አሳንሰን ካየን ስህተት እናደርጋለን። በሌላ በኩል ደግሞ የሰይጣንን ኃይል በማግኘት ሌላ ስህተት መሥራት ይቻላል። ሰይጣን ኃይለኛ ቢሆንም ኃይሉ ከእግዚአብሔር ጋር ተመጣጣኝ አይደለም። ምናልባት የመለዕክት አለቃ ያህል ቢሆን ነው ኃይሉ ማወዳደር ካስፈለገ። በእግዚአብሔር ፈቃድ ውስጥና በእግዚአብሔር ኃይል ስር ሆነን ከሆነ የምንሠራው የሰይጣን በሮች ናቸው የእኛን ውጊያ መቋቋም የማይችሉት እንጂ የእኛ አይደሉም። የሚሸሸው እርሱ ነው፤ የእርሱን ውሸት “አሁ” አያልን እስካላዳመጥን ድረስ፤ ከሰይጣን ጋር ያለን ግንኙነት ውጊያ ብቻ ነው። ሰላም ወይም የዕርቅ ድርድር፤ ብትለማመጠኝ፣ ብትሰዋልኝ፣ ብታመልክኝ ሁሉ የማታለያ መንገዶቹ ናቸው።

ምዕራፍ ሰባት

የሰህተት ትምህርቶች

(ኦፋቄ)

ትምህርት ሰዎችን በእምነት ለመገንባት፣ ለማሳወቅና ለማለማመድ አግዚአብሔር ከሚጠቀምባቸው ዋነኛ መንገዶች አንዱ ነው። አንድ ጊዜ በቤተክርስቲያን ውስጥ ለአስተማሪዎች ስልጠና ባካሂድ አንዲህ ብዬ የነገርኳቸውን ጽሁፍ ማስተማሪያ ደብተራ ውስጥ አገኘሁት፡

ትምህርት የታቀደው እንዲረዳን እንጂ እንዲያደናቅፈን አይደለም። ከመንፈስ ቅዱስ ሰጦታዎች አንዱ ስለሆነ ትምህርት ቅባት አለው። ለእኔ ደግሞ የማገለግለበት ሰጦታዬ ስለሆነ ለልቤ በጣም ቅርብ ነው። እኛ የማስተማር ሰጦታ ያለን አገልጋዮች ለምናስተምራቸው ሰዎች ያለን አሳብ ሁልጊዜ በጎ እንደሆነ አርግጠኛ ነኝ። ነገር ግን የምናስተምረው ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊ፣ ሚዛኑን የጠበቀ፣ በልምምድ የተደገፈ፣ ለመጠየቅና ለመረጋገጥ ክፍት የሆነ ፣ ከመሪዎችም ሆነ ከምናገለግለው ምዕመን ሔሰም ሆነ አርማት ለማስተናገድ የተዘጋጀ፣ መሆኑን አርግጠኞች መሆን አለብን። ያ ካልሆነ ሰዎችንም ሆነ ራሳችንን ይዘን ከመጥፋት የሚጠብቁንን ማሰሪያ ቀበቶዎች አበላሽን ማለት ነው። የአገልግሎቱን አላፊነት ለማጥበቅ ያዕቆብ በግልጽ እንዲህ ብሎ ነው የጻፈው፡

“ወንድሞቼ ሆይ ከናንተ ብዙዎች አስተማሪ አይሁኑ፤ ምክንያቱም እኛ አስተማሪዎች የሆንን የባሰ ፍርድ እንደምንቀበል ታውቃላችሁ” ያዕቆብ 3:1።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ዛሬ ያሉት ብዙ ችግሮች የተነሱት በተሳሳተ ትምህርት ምክንያት ነው። አስተማሪዎች የሚሰሙ ናቸው፣ የሚቀርጹ ናቸው፣ እመላካክትን የሚያስተካክሉ ናቸው። ስለዚህ ለእውነት ያላቸው መስጠት ሊሰጡ የሚገባ መሆን አለበት። እናንተ አስተማሪዎች የአግዚአብሔርን ቃል በልታችሁ፣ አለምጣችሁ፣ አድቅቃችሁ ራሳችሁን ከገነባችሁ በኋላ ነው ሌሎችን ለመመገብ መሞከር ያለባችሁ። የአግዚአብሔር ቃል እንደሚሰራ ማረጋገጥ አለባችሁ፤

ሰለዚህ ቃሉን በሕይወታችሁ ማኖር አለባችሁ። በቃላችሁ ከማስተማራችሁ በፊት አዕምሯችሁ በቃሉ መረሰረሰ አለበት፤ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተሳሰብ መለማመድ አለባችሁ።

የተሳሳተ ትምህርት ለኑፋቄ እምነት የመጀመሪያው ዘር ነው። ይህ አባባል በጣም ጠንካራ ከስ ይመስላል። ኑፋቄ (Heresy) ማለት ቃሉ ሲተረጎም እንደን እውነት ከሚያስፈልገው በላይ በመወጠር ሌሎችን እውነቶች እንዲደመሰስ ማድረግ ነው። ኑፋቄ በቀጥታ የሚነገር ውሸት ሳይሆን እውነትን አበላሽቶ ማቅረብ ነው።

አስቀድሞ የተነሱ ኑፋቄዎች በሰላሲ ትምህርት ላይ ያተኮሩና በተለይም በጌታ የሱስ ፍጹም አምላክነት እና ፍጹም ሰውነት ላይ ጥያቄ የፈጠሩ ነበሩ። ክርስትና ጌታ የሱስ ፍጹም ሰውና ፍጹም አምላክ እንደሆነ ነው የሚያስተምረው። ይህንን ትምህርት የሚያበላሹ ኑፋቄዎች ተነሱ፤ እንደንዶቹ “ሰው መስሎ መጣ እንጂ ፍጹም አምላክ ብቻ ነው” የሚሉ ሲሆኑ ሌሎቹ ደግሞ “በምድር ላይ ከኖሩ ሰዎች ሁሉ የበለጠ ጥሩ ሰው ነው እንጂ አምላክ አርደለም” የሚሉ ነበሩ። የመጀመሪያው ፍጹም አምላክነቱን አጉልቶ ለማሳየት በመጣር ፍጹም ሰው የመሆኑን እውነት አሸቀንጥሮ ጣለው። ሁለተኛው ደግሞ ሰው የመሆኑን እውነት በጣም ዘርግቶና ወጥሮ አምላክ መሆኑን ቦታ አሳጣው።

ዘመናዊ ኑፋቄዎች ደግሞ ትኩረታቸው በሰዎች ላይ ይመስላል። በ1970ዎቹ በተለይ በምዕራቡ ካሪዝማቲክ ንቅናቄ አካባቢ የተነሳ ኑፋቄ ነበር። ይህ ትምህርት የቤተ ክርስቲያን መጋቢዎችን ሥልጣን የሚያጎላ ከመሆኑ የተነሳ መጋቢዎችን ከሥልጣን አኳያ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል የሆነ ቦታ መስጠት ጀመረ። ከእግዚአብሔር ቃል ትምህርት ሚዛን ውጪ በሆነ መንገድ መጋቢዎች ተከታዮቻቸው ማን ማንን ማግባት እንዳለበት፣ የት ቦታ መኖር እንደሚገባቸው፣ ምን አይነት ሥራ መቀበል እንደሚችሉ መወሰን ሥልጣናቸው ሆነ።

ይህ ሁኔታ ደግሞ ለመጋቢዎቹም ሆነ ለቤተ ክርስቲያን ነውጥ አመጣ። ተዋደው ተጨጭተው ለመጋባት የወሰኑ ወጣቶች እንዲለያዩ ይደረግ ጀመር፤ ሴቷም የማትወደውን ወንድም ያልመረጠውን እንዲያገባ የተገደዱበት ጊዜ ነበር። የኑፋቄ

ትምህርት ጠባዩ ደግሞ በትምህርቱ የተያዙ ሰዎችን ጀሮ ያደነቁራል፤ ለምንም አይነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት፣ እርማት፣ እውቀታዊ ልምምድ፣ ስሜታዊ ማግባባት አይበገርም።

ዛሬም ከኑፋቄ መደብ መግባት የሚገባቸው እንዳንድ ትምህርቶች አሉ። በዚህ ምዕራፍ እነኚህን ዘመናዊ ኑፋቄዎች እናያለን። እርዕሰቶቻቸውን ብቻ አይታችሁ የእናንተን ልምምድ የሚቃወም ከመስላችሁ እንደዚያ አይደለም፤ ሰለዚህ አዕምሯችሁን ሳትዘጉ እንቀጥል።

1. የቃል እምነት (Word-Faith)

ይህ እንቅስቃሴ ትምህርቱን የሚመሰርትበት እንደ ማርቆስ 11፣ 22-23 ባለው ጥቅስና ተመሳሳይ ጥቅሶች ላይ ነው።

“ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው። እውነት አላችኋለሁ፤ ማንም ይህን ተራራ ተንቅለህ ወደ ባሕር ተወርወር ቢለውና ይህንንም በልቡ ሳይጠራጠር ቢያምን ይሆንለታል።”

ይህ የኑፋቄ ትምህርት የሚያተኩረው በተወሰኑ ቃላት ብቻ ላይ ነው። እነርሱንም ከተጠቀሱበት ትርጉም ወይም ዓውድ (context) በማውጣት ነው። ለምሳሌ በዚህ ጥቅስ “ቢለው” “ይሆንለታል” የሚሉትን ቃላት አጋጭተው የምትለውን ነገር ታገኘዋለህ (what you say is what you get) ብለው ያስተምራሉ።

“አባቶችን በእጃቸው ይይዛሉ፤ የሚገድል መርዝ እንኳን ቢጠጡ አይጎዳቸውም” ማርቆስ 16፣ 18

የሚለውንም ጥቅስ እንዳለ ወስደው በአምልኳቸው ውስጥ አባብን እያመጡ የሚቀባበሉና መርዝም እንጠጣለን የሚሉ የዚህ ኑፋቄ ተከታዮች ብዙ ጊዜ ከሕግ አስከባሪዎች ጋር ሲጋጩ በዚህ ስምተናል።

የትምህርቱ መልካም ጎን

አንደማንኛውም የኑፋቄ ትምህርት ይህ ትምህርትም እውነትን ተሞርኩዞ ነው የሚነሳው። እውነቱ የአግዚአብሔርን ቃል በአምነት መጨበጥ ውጤት አለው የሚለው ነው። ይህንን እውነት በዚህ መጽሐፍ መጀመሪያ ክፍሎች አይተናል።

ቃላት ኃይል አንዳላቸው ተደጋግሞ የተገለጸ እውነት ነው። ብዙ ኮንፍራንሶች ተካፍያለሁ፤ አንዳውም በብዙዎች ላይ አገልግያለሁ። የታመመ ሰው በቃል ትእዛዝ ሲፈወስ አይቻለሁ፤ ምናልባት ብዙዎችቻችሁ ሰዎች በሽታቸው በጌታ ስም በሚታዘዝበት ጊዜ ለመፈወሳቸው የአይን ምስክርኛ ናችሁ።

አግዚአብሔርን በሁሉ ነገር ማመስገንን መለማመድ ሌላው የመልካም ጎናቸው ምሳሌ ነው (ኤፌሶን 5፡ 20)። የአግዚአብሔርን ኃይል ለመለማመድ ቃሉን በትክክለኛ መንገድ ከምንተረጉምባቸው መንገዶች አንዱ ይህ ነው። አግዚአብሔርን ማመስገን በጣም ኃይለኛ ድርጊት ነው፤ አስተሳሰባችንን ይቀይራል፤ ስሜታችንን ያነሳውና ጥሩ ጥሩ አንዲሰማን ያደርገዋል። በተቃራኒው ደግሞ ማጉረምረማችንም ተመሳሳይ ችሎታ ስላለው እርሱም አሳባችንን ወደ መጥፎ መቀየር ይችላል። ያ ደግሞ ስሜታችንን ዝቅ ያደርገውና መደበር (depression) ውስጥ እንገባለን።

ስለራሳቸው መጥፎ ነገር መናገር ሲጀምሩ መጥፎ ነገር የሚደርስባቸው ሰዎች አጋጥመዋችሁ አታውቁም? እኔ ብዙ ምሳሌዎች ልቆጥርላችሁ እችላለሁ። በምንናገረው ቃል ውስጥ ኃይል አለ። ሟርት የሚባለው እኮ የመጥፎ ቃል ኃይል ነው። ለዚህ ነው ሰው በሚሆን ነገር ላይ አስቀድሞ መጥፎ መናገር ሲጀምር “አታሟርት” የሚባለው።

ስለልጆቻችን በቀልድም እንኳን ቢሆን ወደፊት ስለሚሆነው መጥፎ ነገር መናገር አለዋቂነት ነው፤ ለምንለው ነገር መጠንቀቅ አለብን። ስለ መሪዎቻችንም ቢሆን ዲሞክራሲያዊ መብት አለኝ ብሎ መጥፎ ነገር ለመናገር ልት መሆንና መንፈሳዊነት የጎደለው ባህሪ ነው። በቴሌቪዥን የሚመጡ ብዙ ሰባኪዎች መጽሕፍ ቅዱስ ቢይዙም የራሳቸው እጃንዳ ያላቸው ብዙዎች መኖራቸውን ማወቅ አስተዋይነት ነው። ስለዚህ

አርአያነታቸውን መከተል አያስፈልገንም ለማለት ነው። ዲሞክራሲያዊ መብታችን በመንግሥት ፖሊሲና የአመራር ጉድለት ላይ ተቃውሞ እንድናሰማ ያስችለናል። ነገር ግን ከዚያ አልፈን መሪዎችን ስንረግምና ስመጥፎ ቃላት ስንገልጽቸው ኃይል ያለው ነገር እያደረግን መሆናችንን መገንዘብ ይገባናል።

ስለ እርባ ሁለተኛው የአሜሪካ ፕሬዚዳንት ቢል ክሊንተን ስለ ደካማቸውም ሆነ ስለ ብርታታቸው ብዙዎቻችን በተለይ በእርሳቸው ዘመነ መንግሥት የነበርን ሁሉ እናውቃለን። እንኳን በአሜሪካ በኢትዮጵያውያንም ኮሚዲያኖች ብዙ ተሰቆባችዋል። አሁን አሁን እየተነሱ ያሉ አንዳንድ የታሪክ ሰዎች “የቀኝ ክንፍ ክርስቲያኖች በዚያን ያህል የጥፋት ቃል ባያጠምዷቸው ኖሮ የታሪክን ሂደት ይቀይሩ ነበር” ማለት ጀምረዋል።

በቃላችን ከአግዚአብሔር ጋር ስንሰማማ ደግሞ ግሩም ድንቅ ሥራ ማከወን እንችላለን። አንዳንድ ቅን በሆነ መንገድ የሚመጣ ትንሽ ቃል ለምጩው ባይታወቀውም እንኳን ተቀባዩን ግን ይፈውሳል። እኔ በፈረንጆቹ በ1993 መጨረሻና 1994 መግቢያ አካባቢ በአንዳንድ በአካባቢዬ በደረሱ ነገሮች በጣም ያዘንኩበትና ከሰው መገለል የጀመርኩበት ጊዜ ነበር። ምክንያቱ አንድ ብቻ ሳይሆን የተደራረበ ነገር የተከሰተ ሲሆን፤ አንድንዱ በግል ሕይወቴ አንዳንዱ ደግሞ በነበርኩበት ሳብረት ላይ የሆነ ነበር። በነገሮች አዝኜ ድብርት (depression) ውስጥ ገብቼ ነበር። አገልግሎቴ የቀነሰበት፤ መንፈሳዊ ዲስፕሌኔ የላለበት፤ ጥያቄ እየበዛብኝ መልሶች ግን ያጣሁበት ጊዜ ነበር።

በዚህ ሁኔታም ውስጥ ሆኜ የሰንበት ትምህርት ግን አስተምር ነበር። አንድ ቀን ከቤተ ክርስቲያን ሰንወጣ አንዲት ስለ እኔ ሁል ጊዜ ቅን የምታሰብ ወጣት “አግዚአብሔር እንዳንተ የሚወደው ሰው አለየሁም” አለችኝ። የተናገረችው ቃል በሰንበት ትምህርት ውስጥ የሰጠኝቸውን መመሪያ በመከተል ነበር። “በአግዚአብሔር ቃል የተደገፋ፤ እውነት የሆነ ቃል ሰዎችን ለማነቃቃት መናገር ተለማመዱ” ብዬ አስተምረ ነበር። ታዲያ እንደዚያ ስትለኝ እኔ በውስጤ “ያለሁበትን ሁኔታ ብታውቁ ኖሮ እንዲህ አትይኝም ነበር” አያልኩ ተለያይተን ወደየቤታችን ሄድን። ከዚያ ያ ያላችኝ ቃል በጀሮዬ መጉለላት ጀመረ። ያ ያላቸው እኮ እውነትነት አለው ብዬ

ማሰብ ጀመርኩ፡፡ ሐዋርያው ጳውሎስ ለሮሜ ሰዎች

“ከክርስቶስ ፍቅር የሚለየን ማነው?” ሮሜ 8:35 ብሎ የጻፈላቸው ታወሰኝ።

ለመሆኑ ሕይወቴ እንዲህ የተመሰቃቀለበት ምክንያቱ ምንድነው? ብዬ ማሳብ ጀመርኩ። እቤት ሰገባ ወረቀት አነሳሁና የሆነ ቦታ እንዳንበበኩት ወይም እንደሰማሁት ምክንያቶቼን ልወቃቸው ብዬ መጻፍ ጀመርኩ። ብዙ ነገር መጻፍም አለስፈለገኝም፤ በጥቂቱ አሳቤ አየጠራ መጣ። እንዳንጾቹ የተሻለ ምርጫ ብዬ በፈቃዴ ከወሰንኳቸው ውሳኔዎች የመነጨ ናቸው። እንዳንጾቹ ከእኔ ቁጥጥር ውጪ ከመሆናቸውም በላይ በውሳኔዎቹ እኔ ያልተሳተፍኩባቸው ናቸው።

ነገሮቼን ሰብስቤ ብደምር ብደማምር ባባዛም ከክርስቶስ ፍቅር እንኳን የሚለየኝ ጥሩ ኩርፊያ የሚያስከርፈኝ ምክንያት አልነበረኝም። “በእርግጥ አግዚአብሔር እንደኔ የሚወደው ሰው ከቶ አለየሁም” ብዬ እኔም ለራሴ ነገርኩት፤ ያ ቃል ፈወሰኝ።

የቃል እምነት ትምህርት ስህተቱ

እንደ ስለ ኑፋቂ እምነቶች የሚጽፉ ሰው የዚህን ትምህርት ስህተት ለማሳየት ይህንን እውነተኛ ታሪክ ጻፉ።

“እንዲት ታማ ሆስፒታል የተኛት ወጣት ለመጎብኘት ሄድኩ” አሉ። ወጣቷ የዚህ የቃል እምነት (Word-Faith) ተከታይ ነበረች። ስለዚህ ቢያማትም እንኳን “አሞኛል” ብለ መናገር የእምነት አፍራሽ ኑዛዜ (Negative Confession) ስለሚሆንበት፤ ስለህመሟ ምንም መልስ አትሰጥም። ነገሩ ግራ የሚያጋባ ቢሆንም ሁኔታው ይሄ ነበር። አሟት ሆስፒታል ተኝታለች፤ ነገር ግን አሞኛል ብሎ መናገር እምነቷን ማጉደል ሆኖ ስለሰፈራት በተቻለት መጠን ሁሉ ያልታመመች ለመምሰል ትጥራለች።

“በጣም እንዳመመሽ ታስታውቂያለሽ” አልኳት ጠጋ አልኩና ቀስ ብዬ። በድንጋጤ አይኗን አፍጥጣ አየችኝ። የካህን ልብስ የለበሰ አማኝ እንዲህ ያለ የእምነት አፍራሽ

የሆኑ ቃላት ይዞ መምጣቱ ለእርሷ ሁኔታ ግዴላሽነት ማሳየት ስለመሰለትም ፍርሀትና ንዴትም አየሁባት። እርሷም ተናዳ እኔም ጊዜ ልሰጣት ብዬ ዝም ተባብላን ለረጁም ጊዜ ቆየን። ከዚያም እጇን ያዝኩና፤

“አሞኛል ብዬ በመናገሪ ህመሙ ባሰብሽ ወይ?” ብዬ ጠየኳት። ትንሽ አሰበችና

“አልባሰብኝም” አለችኝ።

“እኔ አሞኛል ብዬ በመናገሪ እግዚአብሔር የሚቆጣና በእምነተኪነቴ የሚቀጣሽ ይመስልሃል ወይ?” ስለት

“እኔን የሚቀጣኝ አይመስለኝም” አለች

“የአንቺ የእምነት ማነስ ሁኔታስ ይታይሃል? ታመሽ ተኝተሽ ታምሜአለሁ ብሎ መናገር እግዚአብሔርን የሚያስቆጣ ከመሰለሽ እኮ በእርሱ ላይ ያለሽን መተማመን ማሳነስሽ ነው፤ (positive confession) የሚባለውም ነገር ውሸትን መሸፈኛ መሆኑ ነው። ነገር ግን መታመምሽን እምነሽ ‘ጌታ ሆይ እርዳታ አፈልጋለሁ’ ብትዩው እርሱ ሊረዳሽ የታመነ ነው” አልኳት። ከዚያም አብረን መጸለይ ጀመርን፤ ሰሞኑንም ደጋግመን አብረን ስንጸልይ እየተሻለት መጣ፤ ከጥቂት ቀናት በኋላ ከሆስፒታል ወጣች።

ይህ እምነት ሳይሆን የሃይማኖት ሥርዓት ነው። ሰዎች ደግሞ የሃይማኖትን ሥርዓት በእነርሱና በእግዚአብሔር መካከል የሚዘረጋ መጋረጃ ያደርጉታል። የዚህ ኑፋቂ ተከታዮች የትምህርታቸውን ይዘት ለመጠበቅ ሲሉ ያለውን ነገር (ለምሳሌ ህመም) የለም፤ የሌለውን ነገር (ጤንነት) አለ በማለት ጭራሹን የባሰ ስህተት ውስጥ ገብተዋል፤ የእግዚአብሔርንም ታማኝነት ጥያቄ ፈጥረውበታል። ምክንያቱም የእግዚአብሔር ታማኝነት ምንጊዜም ቢሆን በእውነት ላይ ብቻ የተመሠረተ ነው።

ሌላው የዚህ የቃል እምነት ትምህርት ስህተቱ ራሳቸው በራሳቸው ሁኔታ ላይ ቃል ተናግረው ያ የተናገሩት ደግሞ ትክክል ነው ብለው ማመን፤ ከዚያም ያንን የተቀበሉትን አቋም የሚደግፍ ቃል ከመጽሐፍ ቅዱስ በማሰባሰብ “እግዚአብሔር

አንዲህ አለን። ብሎ በዚያ መመራት ነው። የመጽሐፍ ቅዱስን ቃል ኪዳኖች በሥራ ላይ ነው ብለው ይገልጹታል።

ስለ እግዚአብሔር ማወቅ ያለብን አንድ ነገር የልመና ብዛትና የጥቅስ ጋጋታ የአሰራሩን ጥበብ ሊያስቀይረው አይችልም። በመንፈሳዊነታችንም ሆነ በቃላት ብዛት ልናግባባው (manipulate) አንችለም። በፈቃዱ አሰካለን ድረስ እግዚአብሔር በነገራችን ላይ ነው። ለሁሉ ነገር ምክንያት አለው፤ የሚሠራውም በጥበብ ነው። ጀርጅ ማክዶላንድ ይህን አሳብ በሚመለከት የሚከተለውን አሳብ ጻፉ።

እግዚአብሔር ፈቃዱን በሰው ውስጥ ሲፈጽም ያ ሰው ደግሞ ፈቃዱን በአለም ውስጥ መፈጸም ይችላል። ብዙ ጊዜ ትኩረታችን ሁለተኛው ነጥብ ላይ ይሆናል፤ ሰው ፈቃዱን በአለም ውስጥ መፈጸሙ ላይ። ነገር ግን ቀልፋ የመጀመሪያው ነጥብ ላይ ነው፤ እግዚአብሔር ፈቃዱን በውስጣችን መፈጸሙ ላይ። ሰው ለእግዚአብሔር አላማና ፈቃድ የተሰጠ ከሆነ፤ በእግዚአብሔር ፍቅር የተያዘ ከሆነ፤ በሕይወቱ ያለው አላማ እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት፤ የእግዚአብሔርንም ፈቃድ መፈጸም ይሆናል። የዚያን ጊዜ ችግራችንን በሚገባ መመርመር አንችላለን። ብዙ ጊዜ ራሳችንን አኮ በደንብ አናውቀውም። ሰዎች እንደሚያዩን እንኳን ራሳችንን ማየት አንችልም። ለዚህ ነው የእግዚአብሔርን ሰዎች በተለይ የበሰሉትን መጠየቅና ማማከር ያለብን። በራሳችንም ላይ ቢሆን ያለን ሥልጣን የተወሰነ ነው። በእርግጥ ከእግዚአብሔር የተሰጠን ሥልጣን አለን፤ ነገር ግን እግዚአብሔር በኛ ላይ ያለው ሥልጣን ይበልጣል።

ሚዛኑን ማግኘት

በቃል ውስጥ ኃይል አለ ብለን ተነጋግረናል፤ በሌላ በኩል ደግሞ የተበላሸውን ነገር ተበላሽቷል ብሎ መናገርን መፍራት ሞክንት ነው ብለናል፤ ታዲያ በሁለቱ መካከል ሚዛኑ የት ጋ ነው?

በመጀመሪያ አጠቃላይ አመለካከታችን እንዴት ነው? ራስንም ሆነ ሁኔታን ዝቅ የሚያደርግ፤ የሚያንኳስበት ነገር መናገር ልማዳችን ነው? “የውሸት ትህትና” ከባህላችን የወረሰው ነው። ስኬትን ማድነቅ እንደነውር መታየት

የለበትም፤ የአነጋገራችን ሰልት መለወጥ ያስፈልገዋል። ቅንነት የሞላበት ተስፋ የሚያመጣ አነጋገር መማር ይኖርብናል። ቃላችን ኃይል አለው ብለናል፤ ታዲያ በቃላችን ምን አይነት ኃይሎችን ነው እንዲሰሩ የምናደርገው? በጌታ ስም በመናገር በሁኔታዎች ላይ ኃይልን መልቀቅ ሞክንት መስሎ ይታያችኋል?

ሁለተኛ፤ በፀጋ ተፈተን ወይስ በህግ ተገደን ነው ያለው? “በነፃነት እንድንኖር ክርስቶስ ነፃነት አውጥቶናል።” ገላትያ 5፡ 1። ብሎ ነው ሐዋርያው ጳውሎስ የገላትያን ሰዎች ያስታወሳቸው፤ በሕግ ጎዳና ቁልቁል እየነጎዱ ሲያያቸው። ሕጋዊነት (legalism) አመለካከታችንን እንዳይወርሰው መጠንቀቅ አለብን። የምሥራች ነጋሪዎች መሆናችንን በሕግ ጠበቃነት ስንለውጥ ሳናውቀው ወደሌላ አስር እየገባን ነው። የሃይማኖት ሕጋዊነት በቀናተኛነት የተገፋፋ አለመብሰል ነው። ሕጋዊነት ራሱን እምነት አስመስሎ ቢቀርብም እምነት ግን አይደለም። እምነት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትርጉሙ ተስፋ ያደረግነው ነገር እንዲፈጸም፤ እርግጠኛነት ሲሆን ህግዊነት ግን ተስፋ የለውም፤ ትኩረቱም አሁን በሚታየው ነገር ላይ ነው። ሰዎችም እምነታቸው በሕያው እግዚአብሔር ላይ መሆኑ ይቀርና በህጉ ፊደል ላይ ይሆናል።

ሚዛናዊነት ከብስለት የሚመጣ ውጤት ነው። ብስለት (maturity) ደግሞ ሂደት ነው። ብስለት በእውነተኛነት የሚወለድ፤ በትህትናና ለመማር ባለ ፈቃድነት የሚያድግና በልምምድ ካለፉ በኋላ የሚመጣ ከሀክል ነው። ሕጋዊነት ግን ይህን የእድገት ደረጃ ይዘለዋል። ምክንያቱም ሕጋዊነት ያሳውራል። ፈረሳውያን ድንቅ የሆነ ቃል እየሰሙ፤ ተአምራትን በዓይናቸው አያዩ ሕጋዊነታቸው ሰላሳወራቸው፤ ለዘመናት የጠበቁት መሲሐቸው ሲመጣ ለመቀበል እምቢ አሉ። የሕጋዊነት ቅናታቸው (legalistic zeal) ለሞት አሳልፈው እንዲሰጡት አደረጋቸው።

ሐዋርያው ጳውሎስ እንዳለ ዛሬ በድንግዝግዝ እናያለን ስለዚህም እንሳሳታለን (የእናንተን አለውቅም፤ እኔ ግን እንኳን በድንግዝግዝ ጥርት ባለ መስታወት እያየሁ ጺሜን ስለጭ ፊቴን ብዙ ጊዜ አደማዋለሁ)። ሕጋዊነት ስህተት ማድረጉን እንኳን አይቀበልም። ምክንያቱም የእንደን ነገር ሂደት መጠራጠር ራሱ እምነተኪነት ነው ብሎ ስለሚቀበል፤ ነገር ሲበላሽ የማስተካከል ጥረት የለም። በዚህ አይነት ሁኔታ ለታመሙ ልጆቻቸው አስፈላጊው መድኃኒት እንዳይሰጥ በመከልከላቸው ልጆቻቸው

እንዲሞቱ ያደረጉ አሉ፤ ይህ ታዲያ የክርስቶስ መስቀል የፈታውን ቀንበር መልሶ በራስ ላይ ማምጣት ነው።

አምነታችንን በእግዚአብሔር ላይ ማድረግ አለብን። አምነታችንን በመንፈሳዊ ልምምዶች ላይ ካደረግን እነርሱን ማምለክ እንጀምራለን። አምነታችንን እኛ ለቃሉ በሰጠነው ትርጉም ብቻ ከወሰነውም የመረዳት ችሎታችንን አምልኮ አድርገንዋል ማለት ነው። እግዚአብሔር ብቻ አምላክ ነው። አምነታችን በእርሱ ላይ ብቻ መሆን አለበት። መንፈሳዊ ልምምዶችንን ሊቀበለው ይችላል ወይም ሊቃወሙ ይችላል፤ እንዳውም ዞር ብሎ ሳያየው ሊተወው ይችላል። አምነታችንን በእርሱ ላይ ካደረግን ግን አምነታችንን ሁልጊዜ ያከብረዋል። ለአድገታችንም ያደርገዋል። አምነታችን በልምምዶችን ላይ ካተኮረ፤ ዛሬ የተሳካው ልምምድ ነገ አልሆነ ሲል ሕይወታችንን በጣም ያዋዥቀዋል።

2. የብልጽግና ወንጌል (Prosperity Gospel)

መልካም የሆነን ነገር ሁሉ ሰዎች እንዲለማመዱ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው። እግዚአብሔር ቸር ነው፤ ለቸርነቱም ወርድና ሰፋት የለውም። ይህንን አሳብ እንድናየው የምፈልገው ከዚህ መረዳት በመነሳት እንዲሆን አፈልጋለሁ። የድህነት ወንጌል ሰባኪ አይደለሁም ለማለት ነው።

ነገር ግን ከጥቂት አመታት ጀምሮ በምዕራባውያን (በተለይ አሜሪካ) ሰበካ የተጀመረ አሁን ደግሞ በሶስተኛው አለም መንፈሳዊ እንትስቃሴዎች (በተለይ አፍሪካ) እየተስፋፋ ያለ፤ ብዙ አለመግባባትና አለመጣጣም በክርስቶስ አካል ውስጥ ያመጣ ነው ይህ የብልጽግና ትምህርት ኑሓቱ።

የዚህ ኑሓቱ ትምህርቱ የተመሰረተበት ዶክትሪን እንዳንድ ክርስቲያኖች እንዲመቻቸው አድርገው በተረጎሟቸው በሁለት ወይም ሶስት ጥቅሶች ላይ ነው። ሰውን እግዚአብሔር የፈጠረው በሀብትና በንብረት እንዲበለጽግ ነው ብለው ነው የሚያስተምሩት። ሰው ካልበለጸገ ከአምነት አኳያ የተሳሳተ ነገር አለበት ማለት ነው የሚል መረዳት ነው ያላቸው። ከዚህም የተነሳ በክርስቶስ ስላለው ዘለአለማዊ ሕይወትና ከዚህ ሕይወት በኋላ ስለሚመጣው የእግዚአብሔር መንግሥት ለማሳወቅ

ጊዜ አያባክኑም። የዚህ እይነት ትምህርት ደግሞ ለደካማው ሰብእናችንና ለወደቀው እኛነታችን የሚሰማ ስለሆነ ብዙ ተከታዮች ይኖራቸዋል። የሚያሳዝነው ታዲያ በአለም ሐብታም የሆነችዋል እገር ይህን በመስገብብ ላይ የተመሠረተ ትምህርት ወደ ድሀ እገሮች መላኳ ነው።

የብልጽግና ወንጌል ዶክትሪን እግዚአብሔርን የሚያቀርበው ገንዘብ እንደሚረጭ ማሸን አድርጎ ነው። ይህንን ማሸን ፕሮግራም አደራረጉን ያወቀበት ሁሉ በገንዘብ ይትረፈረፋል ይላል። ፕሮግራሙን ደግሞ አምነት ብለው ይጠሩታል። አዲስ መልክ ይዞ መጣ እንጂ የቆየ በቤተ ክርስቲያን አባቶችም የተወገዘ ነው። ኖስቲሲዝም (Gnosticism) ይባላል። በግሪክ ቃሉ አውቀት ማለት ነው። ኖስቲሲዝም ያስተማረው ዶክትሪን “ልዩ አውቀት መልካም ነገርን ያስገኛል” ይልና በዚህ መልካም ነገር ወስጥ “ድህነትንና ችግርን የመፍታት ችሎታዎች ይጠቃለላሉ” ይላል። ይህ ደግሞ ለአዕምሮ ሰዎች በጣም ተቀባይነት ያለው ትምህርት ነበር። ምክንያቱም የሰውነት ችሎታቸው ከፍ ባለና ዝቅ ባለ ሰዎች መካከል የመደብ ልዩነት ይፈጥራል፤ ለማወቅ ፈጣን ከሆነክ ወይም ልዩ አውቀት ያለህ ከሆነክ የሰውም ሆነ የእግዚአብሔር ኃይል ለአንተ ይሠራልሃል ይላል ትምህርቱ።

በመሠረቱ የብልጽግና ወንጌል የሰውን ዝቅተኛ ተፈጥሮውን ነው የሚቀሰቅሰው፤ ትምክህት በተለይ መንፈሳዊ ትምክህት ቆሻሻ ኃጢአት ነው። (አዎን፤ ኃጢአት ሁሉ ቆሻሻ ነው፤ መንፈሳዊ ትምክህት ግን የባሰ ነው።) “ይሄ ይሄ ተሳካልኝ ስለዚህ እግዚአብሔር ከእኔ ጋር ስለሆነ የተሻልኩ ነኝ፤ ድሀ አይደለሁም” በመጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት ይህ በጣም አለዋቂነት ነው። የመጽሐፍ ቅዱስ ቃላት ማውጫ (Bible Concordance) እንሱና “ድሀ” ለሚለው ቃል መጽሐፍ ቅዱስ የሚለውን አስቲ አጥኑት። እግዚአብሔር በእርግጥ በኃብታምና በድሀ መካከል ልዩነት ያሳየናል። ነገር ግን ልዩ በረከት ያተኮረው በደህው ላይ ነው። መቼም ይሄ አገላለጹ ለእንዳንዶች የማይሰማ እንደሆነ ይገባኛል፤ ነገር ግን ቃሉ አውነተኛ ነው።

የብልጽግና ወንጌል ሰዎች የሚከተለውን ጥቅስ ይወስዱና በስግብግብነት ለሚደሰተው ተፈጥሯቸው ይመግቡታል።

“ወዳጄ ሆይ፤ ነፍስህ በመልካም ሁኔታ ላይ እንዳለችሁሉ መልካም ጤንነት እንዲኖርህና በነገር ሁሉ እንዲሳካልህ አፀልይልሃለሁ” 3 ዮሐንስ 2።

በነገርሁሉ መሳካት ስለገንዘብ ብልጽግና ነው የሚናገረው ብለው ነው የሚተረጉሙት። በእርግጥ እግዚአብሔር የገንዘባችን ነገር ይገደዋል። ብዙዎቹ የጌታ የሱስ ምሳሌዎች ገንዘብን የሚመለከቱ ናቸው። በብዙ ሺ የሚቆጠሩ ክርስቲያኖችም በአለም ዙሪያ እግዚአብሔር እንዴት በአጦታቸው ጊዜ በገንዘብ እንደደረሰላቸው አስደናቂ ምስክርነቶች አሏቸው። እኔ ራሴም በግሌና በቤተሰቤ ሕይወት ገንዘብን በሚመለከት ብዙ ታሪክ አለን። ነገር ግን ያዕቆብ 4፡3 የሚለውን አስቲ እንመልከት።

“ትለምናለችሁ ግን አትቀበሉም፤ ለራሳችሁ ሥጋዊ ደስታ በማሰብ በክፉ ትለምናለችሁ”።

ይህም የአዲስ ኪዳን ቃል ነው። ያ ብቻ አይደለም፤ ለብልጽግና ትምህርት የሚጠቀሰውን ቃል የጻፈው ዮሐንስ በ1ኛ መልአክቱ 3፡17 ላይ እንደጠቀሰው፤

“ማንም ሀብት አያለው ወንድሙ ሲቸገር አይቶ ባይራራለት፤ የእግዚአብሔር ፍቅር እንዴት በእርሱ ይኖራል”።

ለብልጽግና ወንጌል ሰዎች ይህ ለመዋጥ የሚያስቸግር ነው። ምክንያቱም የሰውን መቸገር የአምነት ማነስ ጉዳይ አድርገው ነው የሚያዩት። ሚዛናዊ በሆነ መንገድ የእግዚአብሔርን ቃል ሰናይ ግን የሕይወት አላማችን ገንዘብ መሰብሰብና የራስን ኃብት ማካበት ላይ ብቻ ያተኮረ ከሆነ፤ ምንም በአምነት ቃል አየተሸፈነ ቢቀርብም የሚደገፍ ተግባር አይደለም።

የብልጽግና ወንጌል በሰብአዊ ተፈጥሮ ውስጥ ላለው ደካማ ባህሪ፤ ስራችን ስግብግብነትን ለመሳሰሉት አዳማዊ ተፈጥሯችን የተስማማ ነው፤

“ሰው አለምን ሁሉ ቢያተርፍ ነፍሱን ግን ቢያጣ ምን ይጠቅመዋል?” ማቴዎስ 16፡26።

ለሚለውና ተመሳሳይ ጥቅሶች ትእግስትም ቦታም የላቸውም። ሰው ለክርስቶስ ብሉ

ሕይወቱን ቢያጣ እንኳን የሚለውን ትምህርት ከግምት እንኳን ሳያስገቡ፤ ሰው በክርስቶስ ሊያተርፍ የሚችለውን ኃብትና ንብረት አያጋነኑ በመናገር ብቻ ሰው ለገንዘብ ያለውን ረሀብ ይቆስቁሱታል።

እግዚአብሔር ልጆቹን በገንዘብና በንብረት መባረክ ይወዳል። እነኚያ በረከቶች ግን እግዚአብሔርን ሰናገልግልና ራሳችንን ትተን እርሱን ሰናስቀድም የሚከተሉን ናቸው እንጂ አገልገሎታችን እነርሱን ማሳደድ ብቻ መሆን አለበት ማለት አይደለም። ጌታ የሱስ በትምህርቱ መንገዱን አሳይቶናል፤

“ከእናንተ ትልቅ መሆን የሚፈልግ አገልጋያችሁ ይሁን፤ የበላይ መሆን የሚሻም የእናንተ የበታች ይሁን” ማቴዎስ 20፡26።

ትልቅነትን መፈለግ መልካም ነው፤ ግን እዚያ ለመድረስ እርግጠኛ የሆነው መንገድ አገልጋይነት ነው። ትልቅነት በአገልግሎት የሚመጣ ውጤት ነው እንጂ አላማ አድርገን ትኩረታችንን የምንጥልበት ግብ አይደለም። እንደ ፓስተር የሆኑ የእግዚአብሔር ሰው የሚከተለውን ቀላል ምስክርነት ጽፈው አነበብኩ።

በ 1980 ዓ.ም መንፈሳዊ ዲሬክተር ሆነህ ለማገልገል ፈቃደኛ ከሆንክ ለ21 ቀን ጉዞ ከአሜሪካ ወደ አውሮፓ (ሮም፤ አቴናና ተመሳሳይ ታሪካዊ ቦታዎች) ዋጋውን እኛ ከፍለን ከግሩፕ ጋር አብረን ልንልክህ እንፈልጋለን የሚል ግብዣ አገኘሁ። ከዚያ እግዚአብሔርን

“ይህንን ግብዣ ልቀበል ወይ” ብዬ ሰጠይቀው

“ሚስትህን ይዘህ ከሂድክ ብቻ” አለኝ።

ሚስቴን ይዜ ለመሄድ ዋጋውን ሰጠይቅ ለአንድ ሰው \$2765 ነው አለኝ። ያ ተስፋ አስቆረጠኝ። ያለን ጊዜ ዘጠኝ ወር ስለነበር በዘጠኝ ወር ውስጥ ያን ያህል ትርፍ ገንዘብ ማጠራቀም የምንችል አልመስለኝም። ሆኖም ያገኘናትን ትንሽም ሆነ ትልቅ ማጠራቀም ጀመርን። የሶዳ ቆርቆሮዎች እንኳን እያጠራቀምን መሸጥ ጀመርን። የሚገርመው በሌላ ጊዜ በየጫሩ መክፈል የሚገባንን እዳ ከፍለን የሚተርፈን

ገንዘብ አልነበርም። እሁን ግን ትንሽም ቢሆን ይተርፈናል። ከሰዎች ጋር ስጦታ እንለዋወጣልን፤ በዚህ ጊዜ ግን ከምንሰጠው የምንቀበለው የበለጠ ሆነ። ኮንፍራንስ ላይ ለመናገር ሲጋበዝ የፍቅር ስጦታ አያሉ ይሰጡኝ ጀመር። የመሔጃው ጊዜ ወር ሲቀረው የመጨረሻውን ክፍያ ከፈልን። ቁጭ ብዬ ሳሰላሰለው በዚህ ዝግጅት ስም ያገባነው ገቢ \$3800 ነበር። እኛ ካቀድነው ከ \$1000 በላይ ትርፍ ነበረው። ነገሩ አስገረመኝ፤ ወደ ቤተ ክርስቲያን ሄድኩና ወደ መቅደሱ ገብቼ ሂሳቡን የያዝኩበትን ወረቀት ፑልፒቱ ላይ አስቀመጥኩና

“ጌታ ሆይ! ለምን ይህን ሁሉ አደረክልን?” ብዬ መጠየቅ ጀመርኩ። ከዚያም እግዚአብሔር በአሳቤ ያናግረኝ ጀመር።

“በቤትህ ተቀብለህ አስቀምጠህ አስተናግደህ ያቋቋምካቸው ሰዎች ስንት ናቸው?” ብሎ ጠየቀኝ። ይህ የኔና የባለቤቴ የግል አገልገሎታችን ስለሆነ መልሱን በደንብ አውቀዋልሁ።

“38 ሰዎች ናቸው” ብዬ መለስኩ።

“በእያንዳንዳቸው \$100 ሰጠሁህ” አለኝ።

እኔም “ጌታ ሆይ እኛ እነዚያን ሰዎች ያስተናገድነው እኮ ወርታ ፈልገን አልነበረም” አልኩ። አርሱም “አርሱን አውቃለሁ እኔ ግን ልከፍልህ ወደድኩኝ”።

ከ \$1000 በላይ የወጪ ገንዘብ ይዘን በዚያ ጉዞ ላይ ተሳተፍን። በረከቱ ግን እኛ ያደረግነው ሳይሆን ከእኛ ቁጥጥር ውጪ በሆነ መንገድ የመጣ ነው።

ይህ ታሪክ አሳቤን ቀልጭ አድርጎ ገልጾልኛል፤ ለዚህ ነው እንዳለ ያስቀመጥኩት። በተጨማሪም ፊት ለፊት ከቀረበው ታሪክ በስተጀርባ ያለውን የፓስተሩ ቤተሰብ በገንዘብ ላይ ያላቸውን ግንዛቤም ታስተውላለችሁ ብዬ ተስፋ አደርጋልሁ።

3. የኒው ኢጅ፣ እንቅስቃሴ

የአዲስ ዘመን እንቅስቃሴ ብዬ ብተረጉመው ቃጭልባት ተቀራራቢ ይሆናል ብዬ አገምታለሁ። በምዕራፍ አራት ውስጥ ስለዚህ ኒው ኢጅ እንቅስቃሴ በጥቂቱ ጠቅሻለሁ። ኒው ወይም አዲስ የሚለው ቃል ግን አያሳስታችሁ። ምክንያቱም ይህ እንቅስቃሴ ያረጁ የምሥራቅ አምነቶች ዘመናዊ ካባ ደርበው ለአዲሱ ዘመን ራሳቸውን ያቀረቡበት እንቅስቃሴ ነው። ለዚህ አዲስ ዘመን አመጣሽ እንቅስቃሴ ያነበብኩትን አንድ ትርጉም ላቅርብላችሁ።

ይህ ኒው ኢጅ (አዲስ ዘመን) እንቅስቃሴ “ምልክት ያለው (holistic) መንፈሳዊነትንና የሰውን ችሎታ ወደ ብቃት የሚያመጣ” ብሎ ራሱን ይተረጎማል። ነገር ግን ሐሰተኛ አምነት ነው። ሰው በውስጡ አምላክነት አለው ይላል። ትኩረት የሚያደርገው በሰው ውስጥ ያለ ገና ያልተደረሰበት ችሎታ አለ በማለት ሰዎችን ወደ ውስጣችሁ ጥለቁ የአምላክነታችሁን ምልክት ተለማመዱ ይላል። በሰዎች ውስጥ ያለውን መንፈሳዊ ጥማት ጊዜያዊ እርካታ ይሰጥና በመጨረሻ ግን ክነበሩበት ሁኔታ ወደ ባለ ሁኔታ መርቶ የሚተዋቸው ነው።

ሰይጣን ከውድቀቱ ጀምሮ እግዚአብሔርን መወዳደርና እግዚአብሔር ያደረገውን ተመሳሳይ ነገር ለማድረግ በመጣር ላይ ነው። እግዚአብሔር ያደረገውን አውነተኛ ነገር የሚመስል ኮፒ በማውጣት ጥበብ በጣም የረቀቀ ነው። ምክንያቱም በዘመናት ሁሉ ያደረገው ስለሆነ ያውቅበታል።

በዚህ ዘመን የምዕራቡን ሥልጣኔ አየወረረው ያለው ይህ አዲስ ዘመን “New Age” እንቅስቃሴ በሂንዱኢዝምና በቡዲዲዝም አምነት ላይ የተመሠረተ የባኢድ አምልኮ አምነት ነው። ይህን እንቅስቃሴ በተለይ ለአውነተኛዋ ቤተ ክርስቲያን አስፈሪና አስጊ የሚያደርገው ብዙዎቹ ራሳቸውን ክርስቲያኖች ነን ብለው የሚጠሩ ሁሉ ስለሚለማመዱት ነው። በልሰላሴ የሚቀርብ፣ ለምሳሌ አንደ አሰልምና አምነት ራሱን በኃይልም ይሁን በገህድ ለመግለጽ ጥረት አያደርግም። በሂንዱኢዝም አምነት የየትኛውም አምነት ተከታዮች ቦታ አላቸው። የትኛውም አምላክ ተቀባይነት አለው። ስለዚህ አርሱም በየትኛውም አምነት ውስጥ ሰርጎ ለመግባት ቀላል ይሆንለታል።

እንቅስቃሴው በተለይ እምነታቸው ወደ ህብረተሰባዊ ስራ ለሚያጋድልባቸው ክርስቲያኖች አመቺ ምርጫ ሆኖ ራሱን ያቀርባል።

መጽሐፍ ቅዱስ የዚህን አይነት ልምምድ

“የአጋንንት ትምህርት” 1 ጢሞቴዎስ 4፡ 1።

በሌላ ቦታ ላይ ይህንን አሳብ

“አጸያፊ ልምምድ” ዘዳግም 18፡ 12

በሚሉ ኃይለኛ በሆኑ ቃላት ከእነኚህ ልምምዶች እንድንርቅ ያስጠነቅቀናል፤ ተካፋይ ለሚሆኑትም ውጤቱ አስክፊ እንደሚሆን ያሳያል።

“ነገር ግን ሐሰተኞች ነቢያት በሕዝቤ መካከል እንደነበሩ፤ እንዲሁም በእናንተ መካከል ሐሰተኞች መምህራን ይነሳሉ። እነርሱም የዋጃቸውን ጌታ እንኳን ክደው ጥፋት የሚያስከትል የሰህተት ትምህርት በሰውር ያስገባሉ፤ በራሳቸውም ላይ ድንገተኛ ጥፋት ያመጣሉ ... እነዚህ ሐሰተኞች መምህራን አየተስገበገቡ በፈጠራ ታሪካቸው ይበዘብዟችኋል” 2 ጴጥሮስ 2፡ 1-3”

“የእምላካችንን ፀጋ ‘ለርኩሰት የሆነ ፈቃድ’ አድርገው የሚለውጡና ልዑል ገዢዎችን ጌታችን የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን የሚከዱ ናቸው ... እነዚህ ሰዎች ግን የማያውቁትን ነገር ሁሉ ይላደባሉ፤ አዕምሮ እንደሌላቸው እንሰላት በደመ ነፍስ በማያውቁት ነገር ይጠፋሉ... እነርሱ በነፋስ የሚነዱ ዝናብ የሌላቸው ደመናዎች ናቸው” ይሁዳ 4፡ 10፤ 12።

የኒው ኤጅ እንቅስቃሴ በምዕራብ እንዲህ ቶሎ ሊስፋፋ የቻለበት እንደ ምክንያት ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ አደራዋን ትታ ትኩረቷ ሌላ ቦታ በመሆኑ ነው። ሰንት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ናቸው ዛሬ በድፍረት ለምዕመናቻቸው እንደ ጳውሎስ እንዲህ የሚሉ፤

“ቃሌም ሱብከቲም የመንፈስን ኃይል በመግለጥ እንጂ በሚያባብል የጥበብ ቃል አልነበረም። ይኸውም እምነታችሁ በእግዚአብሔር ኃይል እንጂ በሰው ጥበብ ላይ እንዳይመሠረት ነው” 1 ቆሮንቶስ 2፡ 4-5።

ክርስትና አቋሙን ሲሰት ሰዎች ወደ ሌላ ቦታ እንዲመለከቱ ያደርጋቸዋል። ሰይጣን ደግሞ አውነተኛውን ነገር የሚመስል የውሸት ቅጂ አዘጋጅቶ ይጠብቃል። ይህ መጽሐፍ የመንፈስ ቅዱስን ኃይልን፤ ተአምራትን፤ ፈውስን፤ መንፈሳዊ ውጊያን፤ ከአጋንንት ኃይል መለቀቅን፤ ከሳይኮሎጂ ችግር መፈወስንና የመንፈስ ቅዱስ ሥጦታዎችንም ለመግለጽ አይደለም የተጻፈው። ግን እንደ ነገር ላረጋግጥላችሁ፤ አውነተኛ የክርስትና እምነት አምልኮና ልምምድ ባለበት ሁሉ እነኚህ ክስተቶችም በሥራ ይገለጻሉ። በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የማይሰራ የክርስትና እምነት ልምምድ ግን ውጤት የለሽ፤ ጣዕም የለሽ፤ ለውጊያ የተጋለጠ ነው።

በምዕራፍ አራት እንዳሳሰብኳችሁ ዘዳግም 18፡ 9-13 ያለውን ደጋግማችሁ አስቲ አንብቡት። በዚያ ውስጥ እግዚአብሔር ሕዝቡን ከሚከተሉት ነገሮች ያስጠነቅቃል።

- ክታብ ማሰር (መዳፍ ማንበብ፤ ውኃ መርጨት፤ ምልክት ማየት)
- ኮከብ ቆጠራ
- መተት (hypnotism)
- ሟርት (ሌሎችን ለመጉዳት)
- ሞራ ገላጭ
- ጠንቋይ
- ድግሞተኛ
- መናፍስት ጠሪ
- ሙት እናጋሪ

እነኚህ ድርጊቶች ሁሉ የኒው ኤጅ ልምምዶች ሲሆኑ በእግዚአብሔር ቃል የተወገዙ ናቸው። ምክንያቱም ጀማሪያቸው ሰይጣን ስለሆነ እኛ ደግሞ እንደ እግዚአብሔር ሰዎች የሰይጣን ከሆነው ጋር ምንም ግንኙነት ሊኖረን አይገባም። እዚህ ጋ ለሰጠነቅቅ

የምፈልገው ነገር አለ። አንዳንድ ጊዜ አንዳንዶቹ ልምምዶች ምንም ጉዳት የሌላቸው፣ ብንሞክራቸው ምንም የማናበላሽ የሚመስሉን ነገሮች አሉ።

የአግዚአብሔር ሰዎች ሆይ! ሁል ጊዜ በጥንቃቄ መራመድ አለብን። አንዳንዴ ለአውቀት ባህሪያችን የሚሰማሚ ስሜታችንን የሚቀስቅስ ነገር በጥሩ መጠቅለያ ሆኖ አንድንላማመደው ይቀርብልናል። ሁል ጊዜ መፈተኛችን የአግዚአብሔር ቃል ይሁን። መፈተኛችን “ምን አለበት” መሆን አይችልም። ፓስተራ ዶክተር ተስፋ ወርቅነህ አንደሚለው “ይቺ ምናለበት ብዙ ነገር አለባት”። ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር የማይግባባ ከሆነ ምንም ቀላል መስሎ ቢቀርብ፣ የማይጎዳ ቢመስልም፣ ምክንያታዊ፣ ዘመናዊ መስሎ ቢቀርብም፣ ማታለል ነው፣ ይመርዛል።

4. በዶክትሪን መከፋፈል

ሐዋርያው ጳውሎስ ስለ ዶክትሪን ብዙ አስተምሯል፤ የዶክትሪንንም ነገር በሚገባ የተረዳ ነበር። “ፍቅር አይወድቅም” ብሎ አስተማረ እንጂ “ዶክትሪን አይወድቅም” አላለም። እስቲ በመንደርደርያው ላይ አንደጠቀስኩት የሁለት ቃላትን ትርጉም እንይ፤ ‘ዶግማ’ እና ‘ዶክትሪን’። ዶግማ ክርስቲያን ነን የምንል ሁሉ በዘር በጳጳጽ በነገድ እና በጊዜ የምንለያይ ብንሆንም እንኳን የምናምነው ነው። ዶግማ የሐዋርያት ‘የአምነት ኑዛዜ’ ወይም የኒቂያ ጉባኤ ባጸደቀው የአምነት ኑዛዜ ውስጥ የተጠቃለለው ሐተታ ነው። ዶግማ ስለ አብነ ወልድ፣ መንፈስ ቅዱስ እንድንለምለክ፣ ስለ ወልድ ሥጋ መልበስ፣ ስለ ደህንነት፣ ስለ መንግሥተ ሰማይና ስለ ገሃንም፣ ስለ ቤተ ክርስቲያንና ስለ መሠረታዊ አምነቶች የሚናገረው ሐተታ ነው። የብዙ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት የአምነት አንቀጽ መሠረት ነው ዶግማ።

ዶክትሪን ዶግማ በተለያዩ ንዑስ ክፍሎች ሲከፋፈል ነው። ክርስቲያኖችም መከፋፈል የሚጀምሩት በዶክትሪን ደረጃ ነው። ለምሳሌ ዶክትሪን ስለ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር እና ሥርዓት፣ ስለ መንፈሳዊ ልምምዶች፣ ስለ መጨረሻው ዘመን ትምህርት፣ የሚለያይ ነው። እነኚህ በዶክትሪን ደረጃ የተያዙ ትምህርቶች ሲሆኑ፣ የብዙዎችም መከፋፈል በእነኚህ ላይ ያተኮረ ነው። በዶግማ ደረጃ ልዩነት ያላቸው ግን ኑፋቄ ተብለው ይወጣሉ።

ለብዙ ዘመናት ክርስቲያኖች በዶክትሪን አለመስማማት የተነሳ ሲከፋፈሉ፣ አንዱ ሌላውን ሲያሳድድ ጉዳት ሲያደርስ፣ ክተት ሠራዊት ምታ ነጋሪት ብሎ በሌላው ላይ ሲዘምት አውቀውም ባለማወቅም ሲጣሉ፣ ሲዋጉ፣ ሲገዳደሉም ኖረዋል። በአግዚአብሔር ቤት እየቆየንና የአግዚአብሔር ነገር እየገባን ስንሄድ ልዩ ልዩ አመለካከት የመለያየት ምክንያት ሊሆን ቢችልም፣ ልዩነት ሁሉ ግን የውጊያ ምክንያት መሆን አንደማይገባው አያወቅን እንሄዳለን። ከየት አንደሰማሁት የማለስታውሰው፣ በአዕምሮ ግን ተቀርጾ የቀረ ብዙ ቦታ ደጋግሜ የምናገረው እንድንገለገል ዝኛ አባባል አለ።

On the essentials unity

On the non-essentials diversity

ይህንን አሳብ እንዳለ ለመተርጎም ሞክራ ነበር። ነገር ግን diversity ለሚለው ቃል የሚያረካኝ ትርጉም አጣሁለት። አሳቡን ግን እንዲህ ብዬ ተረጎምኩት። ዋና በሆኑ አውነቶች ላይ (ዶግማ) መተባበር፣ አነስተኛ በሆኑ ጉዳዮች ላይ መከባበር

የፖለቲካው መከፋፈል ሕዝባችንን ግራ ባጋባበት ዘመን እኔ ነዋሪነቴ አሜሪካን አገር ነበር። በየአመቱ በጁላይ 4 አካባቢ በሰሜን አሜሪካ በኢትዮጵያውያን መካከል የሚደረገው የአግር ጭስ ውድድር ገና እንደተጀመረ አካባቢ ነበር ጊዜው። ውድድሩ መምጣቱን ለማሳወቅ የተበተነ እንደ ማስታወቂያ በአንድ የአበሻ ምግብ ቤት አግኝቼ አነበብኩ፤ እንዲህ ይላል አሳቡ ቃል በቃል ባለስታውሰውም፣ “ከሚለያዩን ነገሮች ይልቅ የሚያስማሙን ነገሮች ይበዛሉ”። በቤተ ክርስቲያን አካባቢ ይህ አሳብ ቢጎለምስ ኖሮ እንዴት ያለ ፈውስ ያመጣ ነበር? አያልኩ ብዙ ጊዜ ራሴን አጠይቃልሁ።

አካባቢያችንን ለክርስቶስ ለመማረክ (እየተረሳ የመጣ አገልግሎት ቢመስልም ዋናው ተልእኳችን እርሱ ነው) የእያንዳንዱ ሳብረት አቅም፣ ንብረትና የሰው ጉልበት በየአካባቢው ያሰፈልጋል። ሥራው የአግዚአብሔር መሆኑን ተገንዝበን ከሰራን፣ አግዚአብሔር ለእያንዳንዱ ሳብረት ለየት ያለ አገልግሎት ይሰጠዋል።

አንድ ዓይነት ብቻ በብቻነቱ ውስጥ የሚጫወተው የራሱ የሆነ (unique) ሚና ይኖረዋል። አንዳንድ ብቻዎች ሰዎችን የመጋበዝና የማሰባሰብ ተሰጥኦ አላቸው፤ አንዳንዶች አገልጋዮችን በማሰልጠን፤ አንዳንዶች የወንጌልን ሰርጭት በማደራጀት፤ ማቴርያልን በማዘጋጀት፤ አዋቂዎችን በመንከባከብ፤ ወጣቶችን በማደራጀት፤ የቤተሰብን ጉዳይ.....ምሳሌዎች ለማቅረብ ያህል ነው። ታዲያ እነዚህ የተለያዩ ብቻዎች ሁሉ በሀብረተሰቡ ውስጥ በሰጣቸው ቢሰማሩ የሚቋቋሟቸው ኃይል አይኖርም።

አንድ ዶክትሪን በሌላ ዶክትሪን ላይ ጥያቄ ይኖርዋል። ከአድቤንቲስቶች ጋር አብራ የሠራሁበት ጊዜ ነበር። ለየት ያሉ ልምዶች አሏቸው። የቤተ ክርስቲያን አምልኮ ሥርዓት ቅዳሜ ቀን መሆኑ፤ ሰንበትን በተመለከተ የሚያደርጉት ጥንቃቄ፤ የምግብ ምርጫ ከአምነት ጋር መያያዝ ጥያቄ ያስጠይቀኝ ነበር። ነገር ግን ለክርስቶስ ያላቸው ፍቅርና ለእግዚአብሔር መንግሥት ያላቸው መስጠት ከጥያቄ በላይ ስለሚያደርጋቸው ያላቸውን የዶክትሪን አቋም ከመጠየቅ ይልቅ ማክበር ተምረዋለሁ።

የዶግማና የዶክትሪንን ልዩነት ግን አጥርተን ማወቅ አለብን። በዶግማ ከምንለያይ ሰዎች ጋር አምነትን በሚመለከት ሀብረት ሊኖረን አይችልም። ምክንያቱም ዶግማ ከተነካ የአምነታችን መሠረት ተናጋ ማለት ነው። ዶክትሪን ግን የአሠራርና የአተረጓጎም ጉዳይ ነው። ለምሳሌ የኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰው የመሆኑ አውነት የቤተ ክርስቲያን ዶግማ ነው። ይህንን አውነት የሚያናጋን ትምህርት የትኛዋም ቤተ ክርስቲያን አጥብቃ ታወግዳለች። ይህንን አውነት የማይቀበሉ ሰብስቦችም በክርስቶስ እካል ውስጥ ቦታ የላቸውም፤ አምነትንም በተመለከተ አማኝት ከነርሱ ጋር ሀብረት ማድረግ አንችልም።

ሌላ ምሳሌ እንደገና ጥምቀት የቤተ ክርስቲያን ዶግማ ነው። ጌታ የሱስ ለቤተ ክርስቲያን ከሰጣት ስርዓቶች አንዱ ስለሆነ ቤተ ክርስቲያን ምዕመኗን ታጠምቃልች። የሥርዓቱ አፈጻጸም ግን በዶክትሪን ደረጃ የተያዘ ነው። አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ሕጻናትን በማጥመቅ ያምናሉ፤ ሌሎች ግን ሰው የሚያደርገውን ሲያውቅ ነው መጠመቅ ያለበት ይላሉ። አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ውኃ በመርጨት የጥምቀትን

ሥርዓት ያሟላሉ፤ ሌሎች ደግሞ ሙሉ ሰውነት ውኃ ውስጥ መጥለቅ አለበት ይላሉ። የተለያዩውን የአደራረግ ሥርዓት የሚከተሉት የተለያዩ ዶክትሪን ስላላቸው ነው። ካስተዋለችሁት ግን ልዩነቱ በአሠራርና በአተረጓጎም ነው። ስለዚህ በዋናው ዶግማ ላይ አንድ ስለሆነን በዶክትሪን ደረጃ ባለን ልዩነት ከተከባብረን አብረን መሥራት የምንችልባቸው ነገሮች በጣም የበለጡ ናቸው። ይህ ከሆነ ደግሞ በልዩነታችን ላይ ፊት ለፊት ለመነጋገር እንኳን አንፈራረም።

5. ወሲባዊ አመንዝራነት (Sexual Idolatry)

ጥንታውያን የሆኑ ብዙ የክርስቲያን ቤተ አምነቶች (Denominations) ዛሬ ያሉት በነውጥ ውስጥ ነው። የመጀመሪያ ቀናተኝነታቸው ቀስ እያለ ተበርዞ ከዚያም አልፎ ግደለሽ የሆኑበት ደረጃ ላይ ደርሰዋል። በዚህ ግደለሽነት ደረጃ ላይ አያሉ ውስጣዊ መንፈሳዊ እንቅስቃሴ ፈንድቶ እንደገና ለእግዚአብሔር ስምና ሥራ ለመቆም ካልመለሳቸው ሊቀለበስ ወደማይቻል ውድቀት እንዳይገቡ ያስጋል።

በአውሮፓ ውስጥ ታሪካዊና ጥንታውያን የሆኑ የቤተ ክርስቲያን ሕንጻዎች ወደ እስላም መሰገድነት መለወጥ እንደ ወረርሽኝ በሽታ አህጉሩን እያጥለቀለቀው ነው። ይህ ሁኔታ የተወሰኑ ቤተ አምነቶች ችግር ነው እኛን አይመለከተንም የምንል ክርስቲያኖች ካለን፤ በዶክትሪን ደረጃ ያለንን ልዩነት አጋንን ዶግማው ሲጠፋ የማይገደን ከሆነ እርቀን የማስተዋል ችሎታችን የደበዘዘ ሆኗል ማለት ነው። እነዚህ ታሪካዊ አብያተ ክርስቲያናት የትኛውንም ቤተ አምነት ቢወክሉ ለአጠቃላይ የክርስቲያን ሀብረተሰብ ቅርሶች ናቸው፤ ያስፈልጉናል። ውድቀታቸው ደግሞ የተቀረውንም ያናጋናል።

አንዳንድ ጥሩ ምልክቶች ግን አየታዩ ናቸው። በ 2003 (በአውሮፓውያን) ታላቅ ወንድሜ መጋቢ መርዕድ ለማ ለጉብኝት ወደ አሜሪካ መጥቶ ነበር። አንድ ቁም ነገር ስለ አትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አጫወተኝ። ዛሬ ቤተ ክርስቲያኒቷ ውስጥ ብዙ ሰዎች በዝግጅት ላይ ናቸው አላች። ከምንም የበለጠ ትኩረት በመስጠት የእግዚአብሔርን ቃል እያጠኑ ናቸው። የሚቀጥለው ታላቅ መንፈሳዊ እንቅስቃሴ ወደአገራችን የሚመጣው በኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በኩል የመሰለኛል አላች። ከ 20 እና ከ 30 አመት በፊት ጸወንጌላውያን ክርስቲያኖች አመለካከት ይህ ሁኔታ

የማይታሰብ ነበር። አሁንም ቢሆን አክራሪዎችና አሳዳጆች የሉም ማለት አይደለም። ግን አዚህ ደረጃ ላይ መድረሱ ደስ የሚያሰኝ ብቻ ሳይሆን ለብዙው የአገሪቷ ችግሮች መፍትሔ የሚሆን ውጤት በዚች ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በሚነሳ እውነተኛ መንፈሳዊ እንቃቃሴ ይመጣል ብዬ አኔም በግሌ አምናለሁ።

በብዙ ታሪካዊ ቤተ አምነቶች ውስጥ የአምነት መናጋት የመጣበት አንደኛው ምክንያት የወሲብ አመንዝራዊነት ነው። አመንዝራ የሚለው ቃል አጠቃላይ ትርጉሙ ባዕድ አምልኮ ማለት ነው። ቃሉ Idolatory (idol worship) በእንግሊዝኛ Adultery ተብሎ የተተረጎመው ነው። (ይህንን ትርጉም ማሰባሰብ ያስፈልገኝ ብዙዎቻችን አመንዝራ የሚለውን ቃል ዝሙት ብቻ እንደሆነ አድርገን ስለምንተረጉመው ነው። ዝሙት ከአመንዝራነት ልምምድ አንዱ ቢሆን አመንዝራነት ግን ከዝሙት በላይ ነው)።

የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን አንዳንድ ቀላውሰት የወሲባዊ አመንዝራነት ቅሌት በየጊዜው በዜና ማሰራጨዎች መታየቱ በአጠቃላይዋ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ላይ ጥቁር ነጥብ ሆኖባታል። የወሲብ አመንዝራዊነትን በሚመለከት ሁኔታ ከአለም ጋር መመቻመቻ የደክተረን ደረጃ ብቻ ሳይሆን የዶግማ ደረጃ ስህተት ነው። ምክንያቱም መሰረታዊ የሆነውን የአምልኮ ሀብረት ያበላሻል። አግዚአብሔር የራሱ የሆኑት ከእርሱ ጋር የቅርብ (intimate) የሆነ ሀብረት እንዲኖራቸው ይፈልጋል። አምልኮ የሚለው የግሪኩ ቃል በገጹ ሲተረጎም 'ለመሳም መቅረብ' ማለት ነው። ስለዚህ አምልኮ የቅርብ የሆነ ግላዊ ፍቅርን የመግለጫ ስርአት ነው። ከአግዚአብሔር አብልጠን ራሳችንን ለምንም ስንሰጥ ያ አመንዝራነት ነው።

አዳምና ሔዋንን መልካምና ክፉን ከምታሳውቀዋ ዛፍ እንዲበሉ ሰይጣን ሲፈትናቸው አላማው ምን ነበር? ይህንን ጥያቄ ለመመለስ ወዲያው በፈተናው ከወደቁ በኋላ አዳምና ሔዋን ያደረጉትን እንመልከት። ኃጢአታቸው እንደተጋለጠ ባወቁ ጊዜ የሸፈኑት ምናቸውን ነው? ፍሬውን ያዩበትን አይናቸውን አልነበረም፤ ፍሬውን የያዙበትንም አጃቸውን አልሸፈኑም፤ ወይም ፍሬውን የበሉበትን አፋቸውን አልነበረም። ነገር ግን ሀፍረተ ሥጋቸውን (ወሲባዊ ብልቶቻቸውን) ነበር የሸፈኑት። ምክንያቱም ለአግዚአብሔር ያለን መስጠትና አምልኮ የሚገለጸው

ለወሲባዊ ብልቶቻችን (Sexuality) በምናደርገው ጥንቃቄ ሲሆን ሰይጣንም የአመንዝራነትን ፈተና የሚያበዛው በወሲብ ፍላጎታችን በኩል ነው።

ወደ ላይ ከአግዚአብሔር ጋር ያለን ገኙነት፣ ወደጎን ከወጣትነት የትዳር ዓደኛችን ካለን ግንኙነት ጋር የተጣመረ ነው። ከትዳር ዓደኛችን ጋር ያለንን ታማኝነት ብናጎድል፣ ወደ ላይ ከአግዚአብሔር ጋር ያለንም ግንኙነት የተበላሸ ነው። ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ መሸራ የተባለችው ለምን ይመስለችኋል? በጋብቻ ወስጥ የሚሆን የወሲብ ግንኙነት የሰው ልጆች ግንኙነታቸውን በቅርብ የሚገልጹበት ዋናውና የመጨረሻው ደረጃ ስለሆነ ነው። (እናንተ ወንድሜ ከባሌ ይበልጥብኛል፣ ሚስቴ እናቴን አታክልብኝም የምትሉ ሁሉ የያዛችሁት የሞኝ ፈሊጥ ነውና ይህን በማለት በቤታችሁ ላይ ያስቀመጣችሁትን እርግጥን እንዲያነሳላችሁ ንሰሐ ግቡ። የበረከት በራችሁንም አትዝጉ።)

አንድ ሰው ያንን ግንኙነት ከጋብቻ ውጪ በሆነ ወሲባዊ ግንኙነት ሲለውጥ፣ ያ ሰው ወደ ላይ ባለው ግንኙነቱ ለአግዚአብሔር ያለውን አምልኮ በሰይጣን አመንዝራነት ለወጠ ማለት ነው። በዚህ ጊዜ ወሲብ አመንዝራነት ወይም ግልሙትና (idolatry) ይባላል። ለዚህ ነው ወሲብ ሰይጣን ከጥንት ጀምሮ የአግዚአብሔርን ሰዎች ለመበከልና ለመጣል ጠቃሚ መሳሪያ የሆነለት። አግዚአብሔር በአንድ ጊዜ 23000 እስራኤላውያን እንዲሞቱ ተቆጥቶ የፈረደበት ኃጢአት የዝሙት ኃጢአት ነው።

ይህ መንገድ ለሰይጣን ዛሬም ቢሆን ያለረጀ፣ ያለፈጀ ዘዴ ነው። የአግዚአብሔርን ሰዎች በተለይ በእገልግሎታቸው የወጡትንና የሚታዩትን ለመጥለፍና ለመጣል የሚጠቀምበት ፍቱን መንገድ ነው። አንዳንዶቹን ትዳራቸውን በማፍረስ የመሪነት አቅማቸውንና የመድረክ ድምጻቸውን ሲያደክምባቸው፣ ሌሎቹን ደግሞ ለጆሮ በሚያጸይፍ ወሲባዊ ቅሌት ተጠምደው እንዲጋለጡ ያደርጋቸዋል። ለሰይጣን ይህ ፍቱን የሆነ የማይሰትበት መንገድ ነው።

ርሀራሄ ያለበት፣ ምክንያታዊ፣ በጥናት የተደገፈ፣ ለእውቀት ባሕሪያችን የሚሰማማ፣ መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ወሲብ የሚያስተምረውን ግን የማይሰማማ ብዙ

ወሲባዊ ትምህርት በየቦታው ይቀርባል። ይህና ተመሳሳይ ትምህርት በአንዳንድ ቤተ ክርስቲያኖችም ወይም ክርስቲያናዊ ድርጅቶች ይቀርባል። ሰውን ለመርዳትና ለማሻሻል ተብሎ የሚቀርብ ግን በእግዚአብሔር ቃል ያልተደገፈ ይህ አይነቱ ትምህርት የቤተ ክርስቲያንን መሠረት የሚያናጋ የአምነታችንና የእግዚአብሔር ሰው የመሆናችንን ድርና ማግ የሚበጣጥስ ወደ ፍርድ የሚያፋጥን አደገኛ ትምህርት ነው። ልንቃወመው ይገባናል። ልናሸንፈውም የምንችለው መጨረሻ በሌለው ክርክር ሳይሆን በቅድስና ኑሮና በጸሎት ኃይል ብቻ ነው። እውነተኛውን ነገር አይን ያላቸው ሁሉ እንዲያዩ የሚያስችለው የቅድስና ኑሮ ነው። አይናቸው የጠፋባቸውን ክርስቲያኖች እንዲያዩ አይናቸውን የሚከፍትላቸው ደግሞ ጸሎት ብቻ ነው።

6. ነጻነታዊ ትምህርት ሃይማኖት
(Liberation Theology)

ይህን አንቅስቃሴ የሚያራምዱ ግሩፖች አጀማመራቸው የህብረተሰብን ችግር አይተው ማስተካከል እስፈላጊ መሆኑን በመገንዘብ ነበር። ምንም እንኳን በችግሩ ላይ ያላቸው እመለካከት ትክክል ቢሆንም ለችግሩ መልስ ይሆናል ብለው የሚወስዱት እርምጃ ግን ከእግዚአብሔር መንገድ በጣም የፈቀ ነው። በተለይ የህብረተሰብን የኢኮኖሚ፣ የዘርና የመደብ ልዩነትን ለመደምሰስና ለማሻሻል የሚደረገው ጦር ማንሳትን እና ደም መፋሰስን የሚጨምር እርምጃ የሊብራሽን የሃይማኖት ትምህርት የሚደግፈው የሚያራምደውም ነው።

ይህ ትምህርት በብዙ የሰነ መለኮት መምህራን እንኳን ሳይቀር ድጋፍ የተሰጠው ነው። ስህተትን ለማስተካከል ተብሎ ሌላ ስህተት መሰራት ሁለተኛውን ስህተት ትክክል አያደርገውም። በአለም ውስጥ ፍርድ ይጓደላል፣ ፍትሕም ይጎድላል። ጉልበተኛም ደካማውን ያጠቃል። የተጠቃን ደግፎ መነሳት፣ ድምጻቸው መሰማት ለማይችል ድምጽ መሆን፣ ለደካሞች አቅም መሰጠት እንደ እግዚአብሔር ሰዎች መደረግ ያለበት ነገር ብቻ ሳይሆን የሚጠበቅብንም ነው። ሁሉን ግን እንደ እግዚአብሔር ቃል ብቻ ማድረግ አለብን። የእግዚአብሔር ቃል ለመሪዎቻችን እንድንገዛ ሲመክረን፤

መሪዎች ሁልጊዜ ትክክለኛውን ነገር ያደርጋሉ በሚል ግምት አይመስለኝም። ነገር ግን ክፉን ለመሸርና ለመለወጥ እግዚአብሔር ይችላል፤ በጊዜውም ያደርገዋል።

በአጭሩ

ሰው ዘመናዊ ሆኖ ለመታየት የሚያስከፍለውን በሚከፍልበት በዚህ ዘመን፣ ሰው ራሱን አሳምሮ ለማቅረብ በሚጣጣርበት፣ ሌሎች ስለእርሱ ያላቸውን እመለካከት ለማስለወጥ ወይም ለማሻሻል በሚጥርበት፣ ራሱን ተቀባይ ለማድረግ ብዙ ዋጋ በሚከፈልበት ጊዜ መጠንቀቅ ያስፈልገናል። የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ወይም የክርስትና ትምህርት ብቻ ተብሎ ስለቀረበ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር ይስማማል ማለት አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚል ቃሉና መንፈሱ ሁሉም ሲሰማሙ ነው እውነተኛ መመሪያ ሊሆን የሚችለው። የአድናቂዎች ብዛት ወይም የሆታ ጭብጨባ መመሪያ ሊሆን አይችልም፤ የእግዚአብሔርንም ቃል በዚያ መለወጥ እንችልም። ምን ጊዜም ማስታወስ ያለብን መረዳት መታዘዝን ይከተላል እንጂ አይቀድምም። አሁን ደግሞ መጠራጠር ምን እንደሆነ አንይ።